FOLKETINGSTIDENDE F

Fredag den 27. april 2012 (D)

I

76. møde

Fredag den 27. april 2012 kl. 10.00

Dagsorden

1) 1. behandling af lovforslag nr. L 162:

Forslag til lov om en 2-årig forsøgsordning om jobpræmie til kontanthjælpsmodtagere med langvarig ledighed m.v. Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen). (Fremsættelse 18.04.2012).

2) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 61:

Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af obligatoriske elevplaner.

Af Merete Riisager (LA) m.fl. (Fremsættelse 30.03.2012).

3) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 48:

Forslag til folketingsbeslutning om udskoling hos frie grundskoler. Af Merete Riisager m.fl. (Fremsættelse 13.03.2012).

4) Forespørgsel nr. F 26:

Forespørgsel til kulturministeren om en H. C. Andersen-strategi. Af Alex Ahrendtsen (DF) og Christian Langballe (DF). (Anmeldelse 23.02.2012. Fremme 28.02.2012).

Kl. 10:00

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelse:

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Lovforslag nr. 181 (Forslag til lov om overførsel af forsknings- og rådgivningscenter for genetik, synshandicap og mental retardering Kennedy Centret til Region Hovedstaden).

Titlen på den anmeldte sag vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen) har meddelt mig, at han ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, at give Folketinget en skriftlig

Regional- og landdistriktspolitisk redegørelse. (Redegørelse nr. R 12).

Eksemplarer vil blive omdelt, og redegørelsen vil fremgå af www.folketingstidende.dk.

Redegørelsen vil komme til forhandling tirsdag den 8. maj 2012.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) 1. behandling af lovforslag nr. L 162:

Forslag til lov om en 2-årig forsøgsordning om jobpræmie til kontanthjælpsmodtagere med langvarig ledighed m.v.

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen). (Fremsættelse 18.04.2012).

Kl. 10:00

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Hr. Hans Andersen som ordfører for Venstre.

K1. 10:01

(Ordfører)

Hans Andersen (V):

Lovforslaget her vil indføre en jobpræmie som en 2-årig forsøgsordning for langtidsledige kontanthjælpsmodtagere. Formålet med det er at finde ud af, om det vil reducere antallet af de langtidsledige på kontanthjælp. Forslaget indebærer, at målgruppen får en ekstra økonomisk gevinst ved at skaffe sig et arbejde. Det er altså et incitament til at gøre sig umage med jobansøgningerne. Ordningen skal gælde i perioden fra den 1. juni 2012 til og med den 31. maj 2014. Dem, der er omfattet af dette forsøg, vil modtage en præmie på højst 600 kr. skattefrit om måneden, hvis de altså finder et job. Der bliver også foreslået nogle mindre ændringer, og de skal sikre, at en udbetalt jobpræmie ikke tæller med i beregningen af f.eks. det beløb, man får udbetalt i kontanthjælp m.v.

Det her forslag virker umiddelbart som et godt forslag, og VKregeringen har jo også for 2 år siden fremsat et, der mindede meget
om det her. Men der er alligevel to grunde til, at vi i Venstre ikke
kan støtte dette. For det første er det et meget dyrt forslag, hvor de
samlede omkostninger løber op i næsten 95 mio. kr., og så er der den
væsentlige detalje, at vi ikke ligefrem er begejstrede for finansieringen af det her. Det skal jo ske via finanslovaftalen mellem regeringen og Enhedslisten, der øger skatter og afgifter med mere end 5

mia. kr. For det andet blev der sat et lignende forsøg i gang for enlige forsørgere på kontanthjælp i forbindelse med VK-regeringens tidligere forslag. Det forsøg er endnu ikke afsluttet, og derfor mener vi, at vi bør vente på resultaterne, før vi iværksætter flere forsøg af samme slags. Der er jo f.eks. eksperter, der mener, at vi ikke kan være sikre på, at en jobpræmie vil have en motiverende effekt på langtidsledige.

Det kan sagtens være, at det forsøg, som L 162 lægger op til, vil være med til at belyse, om lokkemad i form af penge kan få de ledige til at skrive nogle ekstra gode jobansøgninger, men det forsøg er jo iværksat, og jeg mener, at beskæftigelsesministeren burde prioritere anderledes her. Ministeren burde bruge al sin energi på at få nogle virkelig effektive ting sat i værk. Det kunne f.eks. være den bebudede kontanthjælpsreform, eller også kunne man jo overveje, om det ville have en større effekt, hvis man genindførte kontanthjælpsloftet og starthjælpen.

Efter min mening er det i hvert fald en forkert prioritering at bruge tid på det her forslag. Det vil som sagt sætte et forsøg i gang, som vi allerede er ved at lave og mangler resultaterne af. Så i Venstre støtter vi ikke op om L 162, men vi vil meget gerne bidrage til at finde ud af at iværksætte ting, der på andre måder kan få flere ledige i arbejde.

Kl. 10:04

Formanden:

Tak til Venstres ordfører. Så er det hr. Leif Lahn Jensen som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 10:04

(Ordfører)

Leif Lahn Jensen (S):

Tak for det. Det er rigtig vigtigt for Socialdemokraterne at finde nye metoder til at øge arbejdsudbuddet, men ikke mindst til at modvirke langtidsledighed. Et af vores største problemer i dag er jo langtidsledighed og ungdomsarbejdsløshed, det skal vi bestemt gøre noget ved, og det skal vi tage rigtig alvorligt.

Med lovforslaget foreslås den her 2-årige forsøgsordning, som ordføreren for Venstre også fortalte om, hvor netop de her personer, der har modtaget kontanthjælp i minimum 329 ud af 365 dage inden for det sidste år, kan få den her skattefri jobpræmie på op til 600 kr., hvis de kommer i arbejde. Dermed gør vi det mere attraktivt for kontanthjælpsmodtagere at være i job frem for på passiv forsørgelse.

Ordningen indebærer, at en mindre gruppe af de her kontanthjælpsmodtagere får en ekstra økonomisk gevinst ved at skaffe sig arbejde. Forslaget er hermed med til at modvirke langtidsledigheden blandt kontanthjælpsmodtagere. Socialdemokratiet mener, at det er til gavn for samfundet, og vi mener, at det er til gavn for den arbejdsløse, når flere får noget at stå op til om morgenen, når flere får penge mellem hænderne, og når flere bliver en del af arbejdsfællesskabet.

Forslaget bygger på og er meget lig de principper, der gælder for den 2-årige forsøgsordning om jobpræmie til enlige forsørgere, som blev vedtaget af et næsten enigt Folketing i december 2010. Ligesom det gjaldt for forsøgsordningen med jobpræmier til enlige forsørgere, skal forsøgsordningen med jobpræmier til de her kontanthjælpsmodtagere med langvarig ledighed selvfølgelig evalueres grundigt, hvorefter man kan tage stilling til, hvordan erfaringerne med forsøget skal bruges fremover.

Med disse bemærkninger støtter Socialdemokraterne forslaget, og jeg skulle sige fra SF, der desværre ikke kan være her i dag, at de også støtter forslaget.

Kl. 10:06

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 10:06

Joachim B. Olsen (LA):

Det er jo dejligt, at der ligesom er en anerkendelse af, at økonomiske incitamenter for at få folk i arbejde virker. Men er det ikke sådan lidt kafkask, at man først fjerner loftet over kontanthjælpen, så forskellen mellem at være på passiv forsørgelse og være i beskæftigelse bliver mindre – det koster omkring 800 mio. kr. – og at man så siger, at nu er det økonomiske incitament til at være i arbejde blevet mindre, og at man giver folk penge for at komme i arbejde? Det er da fuldstændig absurd.

Kl. 10:07

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:07

Leif Lahn Jensen (S):

Til forskel fra Liberal Alliance tror Socialdemokratiet faktisk også på guleroden og ikke kun på pisken.

Kl. 10:07

Formanden:

Hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 10:07

Joachim B. Olsen (LA):

Jamen det er da ikke noget svar. Altså, man går ud og tager en hel masse penge fra skatteborgerne, fra dem, der er i arbejde, og giver til dem, som ikke er i arbejde; de skal så have mere. Så siger man, at nu skal man også give dem, der ikke er i arbejde, penge for at komme i arbejde. Det hænger ikke rigtig sammen, og det har ikke noget at gøre med, om man tror på guleroden eller på pisken. Det her er da en vanvittig tankegang og et spild af skatteborgernes penge.

Kl. 10:08

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:08

Leif Lahn Jensen (S):

Så vidt jeg kan huske, var der i hr. Joachim B. Olsens sidste bemærkning til mig ikke noget spørgsmål, og så kan man egentlig heller ikke forvente et svar; der var vel egentlig kun bemærkninger, og så kom jeg også bare med nogle bemærkninger. Så det er vel egentlig et eller andet sted o.k. Men jeg vil sige, at til forskel fra Liberal Alliance tror vi på, at guleroden også virker for nogle mennesker. Jeg ved jo godt, at Liberal Alliance kun vil give guleroden til de rigeste i det her land, og det er så der, forskellen er mellem Liberal Alliance og Socialdemokraterne.

Kl. 10:08

Formanden:

En kort bemærkning fra hr. Bent Bøgsted.

Kl. 10:08

Bent Bøgsted (DF):

Tak, hr. formand. Det, der egentlig får mig til spørge, er, at hr. Leif Lahn Jensen måske kan uddybe det om jobpræmien lidt. For hvis jeg har forstået det rigtigt, kan man få op til de her 600 kr., hvis man kommer i job med løntilskud. Men der bliver vel ikke spekuleret i løntilskud, så der bliver sagt: Nu skal du ud i løntilskud, for så kan du få de her 600 kr. mere? Det er vel for at få personen videre i et job, og kommunen skal vel så ikke kigge på, om de nu kan få 600 kr. mere til en kontanthjælpsmodtager, hvis de sender vedkommende ud i et job med løntilskud.

Det andet, jeg vil spørge om, er de selvstændige. Der står, at selvstændige også kan få op til 600 kr., men er det ikke sådan, at hvis en kontanthjælpsmodtager skal være selvstændig, kan vedkommende ikke bare sådan lige blive det og samtidig få kontanthjælp, eller hvordan ser det ud med det for selvstændige? Hvis man er på kontanthjælp og f.eks. vil være selvstændig på deltid, f.eks. have 10 timers selvstændig virksomhed om ugen, kan man så også få noget af jobpræmien?

K1 10:09

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:09

Leif Lahn Jensen (S):

Meget af det, hr. Bent Bøgsted spørger om, er meget teknisk, så det synes jeg da bestemt vi skal have frem i behandlingen i udvalget. Det synes jeg er vigtigt at sige. Men jeg vil også i forhold til det med, om kommunerne skal benytte sig af det og få ekstra penge, sige, at jeg mener – og det er de klare signaler, vi vil sende herfra – at det her er lavet for at få flere mennesker i arbejde, for at få flere af de her mennesker, som i forvejen har svært ved at komme i arbejde, til at søge.

Så er der mange, der vil sige: Jamen der er jo ingen job. Men det skal også ses i sammenhæng med, at vi rent faktisk har lavet en enorm kickstart med penge til at sætte gang i nogle arbejdspladser – meget mere, end den tidligere regering gjorde. Vi har lavet en rigtig god energiaftale, som også sætter gang i skabelsen af arbejdspladser. Så samtidig med at vi skaber arbejdspladser, giver vi også muligheder for, at de her mennesker kan søge. Så alt i alt skal vi selvfølgelig sørge for, at de mennesker kan komme i arbejde, og det synes vi selvfølgelig er rigtig, rigtig godt.

Kl. 10:10

Formanden:

Så er der en kort bemærkning fra hr. Hans Andersen.

Kl. 10:11

Hans Andersen (V):

Tak for det. Inspireret af det, hr. Leif Lahn Jensen nævnte her til allersidst, om, at regeringen har iværksat en række initiativer, der vil skabe vækst, vil jeg bare bede hr. Leif Lahn Jensen bekræfte – eller afkræfte – at regeringen sådan set sammen med Enhedslisten har indledt med at hæve skatter og afgifter med 5 mia. kr. her i 2012. Så kan man spørge, om væksten stiger på grund af det, eller om den falder på grund af det tiltag, når vi taler om, at det, det handler om, er at skabe flere job, således at kontanthjælpsmodtagere får en større mulighed og chance for at komme ud på arbejdsmarkedet.

Kl. 10:11

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:11

Leif Lahn Jensen (S):

Det er klart. Når vi skaber flere arbejdspladser, er der også flere arbejdspladser til de her mennesker. Den tidligere regering sparede igen og igen på uddannelse, men i stedet for det fremmer vi uddannelsen for ufaglærte via 6-ugers selvvalgt uddannelse og alt muligt andet. Jo mere uddannelse vi giver, jo bedre mulighed får de her mennesker for at komme i gang.

Men jeg er bare nødt til at sige, at det undrer mig, når hr. Hans Andersen siger, at Venstre er imod det her. Når jeg går tilbage og kigger på ordførertalen, fra dengang man lavede det med enlige forsørgere, ser jeg, at ordføreren, fru Ulla Tørnæs, sagde følgende: »Jobpræmien vil give enlige forsørgere en ekstra økonomisk gevinst ved at finde et arbejde, og de bliver i højere grad motiveret til at komme ud af ledigheden. Det er jeg ikke et sekund i tvivl om.«

Det er jeg ikke et sekund i tvivl om. Nu er man altså i tvivl om, hvorvidt det her virker. Det forstår jeg ikke en pind af, og jeg vil sige, det undrer mig, at Venstre på den måde falder tilbage og mener noget helt andet, end de faktisk gjorde i år 2010.

Kl. 10:12

Formanden:

Hr. Hans Andersen.

Kl. 10:12

Hans Andersen (V):

Nu svarede hr. Leif Lahn Jensen jo meget behændigt ikke på spørgsmålet om, hvorvidt de ekstra 5 mia. kr. i skatter og afgifter øger eller hæmmer væksten, om det skaber flere eller færre job.

Det er jo ikke nogen hemmelighed, at ideen om en jobpræmie – det nævnte jeg også i min ordførertale – er en idé, som den tidligere regering kom med, men der er jo altså løbet meget vand i åen siden. Den nuværende regering har fjernet kontanthjælpsloftet, har fjernet starthjælpen, har sådan set hævet det beløb, man får, når man er på passiv overførsel. Oven i det kommer den nye regering så nu med et forslag om en jobpræmie. Det er jo ikke det, der øger incitamentet til at tage et job. Det er jo fuldstændig vanvittigt, at man først giver mennesker flere penge i kontanthjælp, og bagefter skal man give dem en jobpræmie for at komme i arbejde. Det er jo derfor, vi siger: Vent nu lige lidt på resultatet af det nuværende forsøg, afvent det.

Kl. 10:13

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:13

Leif Lahn Jensen (S):

Altså, jeg vil sige, at den her regering jo har taget en del initiativer, der samlet skaber flere job. Vi har taget initiativer, der samlet skaber flere job. Jeg kan også godt huske, da hr. Lars Løkke Rasmussen var statsminister. Der forsvandt 100 job hver eneste dag, i den tid han var statsminister. Vi vil altså gerne kendes for at gøre det bedre. Man kan næsten ikke andet end at gøre det bedre.

Kl. 10:14

Formanden:

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Så er det hr. Bent Bøgsted som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 10:14

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Tak, hr. formand. Om det her lovforslag kan man jo sige, at det måske er en fortsættelse af det tidligere lovforslag om en forsøgsordning for enlige forsørgere med at komme ud på arbejdsmarkedet. Og i den forbindelse synes vi i Dansk Folkeparti, det måske havde været rimeligt, at man lige havde ventet på en evaluering af det tidligere forsøg, inden man satte et nyt forsøg i gang, så vi fik en viden om, hvordan det virkede. Det kunne jo godt være, at det her måske skulle være skruet anderledes sammen i forhold til det eksisterende forsøg. Det ved vi ikke noget om, for vi har ikke rigtig fået nogen oplysninger om det. Det er muligt, at ministeren ligger inde med nogle oplysninger om, hvordan det er gået med den eksisterende forsøgsordning, men som ordførere har vi i hvert fald ikke set noget til det. I Dansk Folkeparti synes vi, at det kunne være rart at have haft en viden om, hvorvidt det har haft nogen virkning, eller hvordan det står til på det område.

Desuden synes vi, at der er noget, der er uafklaret, bl.a. det, jeg spurgte hr. Leif Lahn Jensen om vedrørende jobpræmien i forbindelse med løntilskud og selvstændig virksomhed. Det er i hvert fald noget, vi lige vil have spurgt lidt ind til i forbindelse med udvalgsarbejdet. Jeg er lidt uforstående over for det, for jeg har altid forstået det sådan, at hvis man opretter selvstændig virksomhed som kontanthjælpsmodtager, giver det en masse problemer. Det er ikke noget, man bare sådan lige kan gøre på deltid; man skal være på fuld tid, når man opretter selvstændig virksomhed. Man kan i hvert fald, så vidt jeg ved, ikke sådan lige få kontanthjælp, når man har selvstændig virksomhed. Det er muligt, at man kan, men det kan vi få afklaret i forbindelse med udvalgsarbejdet.

Der er også noget andet, som vi undrer os lidt over, for det er en del af finanslovaftalen med Enhedslisten, og så er det lidt mærkværdigt, at hr. Finn Sørensen, socialordfører for Enhedslisten, som også er meget aktiv på arbejdsmarkedsområdet, skriver, at det vist kun er de mennesker, der fodrer Finansministeriets regnemaskine, som tror på, at denne jobpræmie vil få flere i arbejde. Jeg må sige, at det er lidt mærkværdigt, at regeringen har indgået aftaler med Enhedslisten, som ikke tror på det her. Det må være, fordi Enhedslisten siger: O.k., vi får så store afgifter på andre områder, at vi kan bruge penge på at hæve kontanthjælpsområdet med starthjælp, så vi kan godt acceptere det her. Det er i hvert fald ikke troen på det, der har fået dem til at sige ja til det – ikke efter, hvad hr. Finn Sørensen siger. Og jeg tror da på, at hr. Finn Sørensen har en del at skulle have sagt på det her område. Men det må tiden jo vise. Men altså, i forbindelse med at indgå en aftale undrer det mig - der har været nogle enkelte Socialdemokrater, der tidligere er gået op og har tordnet imod det, de selv har aftalt. Og de er stadig væk herinde i Folketinget, i hvert fald et par stykker af dem. Det kan godt være, at Enhedslisten skal til at overtage den rolle, altså at gå op og tordne imod det, man selv har aftalt, men jeg tror nu, at Enhedslistens ordfører vil gå op og rose det til skyerne, og så kan hr. Finn Sørensens ord stå modsagt af Enhedslistens ordfører på området. Jeg glæder mig egentlig til at høre, hvordan Enhedslisten tager det.

Men i Dansk Folkeparti vil vi vente med at sige noget endeligt, til vi har fået en afklaring på vores spørgsmål i forbindelse med udvalgsarbejdet. Vi vil ikke udelukke, at det kan være en god ting med en jobpræmie, men vi ville bare gerne lige have haft lidt viden om, hvordan det er gået med den eksisterende ordning med jobpræmie, inden vi skulle tage endelig stilling til det her.

Kl. 10:18

Formanden:

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Hr. Nadeem Farooq som radikal ordfører.

Kl. 10:18

(Ordfører)

Nadeem Farooq (RV):

Tak, formand. For Radikale Venstre er det helt centralt, at vi hjælper flere af vores borgere fra forsørgelse til aktiv deltagelse på arbejdsmarkedet. Derfor lægger vi nu an til at indføre en præmie, der yderligere skal motivere kontanthjælpsmodtagere ved længerevarende ledighed. Det sker så i første omgang på forsøgsbasis, og så må vi fremadrettet evaluere resultaterne af indførelsen af den præmie.

Præmien skal ses som en gulerod til de mennesker, der er dømt ude af arbejdsmarkedet. For Radikale Venstre er en af de værste uligheder i samfundet netop den, at der er for mange mennesker i periferien af eller uden for arbejdsmarkedet. Arbejdsmarkedet bliver til stadighed en lukket fest for en sluttet skare, og det er ærgerligt, og det er noget, vi skal gøre op med. Vi skal øge arbejdsudbuddet for at kunne fastholde og udvikle vores samfund i de kommende år. Derfor er jobpræmien et vigtigt skridt i at forøge arbejdsudbuddet. Men et større arbejdsudbud gør det ikke alene. Virksomhederne skal også

have et større bud efter de ledige. Et benhårdt fokus på at nurse om det opsving, som vi formentlig kan se konturerne af lige nu, er derfor helt centralt for at sikre, at virksomhederne inden længe begynder at øge efterspørgslen efter arbejdskraft. Det er ikke tilstrækkeligt for os, at vi får en jobløs vækst, altså en vækst, hvor vi ikke også ser en parallel forøgelse af beskæftigelsen. Kun på den måde kan ligningen med udbud og efterspørgsel gå op og dermed betyde størst mulig effekt for vores samfundsøkonomi. I det lys er jobpræmien et mindre, men ikke desto mindre vitalt skridt, og derfor kan Radikale Venstre meget klart støtte lovforslaget.

Kl. 10:20

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 10:21

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg håber, at ordføreren kan forklare mig logikken i det her. Ordføreren snakker om, at man skal øge arbejdsudbuddet, fordi vi har en demografisk udfordring. Den er vi alle sammen bekendt med, og det er jeg fuldstændig enig i. Samtidig siger ordføreren, at vi skal sikre, at virksomhederne har nogle rammevilkår, som gør, at der kommer en efterspørgsel på arbejdskraft. O.k., så den radikale ordfører sidder i en regering, som fjerner loftet over kontanthjælpen, starthjælpen og 225-timers-reglen, og det mindsker arbejdsudbuddet med 3.000. Det finansierer man så ved at øge skatter og afgifter på bl.a. virksomhederne med 5 mia. kr., som gør det dyrere at producere og mindsker efterspørgslen på arbejdskraft. Hvordan hænger det sammen?

Kl. 10:21

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:21

Nadeem Farooq (RV):

Jamen det kan godt være, at man i den liberalistiske bog kun ønsker at øge arbejdsudbuddet og øge væksten uden at skele til, om vi også har en nogenlunde retfærdig social omfordeling. Sådan ser Radikale Venstre og regeringen ikke på det. Derfor er det vigtigt for os i Radikale Venstre at sørge for, at der på den ene side er balance mellem nogle fornuftige og gode rammevilkår for erhvervslivet, og at vi på den anden side har nogle anstændige vilkår for udsatte borgere, så de kan have nogle ordentlige vilkår for deres daglige livsførelse.

Kl. 10:22

Formanden:

Hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 10:22

Joachim B. Olsen (LA):

Skal det forstås sådan, at det tidligere niveau for kontanthjælpen ikke var anstændigt, på trods af at det var et af de højeste niveauer i hele den vestlige verden? Det synes jeg da er meget interessant.

Men hvad er logikken i, at man først fjerner noget, altså kontanthjælpsloftet osv., der mindsker arbejdsudbuddet og fastholder folk på passiv forsørgelse? Det er det, som vi alle sammen kæmper imod, nemlig at folk bliver fastholdt på passiv forsørgelse. Det finansierer man så ved at hæve afgifter og skatter på virksomhederne, så de får dårligere konkurrencevilkår og får sværere ved at ansætte mennesker i Danmark. Det er da hverken ansvarligt økonomisk eller socialt.

Kl. 10:23

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:23 Kl. 10:27

Nadeem Faroog (RV):

I Radikale Venstre er vi meget optaget af det forhold – og det er vi i regeringen i øvrigt - at vi skal øge konkurrencekraften for virksomhederne, for Danmark i det hele taget. Derfor søsætter vi også flere initiativer fremadrettet, som opfylder de krav. Vi sidder og designer en skattereform i øjeblikket. Vi vil også se på kontanthjælpsreform, og vi vil også se på at øge produktiviteten i samfundet og se på, hvordan vi i det hele taget kan sikre nogle bedre vækstvilkår for virksomhederne. Så det skal vi nok også fremadrettet sikre.

Men så vil jeg også spørge: Hvor langt vil Liberal Alliance gå for at øge arbejdsudbuddet? Vil man så helt fjerne kontanthjælpen? Hvis LA kun har det mål for øje at øge arbejdsudbuddet og ikke har nogen balancer i øvrigt i forhold til de sociale vilkår, hvor langt vil de så gå? Det vil bare være interessant at høre.

Kl. 10:24

Formanden:

Det får Liberal Alliances ordfører jo mulighed for at tage med i sit indlæg senere.

Vi siger tak til den radikale ordfører. Og så er det hr. Jørgen Arbo-Bæhr som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 10:24

(Ordfører)

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Når man kigger på det her forslag, kan man se, at det indeholder en mindre forbedring for kontanthjælpsmodtagere, der kommer i arbejde. De kan få op til 600 kr. skattefrit om måneden, og de bliver ikke modregnet i nogen anden ydelse. Det er i en 2-årig forsøgsperiode, fordi vi tror på, at der kan komme lidt flere mennesker i arbejde, men spørgsmålet er hvor mange.

Først og fremmest synes jeg, at Enhedslisten har andre forslag, der kan forbedre muligheden for, at kontanthjælpsmodtagere med langvarig arbejdsløshed kan komme ind på arbejdsmarkedet og blive selvforsørgende. Først og fremmest skal der skabes flere arbejdspladser, så der rent faktisk bliver job til også kontanthjælpsmodtagerne. Der skal f.eks. oprettes tusindvis af nye grønne job. Serviceniveauet i den offentlige sektor skal forbedres. Vi skal derfor undgå nedskæringer og afskedigelser i stat, kommuner og regioner. I stedet skal de fyrede pædagoger, lærere, sygeplejersker og SOSU-assistenter genansættes.

Når vi snakker om kontanthjælpsmodtagere, synes jeg også, det er vigtigt at sige, at revalideringsindsatsen skal styrkes. Revalidering er en af de mest positive og konstruktive foranstaltninger, som samfundet kan anvende. Det er den bedste vej til at sikre, at en person med begrænsninger i erhvervsevnen kan blive hjulpet videre i tilværelsen og få et fast, varigt arbejde og blive i stand til at forsørge sig selv og sin familie fremover. Det skal være lettere at få bevilget revalidering. Langvarig arbejdsløshed hos kontanthjælpsmodtagere, hvor mange aldrig har fået en uddannelse eller er kommet ud på arbejdsmarkedet, bør være en tilstrækkelig begrundelse for at bevilge

Sagsbehandlingen i jobcentrene og forvaltningerne skal have et løft. Der skal anlægges et helhedssyn i sagsbehandlingen, hvor kontanthjælpsmodtagere skal have én og kun én sagsbehandler, der kan yde individuel rådgivning og vejledning og koordinere arbejdet omkring borgeren og sammen med borgeren forsøge at løse de sociale problemer, som borgeren kan have. Vi skal her henvise til, at det vurderes, at cirka to tredjedele af kontanthjælpsmodtagerne har problemer ud over arbejdsløsheden, og hvis man ikke tager højde for, at disse problemer skal løses, kommer kontanthjælpsmodtagerne ikke nærmere til arbejdsmarkedet.

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Bent Bøgsted.

Kl. 10:27

Bent Bøgsted (DF):

Tak. Nu læste jeg jo lidt op af, hvad Enhedslistens hr. Finn Sørensen har sagt, og jeg kan forstå på det, at der er en stor tvivl i Enhedslisten om, om det her virker. Det er der også hos Rådet for Socialt Udsatte, der frygter, at forslaget er mere symbolsk end af reel betydning. Det får mig så til at spørge hr. Jørgen Arbo-Bæhr, om Enhedslisten tror på, at de 7.500, der er skrevet om i lovforslaget, vil komme i arbejde på det her grundlag. Forventer man, at der er så mange, der skal have jobpræmien, at man er oppe på at udbetale 47 mio. kr. i 2013 til den her jobpræmie? Eller tror hr. Jørgen Arbo-Bæhr på, at det nok ender med, at det i stedet for er 500.000 kr., man udbetaler?

Kl. 10:28

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:28

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Jeg tror faktisk, hr. Bent Bøgsted er ligesom mig. Han tror, at det er svært at få kontanthjælpsmodtagere i arbejde. Vi ved jo, at der er mange af dem, der har større problemer end kun arbejdsløshed. Jeg synes bare, at hvis vi ikke gør noget, må de blive i sofaen uden nogen sinde at få et arbejde.

Jeg tror, at vi skal give så mange muligheder, vi kan, for at de kommer ud på arbejdsmarkedet. Som jeg også sagde i min ordførertale, er det vigtigste jo, at der er job nok. Man skal huske på, at der mangler job i dag, så alt det der med arbejdsudbud skal man lige passe lidt på med. Nu giver vi folk et tilbud, og jeg tror, at de får det bedre i hverdagen, sådan at de kan komme ud af deres nuværende situation og i stedet for kan sige: O.k., vi prøver at komme ud på arbejdsmarkedet. Derfor skal de også have et job.

Kl. 10:29

Formanden:

Hr. Bent Bøgsted.

Kl. 10:29

Bent Bøgsted (DF):

Jeg går ud fra, at når Enhedslisten har sagt ja til det i finansloven, så må man jo også have en tro på, at man skal bruge 24 mio. kr. i år 2012, 47 mio. kr. i 2013 og 20 mio. kr. i 2014. Det lyder ikke på hr. Jørgen Arbo-Bæhr, som om det er det, man tror på, men man har alligevel i finansloven sagt ja til, at man forventer det her. Så står man her fra talerstolen og siger, at det kun er nogle få, der kommer i job. Det vil sige, at man egentlig har lagt bånd på en hel del millioner kroner, som man aldrig nogen sinde har troet på vil have nogen effekt og blive brugt.

Kl. 10:30

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:30

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Jo, vi tror på det. Det er i modsætning til hr. Bent Bøgsted, der siger bare ingenting. Jeg siger bare: Hvis vi tror på det her samtidig med en hel masse andre ting, så tror vi på, der kommer flere kontanthjælpsmodtagere i arbejde i fremtiden. Jeg bliver nødt til at sige, at den bedste måde at få folk i arbejde på er at sørge for, at der er nogle job til dem.

Kl. 10:30

Formanden:

Tak til ordføreren. Så er det hr. Joachim B. Olsen som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 10:30

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

Tak. Jeg må tilstå, at jeg synes, at det her er et af de mere absurde forslag, som jeg er stødt på i min korte tid i Folketinget. Der ligger i det her forslag en anerkendelse af, at når man øger forskellen mellem at være i beskæftigelse og på passiv forsørgelse, får det flere i arbejde. Man har så fjernet loftet over kontanthjælpen, man har fjernet starthjælpen, og man har fjernet 225-timers-reglen. Det vurderer regeringen mindsker arbejdsudbuddet med 3.000. Det fastholder altså mennesker på passiv forsørgelse, som er det, som vi alle sammen prøver at kæmpe imod. Så siger man: Det her ikke godt, så nu må vi give folk nogle penge for at komme i arbejde. Jeg synes, at det er absurd, og jeg kan ikke forstå, hvordan et arbejderparti skal kunne forklare det her over for den lavtlønnede kassedame, som skal betale skat og højere afgifter, at hun, siden den her regering er kommet til, bl.a. skal finansiere, at dem, som så er ledige nu, skal have penge for at komme i arbejde. Det giver simpelt hen ikke nogen mening.

Så vil jeg sige noget til den radikale ordfører. Den radikale ordfører er jo udmærket godt klar over, at vi ikke vil fjerne kontanthjælpen fuldstændig, og den radikale ordfører er også udmærket bekendt med Liberal Alliances reformplan, som vil sænke skatten på arbejde, fjerne topskatten, gøre det mere attraktivt at komme i beskæftigelse og øge forskellen mellem at være på passiv forsørgelse og i beskæftigelse, for det ved vi vil få flere mennesker i beskæftigelse. Så skulle det være rettet.

Kl. 10:32

Formanden:

Tak til ordføreren. Så er det fru Mai Henriksen som konservativ ordfører.

Kl. 10:32

(Ordfører)

Mai Henriksen (KF):

Tak for det, formand. Det skal kunne betale sig at arbejde. Det har vi efterhånden diskuteret rigtig mange gange i den her sal og også oppe fra den her talerstol. Men det burde jo bare være logisk og helt naturligt, at vores velfærdssamfund var indrettet sådan, at det kunne betale sig at gå på arbejde frem for at være på forsørgelse. Sådan er det ikke. For gevinsten ved at tage et arbejde og undlade at være på passiv forsørgelse er blevet forringet, siden den dag regeringen trådte til, og der er stadig væk ikke noget, som tyder på, at det vil ændre sig foreløbig.

Alle hårdtarbejdende danskere, som hver dag knokler, må føle sig noget snydt. Kort før jul blev regeringens forslag om at afskaffe kontanthjælpsloftet og starthjælpen vedtaget. Hvad er regeringens svar på, at forskellen mellem at stå op og gå på arbejde og at være på passiv forsørgelse er på omkring 50 kr. om dagen? Hvad er regeringens svar til den kassedame, der står op kl. 4.00 for at tage på arbejde, som arbejder 37 timer om ugen og betaler sin skat, eller den medarbejder på et gartneri, som også står tidligt op og ligeledes bidrager til vores fællesskab? Hvordan kan man retfærdiggøre, at det bedre kan betale sig at lade kassedamen, rengøringsassistenten og gartnerimedarbejderen knokle og så selv være på passiv forsørgelse? Er det solidarisk?

Som konservativ mener jeg, at der skal være en økonomisk gevinst ved at gå på arbejde, at det skal kunne betale sig at arbejde. Med det her lovforslag vil man nu give en præmie til langtidsledige på kontanthjælp for at komme i job. Man skal altså nu have en præmie for at gøre sin pligt. Helt nøjagtigt skal man have 1.800 kr. hvert kvartal, som jo er udbetalingskadencen. Så er jeg helt med på, at der lige nu er en tilsvarende forsøgsordning for enlige forsørgere i dag, og lad mig egentlig sige det ret klart: Den slags politik er ikke helt min kop te. Det ville jo have været rart, om regeringen havde ventet, til evalueringen af den her ordning forelå. Så kunne man have set, om det havde været et godt og effektivt redskab, om man havde fået de resultater, man forventede, eller hvilke effekter der nu havde været.

Jeg er helt overbevist om, at de 95 mio. kr., som forsøget vurderes at koste, kan bruges bedre, og det er jeg tilsyneladende ikke alene om at mene. For hverken kommuner, socialrådgivere eller Rådet for Socialt Udsatte tror rigtig på, at de her 600 kr. om måneden vil have en positiv effekt. Står det til Konservative, skulle de penge jo bruges på initiativer til at få flere unge ledige i arbejde – ungeledigheden er stadig væk rigtig, rigtig høj – og gøre en ekstra indsats for dem. Vi ved, at hver tiende ung er ledig, og vi risikerer, at får de ikke foden indenfor på arbejdsmarkedet, er det ikke sikkert, at de nogen sinde kommer ind.

Konservative kan ikke støtte lovforslaget.

Kl. 10:35

Formanden:

Tak til den konservative ordfører. Så er det beskæftigelsesministeren

Kl. 10:35

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Tak for debatten, som vel sådan set har udartet sig helt forventeligt. Jeg tror, at man helt stille og roligt skal konstatere, at det ikke er

Jeg tror, at man helt stille og roligt skal konstatere, at det ikke er det her lovforslag, der forandrer Danmark, det danske arbejdsmarked eller for alvor får gjort noget ved beskæftigelsessituationen. Det er et lille forslag, og det er et lille initiativ. Det er en tanke, der udspringer af et forslag vedtaget under den tidligere regering med en parallel overvejelse om at understøtte enlige forsørgeres mulighed for at opnå en tilknytning til arbejdsmarkedet. Når jeg starter med den her indledning, er det, fordi jeg sådan set udmærket forstår både argumenterne for og imod. Jeg tror dog, at man skal lade være med at foregøgle, at forslaget her kan løse mere, end det kan.

Vi har udfordringer på det danske arbejdsmarked. Vi har lige nu en for høj arbejdsløshed. Jeg er fuldstændig enig med den socialdemokratiske ordfører, hr. Leif Lahn Jensen, når ordføreren siger, at løsningen på den udfordring jo altså er at få skabt flere arbejdspladser. Det kan vi ikke alene gøre fra politisk hold, men vi kan understøtte det, hvilket vi gør med regeringens kickstart, med den brede energiaftale og med vores pakke til bekæmpelse af ungdomsarbejdsløshed, herunder brugen af f.eks. jobrotation og voksenlærlingeordningen.

Derudover er der også andre udfordringer, og jeg mener, at vi har en fælles udfordring i, at vi til stadighed har en meget, meget stor gruppe borgere på kontanthjælp, som er på kontanthjælp i mange år, og som derfor er i evig risiko for at få et dårligt liv, fordi vi kan se, at for mange af de mennesker, der starter på kontanthjælp uden at have andre problemer end det, at de er ledige, kan der støde andre problemer til. Derfor mener jeg sådan set, at vi har en fælles interesse i at diskutere, hvordan vi sikrer, at folk kommer fra kontanthjælpen i beskæftigelse.

Der er jeg helt opmærksom på, at der er forskellige redskaber i værktøjskassen. Det her er et lille tiltag i forsøget på at give en økonomisk præmie, kan man sige, hvis man kommer i arbejde, og så spørger Liberal Alliances ordfører, om det betyder, at regeringen nu anerkender, at der er en sammenhæng mellem økonomien og det, at man er på arbejdsmarkedet. Jeg har i hvert fald aldrig underkendt den sammenhæng. Jeg har i mange år advaret imod at tro, at det er

det eneste parameter, der gør sig gældende, for mange af de mennesker, vi taler om, har jo andre problemer end ledighed. Og jeg tror, at man må sige, at erfaringerne fra de senere år, hvor man entydigt har satset på at sætte ydelserne ned, er, at der er en gruppe borgere, der har kunnet svare positivt på det, og det tror jeg er de mere ressourcestærke borgere i vores kontanthjælpssystem, hvorimod en anden gruppe jo ikke er kommet tættere på arbejdsmarkedet, fordi der har været andre forhindringer end kun enten økonomien eller deres tilknytning til arbejdsmarkedet i det hele taget.

Derfor tror jeg, at den klogeste vej i den her diskussion er at gå ad en mangefacetteret vej, og det vil sige både en reform af kontanthjælpen og en særlig indsats i forhold til vores unge, om hvem vi vel kan blive enige om, at det vigtigste formål er at bringe dem i uddannelse, så de kan få et liv både med uddannelse og beskæftigelse og en stærkere tilknytning til arbejdsmarkedet. Men under alle omstændigheder, hvad man end måtte mene om de forskellige redskaber og tiltag, er det min klare opfordring til Folketinget, at vi altid gør en særlig indsats for at bekæmpe langtidsledighed, som i mine øjne er en af de farligste brikker i det samlede arbejdsløshedsbillede, fordi langtidsledigheden har det med at bide sig fast både menneskeligt og samfundsøkonomisk.

Jeg noterer mig, at der er flertal for forslaget her. Jeg noterer mig også, at der er en modstand imod det. Og jeg afventer selvfølgelig Dansk Folkepartis endelige stillingtagen, og så besvarer vi selvfølgelig gerne spørgsmål undervejs i udvalgsbehandlingen.

Kl. 10:40

Formanden:

Der er tre medlemmer, der har bedt om korte bemærkninger. Først hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 10:40

Joachim B. Olsen (LA):

Ministeren sagde indledningsvis, at det her ikke forandrer det store. Jeg fornemmede ikke sådan den helt store begejstring fra ministerens side for det her forslag.

Er det rimeligt at bruge knap 100 mio. kr. af skatteborgernes penge på noget, der ikke sådan forandrer »det store«?

Kl. 10:40

Formanden:

Ministeren.

Kl. 10:40

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Ja, det kan det jo sagtens være, og det mener jeg også det er i den her sag forstået sådan, at hvis det faktisk lykkes med hjælp fra forslaget her at bringe et stort antal kontanthjælpsmodtagere fra kontanthjælp til beskæftigelse, er der en stor gevinst både for det enkelte menneske og samfundsmæssigt i form af færre sociale problemer og selvfølgelig samfundsøkonomisk i forhold til, at vi alle sammen har en interesse i at bringe folk på passiv overførselsindkomst i beskæftigelse. Så jeg mener bestemt, at forslaget her kan legitimeres, hvad der er jo sådan set også understreges af, at det er, kan man sige, en fortsættelse af et lignende forsøg igangsat af den tidligere VK-regering.

Kl. 10:41

Formanden:

Hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 10:41

Joachim B. Olsen (LA):

Ja, det kan man sige, og det forslag stemte vi så heller ikke for.

Jeg synes bare, det er en interessant tilgang. Altså, vi står i en situation med et underskud på 100 mia. kr., og så siger man: Jo, men vi kan godt bruge 100 mio. kr. her; det kommer nok ikke til at virke det store, men vi fyrer 100 mio. kr. af skatteborgernes penge af. Jeg synes, det er en meget uansvarlig måde at omgås skatteborgernes penge på, specielt set i lyset af, at man har brugt hundredvis af millioner på at fjerne loftet over kontanthjælpen, som regeringen selv siger fastholder folk på passiv forsørgelse – det, som vi alle sammen gerne vil undgå.

Så kan jeg heller ikke helt få det her til at hænge sammen med de udmeldinger, som beskæftigelsesministeren kom med i forbindelse med Bettina Posts udmeldinger om en lav kontanthjælp til unge. Da anerkendte man det jo, man syntes, det var en god idé – man synes i hvert fald, at det var interessant. Det forstod jeg som et udtryk på politikersprog for noget, man gerne ville se på.

Så jeg kan simpelt hen ikke se den røde tråd i de udmeldinger, det store underskud på de offentlige finanser og så det her lovforslag.

Kl. 10:42

Formanden:

Ministeren.

Kl. 10:42

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Den røde tråd er jo ret enkelt et ønske om at bringe folk væk fra kontanthjælp og i beskæftigelse, men også samtidig en meget, meget grundig erkendelse af, at gruppen af kontanthjælpsmodtagere er meget forskellig.

Vi har unge ressourcestærke kontanthjælpsmodtagere, hvis eneste problem er, at de ikke har påbegyndt en uddannelse. Der skal vi da være villige til at diskutere, hvad der skal til, for at de går i gang med en uddannelse, sådan at andre problemer ikke støder til, og sådan at de ikke unødvendigt spilder værdifulde år af deres liv derhjemme på kontanthjælp. Det er én gruppe i kontanthjælpssystemet.

Så har vi alvorligt psykisk syge i kontanthjælpssystemet. Vi har mennesker med sammensatte sociale problemer, hvor det ikke er arbejdsløsheden, der er det, der tynger mest, men hvor det er fraværet af en ordentlig sundhedstilstand, hvor det er børn anbragt uden for hjemmet, hvor det er hjemløshed, hvor det er misbrug – det kan være alt muligt forskelligt på en gang. Der kan man jo godt i mine øjne læne sig tilbage og tro, at økonomiske incitamenter løser de menneskers problemer, men det tror jeg ikke, og derfor tror jeg, vi bliver nødt til at erkende, at når det handler om at få folk væk fra kontanthjælp, skal der mange forskellige redskaber til.

Kl. 10:44

Formanden:

Fru Mai Henriksen med en kort bemærkning.

Kl. 10:44

Mai Henriksen (KF):

Ligesom Liberal Alliance gjorde, undrede jeg mig også lidt over retorikken i det her. Jeg troede faktisk, det var et dybfølt ønske, men med det, ministeren siger, er det ikke noget, der forandrer det store, og det fortolker jeg sådan, at det nærmest ikke er noget, der betyder noget som helst. For en konservativ er 92 mio. kr. altså en slat penge, som betyder noget. Hver en krone af alle de penge, vi bruger i det her velfærdssamfund, skal vi da stå på mål for, hvordan vi bruger, og derfor undrer det mig, at ministeren kommer med et forslag, som koster så mange penge, og siger, at det ikke betyder noget som helst.

Kl. 10:44 Kl. 10:47

Formanden:

Ministeren.

Kl. 10:44

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Nu er det vel også en lidt voldsom omskrivning at påstå, at jeg som beskæftigelsesminister står med et lovforslag, jeg ikke mener betyder noget som helst.

Det, jeg starter med at sige, er, at i en i øvrigt udmærket diskussion om redskaber i forhold til at bringe folk, der er på passiv overførselsindkomst, i arbejde er det klart, at en jobpræmie til langvarigt ledige kontanthjælpsmodtagere ikke er det, der gør forskellen, altså om vi har nok med job i Danmark, om vi evner at skabe arbejdspladser, om vi evner for alvor at gøre op med den i mine øjne kedelige tendens til, at tusindvis af danskere i den erhvervsdygtige alder står uden for arbejdsmarkedet.

Det her er en brik. Det er en mindre brik. Det er også en mindre brik i forhold til den reform af førtidspensions- og fleksjobområdet, vi sidder og arbejder med i fællesskab. Men det betyder ikke, at brikken ikke er god, og det betyder ikke, at det her delelement ikke kan være et vigtigt supplement til de ændringer, vi i øvrigt skal i gang med f.eks. på kontanthjælpsområdet. Og når jeg tror, at brikken er vigtig, er det, fordi gruppen af kontanthjælpsmodtagere er forskelligartet, og jeg tror, at der er behov for mange forskellige resultater, hvis vi vil nå det mål, at flere mennesker bliver selvforsørgende.

Kl. 10:45

Formanden:

Fru Mai Henriksen.

Kl. 10:45

Mai Henriksen (KF):

Jamen jeg er glad for præciseringen, for man kan jo sagtens have en del af lovgivningen som en lille brik, men en brik, som er rigtig vigtig, og det, som jeg skrev ned på min blok, da ministeren sagde det, var, at det ikke forandrer det store. Så er det, jeg mener, at hvis man ikke har en forventning om, at det her kommer til at gøre en forskel, hvorfor så bruge 92 mio. kr. på det.

Jeg vil egentlig gerne spørge ministeren om, hvad der er årsagen til, at ministeren fremsætter lovforslaget nu og ikke venter, til der kommer en evaluering af den forsøgsordning, der er, med jobpræmie til enlige?

Kl. 10:46

Formanden:

Ministeren.

Kl. 10:46

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Vi har sammen med Enhedslisten lavet en større aftale på beskæftigelsesområdet i forbindelse med finansloven for 2012, og den er, kan man sige, sammensat af en række forskellige komponenter, noget handler om kontanthjælpsområdet, andet handler om dagpengeområdet. Vi har samlet set haft rigtig meget fokus på behovet for at sikre en bedre adgang til ordinær uddannelse og kompetenceløft af vores arbejdsløse. Og vi synes, det er vigtigt i en konjunktursituation som den, vi befinder os i, at en finanslovaftale selvfølgelig afspejler, at vi har behov for en bedre indsats for vores arbejdsløse, samtidig med at vi meget, meget gerne vil understøtte en udvikling hen imod, at vi i stadig højere grad satser på ordinær uddannelse.

Så vi har lavet en samlet pakke, som vi mener er til fordel for forskellige grupper, der står uden for arbejdsmarkedet, og deri indgår det her element altså.

Formanden:

Hr. Hans Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 10:47

Hans Andersen (V):

Tak for det. Ministeren nævnte, at der også kunne være andre tiltag, der kunne bringe kontanthjælpsmodtagere i job. Jeg har jo lyttet mig til, at regeringen vil komme med et forslag til en kontanthjælpsreform, og når ministeren selv antyder, at der er andre tiltag end lige præcis den her forsøgsordning, vil jeg bare benytte lejligheden til at spørge, hvornår vi kan forvente at der kommer et udspil om en kontanthjælpsreform. For jeg er sådan set enig i, at det er det, der skal gøre, at vi kommer videre. Så hvornår kommer reformen?

Kl. 10:48

Formanden:

Ministeren.

Kl. 10:48

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jeg tør ikke sætte en præcis dato på. Vi har som stadig relativt nytiltrådt regering anmeldt et større reformspor. Vi er lige nu, synes jeg, godt i gang med forhandlingerne om førtidspensionen og fleksjobområdet, og jeg synes selvfølgelig, det er naturligt, at Folketingets partier, hvoraf langt hovedparten jo deltager i forhandlingerne, koncentrerer kræfterne derom.

Men når det handler om, hvad det er, der er behov for på kontanthjælpsområdet, vil jeg gerne igen understrege, at jeg især er optaget er to ting: Det ene er, at vi har en meget stor gruppe af unge, der risikerer at hænge fast i kontanthjælpssystemet, hvis ikke vi evner at få dem over i uddannelsessystemet i stedet. Det handler både om fuldt ud ressourcestærke unge, der sagtens kan gå i gang med en uddannelse på ordinære vilkår, og selvfølgelig også om en større gruppe af mere sårbare unge, som har behov for ekstra hjælp, mentorstøtte eller særligt tilrettelagte uddannelsesforløb, for at de kan komme i gang. Det er en del.

Så er der en anden del af kontanthjælpsområdet, som handler om rådighedsbestemmelser og det at sikre, at også meget udsatte borgere kan komme tættere på arbejdsmarkedet, men det må jeg fortælle om på et andet tidspunkt.

Kl. 10:49

Formanden:

Hr. Hans Andersen.

Kl. 10:49

Hans Andersen (V):

Det kommer vi til at drøfte på et andet tidspunkt, kan jeg lytte mig til.

Så vil jeg bare høre, om ministeren er enig i, at unge under 30 år på kontanthjælp, der ikke har andre problemer, end at de sådan set ikke er kommet i gang med en uddannelse, med hensyn til deres fremtidige indkomst så skal tage den uddannelse på SU-niveau. Jeg synes, der bliver givet mange forskellige signaler fra Socialdemokraternes side på lige præcis det her felt, og jeg håber, at vi er enige om, at når vi snakker om unge uden problemer, ud over at de mangler en uddannelse, så skal de sådan set ind på ordinære vilkår ligesom alle mulige andre i vores uddannelsessystem.

Kl. 10:50

Formanden:

Ministeren.

Kl. 10:50

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jeg mener klart, at vi skal efterstræbe, at så mange i kontanthjælpssystemet som overhovedet muligt går i gang med en uddannelse på helt ordinære vilkår. Jeg har i øvrigt også en tiltro til, at mange af dem vil kunne gøre det.

Når det er sagt, tror jeg, det er vigtigt at huske på, at vi også har en stor gruppe af unge og yngre kontanthjælpsmodtagere, som ikke kun har arbejdsløsheden eller den manglende uddannelse som problem, men hvor andre problemer enten er stødt til eller måske ligefrem har forårsaget, at de ikke har kunnet tage en uddannelse. Jeg vil generelt advare imod at tro, at det er ét redskab, der gør, at vi opnår vores mål, og derfor vil jeg selvfølgelig også foreslå, at vi går i gang med forhandlingerne om en kontanthjælpsreform, når regeringen har fremlagt vores forslag.

Men der er ikke nogen tvivl i vores politiske hjerte om, at det, der er vores mål og ansvar, er at sikre, at unge mennesker ikke starter deres liv på passiv overførselsindkomst og spilder værdifulde ungdomsår med ikke at foretage sig noget, men i stedet kommer i gang med at tage den uddannelse, der gør, at de kan få en stabil og ordentlig tilknytning til arbejdsmarkedet med selvforsørgelse og de muligheder for selvrealisering, der er i det

Kl. 10:51

Formanden:

Hr. Bent Bøgsted, en kort bemærkning.

Kl. 10:51

Bent Bøgsted (DF):

Tak. Nu er snakken jo kommet lidt ind på kontanthjælpsmodtagere og uddannelse, og at man kan få jobpræmien, hvis man har indtægter som lønmodtager, har ansættelse med løntilskud, beskæftigelse efter kapitel 4 i integrationsloven, fleksjob og den slags. Men det, jeg godt vil høre, er, hvad det her betyder i forhold til unge under uddannelse. Betyder det – og det kan godt være, det her er et spørgsmål om, hvad man tror, eller hvad man tror, man har opfattet det som – at unge, der går på kontanthjælp og så går i gang med en uddannelse på SU, kan få den her jobpræmie på 600 kr., eller er de undtaget, så det kun gælder ren beskæftigelse?

Kl. 10:52

Formanden:

Ministeren.

Kl. 10:52

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Det er en jobpræmie, og derfor knytter det sig til beskæftigelse.

Kl. 10:52

Formanden:

Hr. Bent Bøgsted.

Kl. 10:52

Bent Bøgsted (DF):

O.k., det er også helt fint, men der er bare lidt usikkerhed om, hvem der egentlig kan få det. Jeg har stillet nogle spørgsmål – dem behøver vi ikke gentage her, for dem ser ministeren, når de kommer over på skrift – vedrørende det her med jobpræmien. Jeg synes, der er lidt usikkerhed i det.

Men jeg vil godt lige slutte af med at sige, at jeg da vil give ministeren ret i, at hvis man får de der 7.500 i job på grund af det her, er det en succes. Men man kan have sin tvivl om, hvor mange der kommer i job, og derfor synes jeg – som jeg sagde – at det måske var formålstjenligt, at man lige havde ventet på den endelige evaluering af det forsøg, der kørte i forvejen. Men det kan være, ministeren har

nogle cirkatal allerede nu – der kommer i hvert fald skriftlige spørgsmål om det.

KL 10:53

Formanden:

Ministeren.

Kl. 10:53

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jeg synes, det er fint, der bliver stillet skriftlige spørgsmål derom. Som det også er hr. Bent Bøgsted bekendt, er det stadig væk en relativt ny ordning med jobpræmie for enlige forsørgere, og derfor foreligger der ikke en evaluering endnu. Jeg vil nødig stå og gentage mig selv, men det, der er afgørende for mig som beskæftigelsesminister, for os som regering, er, at vi med alle tænkelige midler – inden for rimelighedens grænser, selvfølgelig – sikrer, at mennesker får flere muligheder i deres liv. Og der er ikke mange muligheder forbundet med at være langvarigt på kontanthjælp, tværtimod.

Langtidsledighed er altid et problem. Det er den, hvad enten vi taler om forsikrede, stærke ledige, eller vi taler om arbejdsløse, der er i vores kontanthjælpssystem. Langtidsledigheden risikerer at bide sig fast omkring det enkelte menneske, omkring vores samfundsøkonomi, og dermed underminerer det i mine øjne vores mulighed for at føre en arbejdsmarkedspolitik til gavn både for den enkelte og for Danmark under et. Derfor skal langtidsledighed imødegås og bekæmpes med de midler, vi kan, og det her er et lille bidrag dertil.

Kl. 10:54

Formanden:

Fru Merete Riisager for en kort bemærkning.

Kl. 10:54

Merete Riisager (LA):

Tak. Ministeren har snart fået sagt sygdomme, sårbarhed og misbrug så mange gange, at man skulle tro, at det er det generelle billede af kontanthjælpsmodtagere. Jeg ved i hvert fald, at hvis jeg var kontanthjælpsmodtager, ville jeg føle mig noget pikeret og sat i bås og også en anelse talt ned til. Mit spørgsmål går altså på succeskriteriet for det her forslag. Hvor mange mennesker skal i arbejde for de her 100 mio. kr., for at forslaget har været en succes?

Kl. 10:55

Formanden:

Ministeren.

Kl. 10:55

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jeg synes egentlig, jeg i flere omgange i debatten i dag har efterstræbt at understrege, at grupperne af kontanthjælpsmodtagere er meget forskellige. Jeg ved ikke, om spørgeren er bekendt med det, men det, der ulykkeligvis sker lige nu, er, at der kommer stadig flere kontanthjælpsmodtagere i det, der kaldes matchgruppe 3. For at være i gruppe 3 kræver det, at man har andre problemer end ledighed. Det er typisk problemer med psykiatriske lidelser, sociale udfordringer. Det betyder ikke, at alle kontanthjælpsmodtagere har det, men det, der sådan set er en fælles ulykke, er, synes jeg, at stadig flere har andre problemer end bare ledighed eller det, at de ikke har en uddannelse.

Når jeg bruger tid på det – jeg beklager selvfølgelig, hvis spørgeren synes, at det ikke er relevant – er det, fordi det er en af de opgaver på kontanthjælpsområdet, der skal løses . Det er ikke nok at insistere på, at flere mennesker skal i arbejde. Det er ikke nok at insistere på, at flere unge skal i uddannelse, for der er en meget stor gruppe af vores kontanthjælpsmodtagere, der har andre problemer end ledighed. De fortjener vel sådan set en politisk opmærksomhed og et

velfærdssamfund, der er med til at afhjælpe de sociale udfordringer og se på det hele menneske, sådan at borgeren på sigt bringes tættere på arbejdsmarkedet og samtidig får løst sine sociale problemer.

Kl. 10:56

Formanden:

Fru Merete Riisager.

Kl. 10:56

Merete Riisager (LA):

Nu har Liberal Alliance heller aldrig påstået, at mennesker, som er udsatte, som er syge, eller som er misbrugere, ikke skal have en særlig politisk opmærksomhed. Tværtimod. Men når nogle mennesker falder ned i matchgruppe 3, kan det netop være, fordi de er for længe uden for arbejdsmarkedet. Det kan være en af årsagerne til det. Det er derfor, jeg beder om et helt konkret svar.

Nu fik jeg ikke noget svar første gang, så det regner jeg med jeg får anden gang: Hvornår vil det her forslag være en succes? Man bruger ca. 100 mio. kr. på forslaget. Hvor mange mennesker skal i arbejde, for at man kan sige, at det var en god måde gøre det på, det var en god måde at bruge pengene på?

Kl. 10:57

Formanden:

Ministeren.

Kl. 10:57

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Sagen er jo den, at pengene ikke bliver brugt, hvis folk ikke kommer i arbejde. Det er jo ikke sådan, at vi udbetaler pengene på forhånd. Altså, jobpræmien falder jo først i det øjeblik, folk kommer i arbejde. Derfor er vi jo altså klogere om nogle år, med hensyn til hvor mange af pengene der udløses. Udløses de alle sammen, er vi nået langt, for så er der mange mennesker, der er kommet i arbejde. Udløses kun få af dem, er opgaven ikke lykkedes i samme omfang.

Jeg tror sådan set, at spørgeren har ret. Når en del af vores kontanthjælpsmodtagere matches ind i matchgruppe 3 og dermed lever et liv med problemer, der er stødt til, kan det ofte være, fordi man har været lang tid uden for arbejdsmarkedet, for det kan være, forstå mig ret, invaliderende i sig selv at være overladt til passivitet uden en tilknytning til arbejdsmarkedet, hvis livet måske i forvejen byder på udfordringer. Der synes jeg sådan set, forslaget her er et af svarene herpå, nemlig at vi skal sikre, at modtagere af langvarig kontanthjælp kommer tilbage til arbejdsmarkedet eller får muligheden for at træde derind.

Kl. 10:58

Formanden:

Hr. Lars Dohn for en kort bemærkning.

Kl. 10:58

Lars Dohn (EL):

Nu har de borgerlige partier på stribe været oppe at markere, at det her ikke er deres kop te, at det ikke er noget, de prioriterer. Meget tydeligt er det sagt fra den konservative ordfører, altså at det her ikke er en del af det, de ønsker at være med til. Jeg vil så spørge ministeren, om ikke det er en del af regeringens politik at skabe social udjævning og at skabe mere lighed i samfundet, og om det ikke også indgår som en del af vurderingen af, om det her er et godt forslag.

Kl. 10:59

Formanden:

Ministeren.

Kl. 10:59

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Når jeg startede min tale i dag, som jeg gjorde, var det i virkeligheden for at signalere til alle, at det her forslag altså ikke løser alle problemer, og jeg synes ikke, man skal tage det for andet, end hvad det er. Det er et bidrag til at sikre, at flere kontanthjælpsmodtagere kommer i arbejde, og jeg mener ikke, at det skal løse problemet med for få arbejdspladser, lighedsudfordringer eller noget som helst andet, det skal hjælpe til med, at flere mennesker kommer fra kontanthjælp og i beskæftigelse. Så har spørgeren selvfølgelig ret i, at lykkes den manøvre, så vil de mennesker, vi taler om, jo altså også have et større rådighedsbeløb at gøre godt med, og dermed vil man isoleret set gavne ligheden.

Kl. 10:59

Formanden:

Hr. Lars Dohn? Der var ikke mere. Så er der ikke flere korte bemærkninger. Jeg siger tak til beskæftigelsesministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Beskæftigelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 61: Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af obligatoriske elevplaner.

Af Merete Riisager (LA) m.fl. (Fremsættelse 30.03.2012).

Kl. 11:00

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Børne- og undervisningsministeren.

Kl. 11:00

Børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini):

Forslagsstillerne opfordrer regeringen til at fremsætte et lovforslag inden udgangen af 2012, som skal afskaffe det nuværende krav om obligatoriske elevplaner i folkeskolen. Forslagsstillerne ønsker, at folkeskolen skal få større metodefrihed til at vælge, hvilken evalueringsform de ønsker anvendt til at evaluere eleverne, og forslaget er begrundet i et ønske om mindre bureaukrati og detailstyring og en mere effektiv udnyttelse af lærerressourcerne.

Jeg vil godt understrege, at regeringen ligesom forslagsstillerne er optaget af, hvordan vi får mindre bureaukrati, og derfor har vi også fokus på netop afbureaukratisering af reglerne i folkeskolen, men samtidig mener regeringen, at der er en række fordele ved elevplaner, som ikke skal smides ud, hvis det er, at de rent faktisk er med til at løfte det, som det var intentionen at løfte med dem. Det vender jeg tilbage til.

Efter de gældende regler skal der udarbejdes en elevplan for hver elev fra børnehaveklasse til og med 7. klasse til brug for den løbende evaluering af elevernes udbytte af undervisningen. Elevplanen skal indeholde resultater af evalueringen og beslutninger om, hvordan der følges op på evalueringen med afsæt i fremadrettede læringsmål for eleven. Beskrivelsen skal vedrøre alle fag. Beslutninger om, hvordan

der følges op på resultaterne af de nationale test, skal også fremgå af beskrivelsen

Det, der er formålet med elevplanerne, er at styrke den løbende evaluering af elevens udbytte af undervisningen og at styrke samarbejdet mellem skole og hjem, som er helt afgørende for, at eleverne får så godt et udnytte af undervisningen som muligt. Elevplanen har herudover også til formål at styrke evalueringskulturen i folkeskolen gennem skriftlighed i evalueringen i de enkelte fag. Alle fag skal indgå i elevplanen, for at det sikres, at der bliver fulgt op på fælles mål i fagene, også i de fag, hvor der ikke afholdes test og afgangsprøver. Det har jo det udgangspunkt, at alle fag er lige vigtige i folkeskolen. Det er rigtig vigtigt med dansk, engelsk og matematik, det er også rigtig vigtigt med de praktisk-musiske fag, sløjd, håndarbejde, idræt, og det er netop for at give en samlet vurdering af tilbagemeldingen til elever, hvor der måske nok tidligere bl.a. har været en tendens til, at man har kigget på nogle af de få, men også centrale boglige fag. Men der er en række andre fag, som jo er lige så vigtige for, at eleverne bliver rigtig dygtige, og det skal også indgå i den fremadrettede evaluering i forhold til at løfte fagligheden bredt set.

Jeg har så kunnet høre på forslagsstillerne, at man især har fremhævet, at det er urimeligt, at der skal laves evaluering af lige præcis færdselsundervisning og seksualundervisning, men jeg kan berolige med, at det så heller ikke er sådan. Det er nemlig sådan, at der er et krav om løbende evaluering af elevernes udbytte af undervisningen, og det er noget, der har stået i folkeskoleloven i rigtig mange år, også før elevplaner blev indført. Den helt generelle evaluering skal omfatte de obligatoriske fag og emner, og det vil sige også det, som man kalder for de timeløse fag som bl.a. seksualundervisning og færdselslære A. Og det er altså noget, der fremgår af folkeskolelovens § 13, stk. 2.

Men folkeskolens obligatoriske emner er ikke omfattet af kravet om, at der skal være elevplaner i alle fag. Kravet omfatter kun de egentlige fag med fastsatte timetal. Det er bare lige for at præcisere, hvordan det er i forhold til folkeskolelovens paragraffer, nemlig som det har været længe, også før elevplaner, og hvad det er, der er omfattet af elevplaner. Men det ændrer jo ikke ved, at det kan være, at det er nyttigt, også i elevplanen, at have nogle betragtninger med i forhold til de timeløse fag. Det kan man vælge at gøre, og det er jo lige præcis det, der er ideen med elevplaner, nemlig at det skal være så godt et redskab som muligt til at understøtte elevens faglige løft, trivsel osv. og som et godt redskab i dialogen i skole-hjem-samarbejdet.

Det er sådan, at der har været en første evaluering af elevplaner. Danmarks Evalueringsinstitut offentliggjorde tilbage i 2008 en national undersøgelse af erfaringer med elevplaner på det tidspunkt, som viste, at lærere og forældre samlet set var positive over for elevplaner, og at elevplanerne især styrker samarbejdet mellem skole og hjem. Undersøgelsen viste også, at langt de fleste forældre mener, at elevplanerne bør dække alle fag. Regeringen er samtidig bekendt med, at nogle skoler finder kravene til elevplanerne unødvendigt bureaukratiske, og det tror jeg vi alle sammen har hørt, når vi har været ude forskellige steder.

Men igen er det meget forskellige tilbagemeldinger. Jeg må sige, at jeg, når jeg har været rundt på skoler, hører og ser lige så mange fremragende eksempler på, hvordan man har udviklet nogle elevplaner, som virkelig kommer hele vejen rundt i forhold til eleven, og som virkelig både indgår i at understøtte teamsamarbejdet i lærernes skole-hjem-samarbejde og er fremadrettede, i forhold til hvordan man løfter den enkelte elev. Det var også hele ideen med elevplaner. Det er nemlig ikke en fuldstændig standardiseret skabelon, det er en ramme, som man kan udmønte lokalt, og jeg synes, det er rigtig spændende at se, hvordan man arbejder med elevplaner rundtom-kring.

Kl. 11:05

Men det ændrer ikke ved, at nogle har oplevet, at det har været bureaukratisk, og derfor har regeringen givet mere end 50 kommuner dispensation til forsøg med elevplaner, som indebærer, at skolerne selv kan vurdere, hvad der ud fra en helhedsvurdering af eleven er væsentligt at medtage i elevplanen. Noget af det, der går igen i de forsøg, som kører nu, er, at man ikke nødvendigvis behøver at evaluere i alle fag, men ud fra en helhedsvurdering måske kan køre det over perioder, og at man kan tage mere individuelle hensyn. Og vi glæder os til at se resultaterne af den evaluering, så vi på et lidt mere sikkert grundlag kan tage stilling til, hvordan vi understøtter et styrket skole-hjem-samarbejde, og hvordan vi understøtter, at der er den her fremadrettede evaluering, altså hvordan det er, man sammen med eleven kan arbejde videre på det, som den enkelte elev skal løftes og udfordres på, for det er det, der er hele ideen. Derfor synes vi, det er rigtig godt og vigtigt, at der er sat de forsøg i gang med, hvordan vi får nogle enklere og mere ubureaukratiske elevplaner, som virker endnu bedre efter hensigten.

Regeringen er derfor som sagt enig med forslagsstillerne i ønsket om mindre bureaukrati, vi er også enige i ønsket om mere effektiv udnyttelse af lærerressourcerne, og det er jo derfor, de her forsøg kører. Og derfor vil det også indgå, når vi kigger på, hvordan vi forbereder en folkeskolereform, som regeringen vil fremlægge her i efteråret, for de værktøjer, der skal være til at styrke fagligheden, skal selvfølgelig være så gode som muligt i forhold til den hverdag, der er derude.

Derfor kan jeg heller ikke støtte det forslag, som ligger fra Liberal Alliance. Jeg synes, det er vigtigt, at vi ser på de erfaringer, der er med de forsøg, der er, som netop går på afbureaukratisering, og at vi på baggrund af det tager stilling til, hvordan det kan indgå hensigtsmæssigt i den fremadrettede reform af folkeskolen.

Kl. 11:07

Formanden:

Det er to medlemmer, der har bedt om korte bemærkninger. Først er det fru Merete Riisager.

Kl. 11:07

Merete Riisager (LA):

Formanden for Danmarks Lærerforening, Anders Bondo Christensen, udtaler her til morgen, at han synes, at regeringen bør støtte Liberal Alliances forslag, og han udtaler, at »... der er ingen, der kan leve op til reglerne, som de er i dag« .

Det vil sige, at vi altså har en situation, hvor vi har noget lovgivning, som ikke kan efterleves ude på skolerne. Det er så komplekst og kræver så meget tid, at man bliver nødt til at udvise civil ulydighed ude på skolerne. Hvordan forholder ministeren sig til det?

Kl. 11:07

Formanden:

Ministeren.

Kl. 11:07

Børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini):

Jeg må sige, at jeg er fuldstændig uenig i den vurdering, og det er jeg af mange grunde, bl.a. fordi jeg har set en række elevplaner, som er fremragende, og som lever fuldstændig op til loven, fordi det netop ikke er en detaljeret skabelon, der er blevet dikteret fra Folketinget, i forhold til hvordan elevplanerne skal laves. En af de ting, vi lagde rigtig meget vægt på, da vi gennemførte elevplaner, var, at det var en ramme, hvor der var en række mål, man skulle leve op til, men at der var en mulighed for en lokal udformning.

Når det så er sagt, vil jeg sige, at det, at man skulle lave en evaluering i alle fag, er det, nogle har følt der har været brugt for meget tid på, fordi det var bedre med en helhedsvurdering i forhold til den

enkelte elev. Og det er bl.a. det, vi nu har givet dispensation for, sådan at man kan lave nogle forsøg, der bliver evalueret, så vi får nogle gode erfaringer med, hvordan vi måske kan få nogle mere fleksible elevplaner. For vi er også optaget af, at det jo ikke skal være bureaukratiske redskaber, vi laver; det skal være nogle, der giver mening i dagligdagen. Og EVA-evalueringen viser så også, at det tilsyneladende vurderes som et rigtig godt værktøj i hverdagen, både af forældrene og stadig flere lærere.

KL 11:08

Formanden:

Fru Merete Riisager.

Kl. 11:09

Merete Riisager (LA):

Jeg er fuldstændig enig i, at man skal have værktøjer, der virker i dagligdagen. Og det er jo også derfor, at jeg siger, at skolerne skal have metodefrihed til at vælge, hvilken metode til løbende evaluering de ønsker. Hvordan kan det være, at ministeren, som tidligere har talt for tillid til skoleledere og skolelærere, ikke har tillid til, at skolerne selv kan fastlægge den bedste metode, men at ministeriet skal gøre det for dem?

Kl. 11:09

Formanden:

Ministeren.

Kl. 11:09

Børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini):

Det har været sådan i mange år, at der faktisk skulle være en løbende evaluering fra lærerne til forældrene af den enkelte elev, herunder også skriftlighed i evalueringen. Men igennem de sidste 10 år har der også været en række undersøgelser, som desværre har vist, at evalueringskulturen ikke er tilstrækkelig systematisk i den danske folkeskole. Og en af de anbefalinger, vi gang på gang har fået med fra forskellige undersøgelser, er at undersøge, hvordan vi får mere systematik i evalueringskulturen, herunder mere systematik i tilbagemeldingen for at styrke skole-hjem-samarbejdet.

Det var baggrunden for, at der blev etableret elevplaner, men vel at mærke ikke som en detaljeret skabelon, men som en ramme med en række mål, herunder at der skulle evalueres i alle fag, men ikke sådan, at der var en spiseseddel med anvisning på, præcis hvordan man skulle gøre det, netop fordi det skulle give plads til den lokale udmøntning af det. Det har jeg som sagt set nogle fremragende eksempler på, og det er virkelig gode værktøjer. Når vi ser på den evaluering, som EVA lavede i 2008, tyder det også på, at det er blevet godt modtaget. Det er blevet modtaget rigtig godt af forældrene og også af lærerne. Men hvis det er bureaukratisk, ændrer vi på det, og det er det, vi har et forsøg i gang med nu.

Kl. 11:10

Formanden:

Hr. Lars Dohn for en kort bemærkning.

Kl. 11:10

Lars Dohn (EL):

I det tidligere spørgsmål blev der henvist til lærernes formand. En anden, som repræsenterer dem, der skal arbejde med det, nemlig skolelederne, har udtrykt sig meget, meget tydeligt om skoleledernes holdning til det her spørgsmål:

»Folkeskolen er en sårbar institution, og det vil være en katastrofe, hvis den forsætter med at spilde tid og kræfter på nonsens. Når ordningen om udfordringsret stopper, håber jeg, at politikerne har tænkt sig at lære af erfaringerne, så intentionen om afbureaukratisering ikke ender med at blive merbureaukratisering«. Det siger altså Anders Balle, der er formand for skolelederne. Nu er vi oppe på, at over halvdelen af de 98 danske kommuner har søgt udfordringsretten på det her spørgsmål. Var det ikke en overvejelse værd at lade sig friste af Liberal Alliances forslag om, at man lader skolerne selv afgøre, om de ønsker at afholde disse elevplaner?

K1. 11:11

Formanden:

Ministeren.

Kl. 11:11

Børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini):

Jeg er fuldstændig enig i det, som blev citeret fra Anders Balle, som jo udtalte sig generelt om, at man ikke skal gennembureaukratisere folkeskolen. Vi skal have en rigtig god folkeskole, og de værktøjer, der skal være for at styrke evalueringskulturen, skal være ubureaukratiske, men nogle, der rent faktisk styrker evalueringskulturen, herunder sørger for, at forældrene får en rigtig god information om, hvordan det går deres barn, og hvordan de kan være med til at understøtte det faglige løft af deres barn.

Nu var Anders Balle også i News i morges, så der kunne jeg selv høre ham, og det, som Anders Balle, skoleledernes formand, sagde, var, at de faktisk var optaget af, at der var gode elevplaner, og at man kunne bruge dem mere fleksibelt og dynamisk, så man ud fra en helhedsbeskrivelse af barnet måske mere løbende kunne tage stilling til, hvor man skulle sætte ind, og hvordan man skulle bruge elevplaner. Og det er jo lige præcis det, der er igangværende forsøg med. Derfor glæder jeg mig rigtig meget til at se erfaringerne fra de forsøg, der er i gang, for jeg tror, at vi godt kan lave en mere ubureaukratisk og enkel model, der giver lidt større råderum, men holder fast i vigtigheden af, at der er en løbende også skriftlig tilbagemelding til eleverne, herunder også ud fra en helhedsbeskrivelse af eleverne. Det understreger jeg lidt, fordi jeg synes, det er vigtigt, at man ikke glemmer, at f.eks. fag som de praktiske/musiske fag også er vigtige at have med i en samlet evaluering.

Kl. 11:12

Formanden:

Hr. Lars Dohn.

Kl. 11:12

Lars Dohn (EL):

I samme interview illustrerer Anders Balle forskellen på det at være embedsmand i ministerierne og det at være praktiker ude i skolerne. Han taler om embedsmændenes kolde hænder mod de varme hænder ude på skolerne – og det er de varme hænder, som er i stand til at kunne foretage vurderingen af, om det nu er nødvendigt at lave elevplaner for alle elever i alle fag. Det, vi forventede os af den nye regering, var jo, at der nu var en ny form for tillid, som man ville blive mødt med. Her var muligheden for at vise tillid.

Kl. 11:13

Formanden:

Ministeren.

Kl. 11:13

Børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini):

Elevplaner er udtryk for meget varme hænder, og det viser den evaluering, som EVA lavede i 2008, jo også. Lærerne kan i stadig højere grad se, at det er et rigtig godt redskab, og grunden til, at det er et godt redskab og varme hænder, er, at det kan gå direkte ind i det løbende pædagogiske arbejde med eleven i klassen. Det er en kæmpe styrke for lærerne, at de kan bruge elevplaner i deres teamsamarbejde, og det er en kæmpe styrke, at de får et værktøj, der er fremadrettet i forhold til skole-hjem-samarbejdet, fordi de ved, at det er det,

der giver værdi til, at de også kan løfte den store og komplekse, faglige opgave, man som lærer har i forhold til klassen og den enkelte elev.

Kl. 11:14

Formanden:

Tak til undervisningsministeren. Så er det fru Karen Ellemann som Venstres ordfører.

Kl. 11:14

(Ordfører)

Karen Ellemann (V):

Tak hr. formand. Jeg vil gerne starte med at takke ministeren for en meget fin præsentation af, hvad det er for et beslutningsforslag, vi står med her i dag, og hvorfor det er vigtigt at afvise det, og jeg er meget enig i de ting, der er sagt fra ministerens side.

Lad mig slå fast, at hvis der er et element i Venstres folkeskolepolitik, man både kan markere med en overstregningspen og også sætte to streger under, er det faglighed. Faglighed er og skal være et centralt omdrejningspunkt for folkeskolen. Når Liberal Alliance så med det her beslutningsforslag ønsker at afskaffe elevplanerne, så mener vi, at de er i gang med at udvande et vigtigt element i at sikre fokus på høj faglighed og udvikling, for elevplanerne er altså med til at sikre, at faglige problemer opdages i tide, at lærerteamet omkring en klasse og omkring en elev får evalueret indsatsen, og at teamet også får planlagt kommende indsatser både i samarbejde med hinanden og nok så vigtigt i samarbejde og i dialog med både eleven og med forældrene. Det bidrager alt sammen til, at eleven stimuleres efter behov. Samtidig spiller de her elevplaner jo altså også rigtig godt sammen med et andet vigtigt evalueringsinstrument, nemlig de nationale test.

Som sådan er elevplanerne et element, som burde være en selvfølgelighed i undervisningen: at man planlægger, at man evaluerer den enkelte elev, at man inddrager forældrene. Men det var ikke en selvfølge tidligere, og det var altså hele baggrunden for indførelsen af elevplanerne. Og de undersøgelser, der er lavet, som f.eks. den fra Danmarks Evalueringsinstitut, som ministeren også nævnte, viser jo faktisk, at elevplanerne er et rigtig godt redskab for skole-hjem-samarbejdet, både for lærerne og for forældrene, og at elevplanerne tjener som en indlysende god dagsorden, når man har skole-hjem-samtaler. Elevplanerne blev ikke indført for være et bureaukratisk lag, men fordi de netop forpligter elever, lærere og forældre til at samarbejde om at sikre god og udbytterig undervisning.

I Venstre er vi ikke rigide i forhold til elevplanerne. Vi vil gerne kigge på, om noget kan gøres klogere, om noget kan gøres smartere eller sågar også mere fleksibelt. Jeg synes også, at alle de her udsagn om forsøg med forenklinger af elevplanerne, både udfordringsretten og også frikommuneforsøgene, vidner om, at der er elementer og steder, hvor man kan gøre det mere fleksibelt. Men vi vil altså ikke være med til at afskaffe elevplanerne helt generelt, som det nyttige evalueringsværktøj vi betragter elevplanerne som. Og så er det jo altså også allerede sådan i dag – det var ministeren også inde på – at der altså ikke er tale om central styring eller en fast skabelon for, hvordan elevplanerne skal se ud. Tværtimod har kommunerne og skolerne udstrakt frihed til selv at beslutte, hvordan man vil opbygge og bruge elevplanerne.

Så afslutningsvis vil jeg understrege – både med fed pen og med en rød tusstreg nedenunder – at Venstres holdning til emnet er, at elevplanerne er et vigtigt element i at sikre fagligheden i folkeskolen. Derfor stemmer vi imod beslutningsforslaget om at afskaffe elevplanerne.

Kl. 11:18

Formanden:

Der er to medlemmer, der har korte bemærkninger. Først er det fru Merete Riisager.

Kl. 11:18

Merete Riisager (LA):

Tak til Venstres ordfører for åbningen over for at revidere loven om elevplanerne. Det synes jeg da er særdeles positivt, og jeg har også hæftet mig ved, at partiets nuværende ordfører udtalte til Børsen i 2011, at dispensation gennem udfordringsretten på sigt skulle betyde, at loven om elevplaner skulle ændres. Det vil sige, at hvis der var rigtig mange, der bad om at få det ændret, så skulle man se på at få det ændret. Det synes jeg er meget positivt, og jeg kunne godt tænke mig at få uddybet, præcis hvad det er, man ønsker at ændre.

Kl. 11:18

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:18

Karen Ellemann (V):

Tak, hr. formand. Det er helt korrekt citeret, hvad jeg udtalte tilbage i 2011 om udfordringsretten generelt, for her har vi jo helt konkrete eksempler fra en række kommuner, som sidder og arbejder med lovgivningen, og som dermed også kan sætte fingeren på, hvor det kan forenkles. Jeg synes, at det er for tidligt at stå og sige, at det lige præcis er her og her, vi forenkler det, fordi vi faktisk har – og det har jo også været fremme – mere end 50 kommuner, som lige aktuelt nu og her har forsøg med, hvordan de arbejder med elevplanerne på en mere fleksibel måde. Det er en viden, som ministeriet indsamler, og det er jo også det, som jeg forventer vil indgå i ministerens udspil til reformen af folkeskolen, når vi ser på de konkrete elementer. Som sagt kigger jeg meget gerne åbent på dem, men jeg mener ikke, at vi skal afskaffe elevplanerne.

Kl. 11:19

Formanden:

Fru Merete Riisager.

Kl. 11:19

Merete Riisager (LA):

Så vil jeg også tillade mig lige at præcisere, at det med forslaget jo ikke er sådan, at man nødvendigvis afskaffer elevplaner. Skolerne kan vælge at lave elevplaner, hvilket der faktisk også er nogle friskoler der vælger at gøre helt ad frivillighedens vej, og der er det så også, at jeg vil sige til ordføreren, som repræsenterer, lad os bare sige det gamle liberale parti i Danmark, at man jo ikke både kan give frihed og ikke give frihed. Så hvorfor er det, at Venstre ikke ønsker at give den her metodefrihed til skolerne, så de selv kan vælge, hvad for en løbende evaluering de ønsker at udføre?

Kl. 11:20

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:20

Karen Ellemann (V):

Jeg står her som repræsentant for Danmarks liberale parti. Det vil jeg gerne slå fast, og vi går ind for frihed under ansvar. Lige præcis når vi siger frihed under ansvar, taler vi netop om, at vi udstikker en overordnet ramme, som handler om, at vi f.eks. mener, at evaluering er ualmindelig vigtigt i den danske folkeskole for netop at sikre fokus på det faglige udbytte. Dertil er elevplanerne – det har de nu også vist sig at være med den evaluering, der er foretaget – faktisk et

rigtig godt redskab. Om det skal foregå i alle fag hvert evig eneste år er sådan nogle ting, man kan diskutere, og det er meget af det, der bliver lavet forsøg med nu. Så som liberal vil jeg gerne sætte en tyk streg under, at vi går ind for frihed under ansvar.

Kl. 11:21

Hr. Lars Dohn for en kort bemærkning.

Kl. 11:21

Lars Dohn (EL):

Formanden:

Tak. I de 10 år, hvor Venstre sad på undervisningsministerposten, synes jeg nok, at det var en meget lidt liberal politik, vi blev udsat for. Der kom en haglbyge af kontrolforanstaltninger og bureaukratiske tiltag. Jeg vil spørge ordføreren, om ordføreren, hvis vi førte det over på en anden sektor inden for det offentlige, ville synes, at det var en god idé, hvis de praktiserende læger skulle lave handlingsplaner for samtlige af deres patienter, uanset om de var raske eller syge.

Kl. 11:21

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:21

Karen Ellemann (V):

Et eller andet sted synes jeg måske, at det er lidt grotesk at sammenligne det med, om man er rask eller syg. Når man er elev i den danske folkeskole, er man i udvikling, så er man i en konstant læringsproces, og hvem har ansvaret for det? Ja, læringsprocessen, som den foregår i folkeskolen, er lærernes ansvar, og forældrene har et kæmpe medansvar her. Den dialog og det samarbejde tror jeg på er blevet styrket med elevplanerne. Jeg er selv forælder til elever i folkeskolen, og jeg er rigtig glad for de elevplaner. Jeg er rigtig glad for den konkrete dagsorden, jeg kan sidde med i dialog med mine børns lærere, når vi har den årlige skole-hjem-samtale. Det er et vigtigt værktøj, og det er kommet for at blive.

Kl. 11:22

Formanden:

Hr. Lars Dohn.

Kl. 11:22

Lars Dohn (EL):

Nogle gange drejer det sig jo også om at bringe erfaringerne ude fra den virkelige verden ind i det her hus, og jeg må sige, at i de 5-6 år jeg som lærer har skullet arbejde med elevplaner, har jeg aldrig nogen sinde været udsat for, at en forælder har henvist til elevplanerne eller bedt om at drøfte dem. Så for mig at se som praktiker har det været et fuldstændig overflødigt foretagende, og det skabte frustrationer og flyttede fokus fra skoleudvikling til ærgrelse og politikerlede, da man gennemførte dem.

Kl. 11:23

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:23

Karen Ellemann (V):

Så kan jeg jo ikke undgå at undre mig over, hvordan man på hr. Lars Dohns skole valgte at arbejde med elevplaner. Jeg har også selv arbejdet i en folkeskole og siddet og lavet mange elevplaner og brugt dem umådelig aktivt netop i samarbejdet med hele lærerteamet, altså kollegerne, og så sandelig også i dialogen med de enkelte elever og nok så vigtigt i samarbejdet med forældrene. Så det vidner jo om, at der har været mange forskellige måder og er mange forskellige måder at implementere elevplanerne på. Der synes jeg det er så vigtigt,

at man lærer af de gode eksempler. Ministeren var selv i gang med at fremhæve, hvor uendelig mange folkeskoler der gør det her rigtig godt, og hvor massiv forældreopbakning der faktisk også er til det her redskab.

Kl. 11:23

Formanden:

Tak til Venstres ordfører. Hr. Troels Ravn som socialdemokratisk

Kl. 11:24

(Ordfører)

Troels Ravn (S):

Tak. På rigtig mange måder har vi en god folkeskole i Danmark, og vi skal have en endnu bedre folkeskole, så flere elever lærer mere. Vi skal have en fagligt stærk folkeskole, som sikrer alle elever et højere fagligt udbytte, og som sikrer en skole, hvor alle trives fagligt og socialt. Det skal være en skole, som giver eleverne de bedste forudsætninger for at kunne leve et godt liv som aktive og kritiske medborgere.

Liberal Alliance foreslår, at regeringen inden udgangen af år 2012 fremsætter et lovforslag, der afskaffer det nuværende krav om obligatoriske elevplaner i folkeskolen. Socialdemokraterne kan ikke støtte dette beslutningsforslag.

Der er dog i bemærkningerne til forslaget flere gode intentioner, som vi kan være enige i. Det er vigtigt at give de enkelte skoler frihed og beslutningskompetence til at vælge egne evalueringsformer, og vi har også som socialdemokrater et stort ønske om afbureaukratisering. Det er derfor også med stor tilfredshed, at jeg har kunnet konstatere, at vi i Folketinget inden for vores område, børn og undervisning, her i salen allerede har behandlet flere forslag, som regelforenkler, afbureaukratiserer og letter kommunikationen mellem borgere og myndigheder.

Vi er også enige i, at Folketinget ikke skal detailstyre alt i kommunerne, og at en god evalueringskultur bestemt består af andet og mere end eksamener, prøver og test. Det er også vigtigt, at vi giver mulighed for, at lærerne anvender deres tid effektivt og reducerer skrivebordsarbejdet.

Når det er sagt, er det sådan, at Socialdemokraterne som sagt ikke kan støtte forslaget.

De obligatoriske elevplaner i folkeskolen blev sat i verden for at styrke evalueringskulturen og derigennem forbedre elevernes faglige niveau. Med elevplanerne har vi fået styrket evalueringskulturen, og vi har kunnet arbejde med en systematisk og løbende evaluering af elevernes faglige standpunkt og sociale udvikling og trivsel. Elevplanerne er nemlig et rigtig godt planlægningsredskab for lærerne, også med hensyn til at sikre en differentieret undervisning, der møder den enkelte elev der, hvor eleven er.

Elevplanen har i et meget stort omfang også været med til at kvalificere skole-hjem-samarbejdet. Forældrene er glade for, at elevplanerne giver et godt og konkret udgangspunkt for de samtaler, forældrene har på skolen med lærerne. De obligatoriske elevplaner har således i høj grad deres berettigelse i en kultur, der indebærer, at vi øver os og er på vej. Når målene, de faglige og sociale, er konkrete og operationelle på en sådan måde, at eleven, forældrene og lærerne ved, hvad der forventes og arbejdes henimod, øger det i høj grad muligheden for, at eleven får succes med sin læringsproces, oplever succes, anerkendelse, oplever trivsel under sit skolearbejde. Alle, eleven, forældrene og lærerne, ved, hvordan der skal øves, hvordan der skal arbejdes og bakkes op, og samtidig skal der være klare rammer for opfølgning. Jeg er sikker på, at også rigtig mange forældre er glade for den obligatoriske elevplan, fordi den altså er med til at kvalificere indholdet i skole-hjem-samarbejdet.

Også eleverne er glade for elevplanen. Det er rart løbende at blive evalueret af sine lærere og være med i et forløb, der indebærer, at

man selv er med til at vurdere sit arbejde og sætte nye mål. Det skaber nemlig mening, det skaber bevidsthed om, hvorfor man går i skole og skal lære at lære, og det giver eleven en opfattelse af at have medindflydelse.

Regeringen har givet mere end 50 kommuner dispensation til forsøg med elevplaner, og det vil være fornuftigt at afvente resultaterne af disse forsøg, inden vi ændrer lovgivningen om elevplanerne. Endelig er regeringen også i gang med at forberede en folkeskolereform, og Liberal Alliance kan jo tage spørgsmålet om de obligatoriske elevplaner med til drøftelserne.

Derfor vil det ikke på nuværende tidspunkt være hensigtsmæssigt at fremsætte et lovforslag om afskaffelse af elevplanerne. Socialdemokraterne kan som sagt ikke støtte forslaget. Tak.

Kl. 11:28

Formanden:

Fru Merete Riisager for en kort bemærkning.

Kl. 11:28

Merete Riisager (LA):

Jeg vil gerne på Liberal Alliances vegne takke for den principielle støtte til indholdet i forslaget. Jeg kan forstå, at Socialdemokratiet i princippet ikke ønsker at detailstyre og i princippet ønsker at reducere skrivebordsarbejdet for lærerne, men i handling ikke ønsker at stemme for forslaget. Jeg kunne derfor godt tænke mig at høre ordførerens reaktion på det, som også Anders Bondo Christensen sagde tidligere i dag, nemlig at regeringen burde stemme for forslaget, fordi det jo er sådan lige nu og her, at der sidder lærere og bruger deres tid på noget, som de ikke selv oplever som meningsgivende, og som skolelederne ikke oplever som meningsgivende, men som de i stedet for kunne bruge i klasselokalet.

Og så er der selvfølgelig hele spørgsmålet om den civile ulydighed, hvor det, man gør, ikke er i overensstemmelse med loven. Hvad mener ordføreren om det?

Kl. 11:29

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:29

Troels Ravn (S):

Jeg tror, det er vigtigt at gøre sig klart, at billedet af de obligatoriske elevplaner er meget nuanceret. Jeg er slet ikke enig i, at lærerne og skolelederne massivt ikke støtter op om elevplanerne; det gør de faktisk. Det er nuanceret. De kan godt se, at elevplanerne har været med til at kvalificere evalueringsarbejdet, at de tjener et vigtigt formål i forhold til den løbende evaluering, at de er gode i forhold til, at man kan lave en planlægning af sin undervisning, en differentieret undervisning, og at den ligeledes kvalificerer skole-hjem-samarbejdet, sådan at der er et konkret udgangspunkt for samtalen. Så det er meget, meget nuanceret, og der kan bestemt siges meget godt omkring de her obligatoriske elevplaner. Jeg mener bestemt, at elevplanerne har bidraget til hovedformålet: netop at sikre en kvalificeret evalueringskultur, skriftlighed, systematik, og at vi løbende evaluerer. Derfor støtter vi dem, men åbner også op for, som det er god skik, at vi frem mod folkeskolereformen kan drøfte indholdet, og her kan Liberal Alliance jo igen fremsætte sine synspunkter.

Kl. 11:30

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Endnu en kort bemærkning fra fru Merete Riisager.

Kl. 11:30

Merete Riisager (LA):

Det kan godt være, at det er nuanceret, men så svært er det jo heller ikke. Altså, vi er i en situation, hvor halvdelen af kommunerne og en fjerdedel af skolerne har bedt sig undtaget fra reglerne for at få reduceret arbejdsbyrden. Det er en ret klar indikator i en situation, hvor formanden for Danmarks Lærerforening går ud og støtter Liberal Alliances forslag og skoleledernes formand også bakker op omkring principperne i forslaget. Det er egentlig for mig at se ret enkelt at rette op på det her. Hvorfor skal skolelærerne fortsat, indtil regeringen kommer frem til noget, bruge deres tid på noget, som de ikke opfatter som meningsgivende?

Kl. 11:31

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 11:31

Troels Ravn (S):

Jeg mener netop, at det er rigtig godt, at vi gennem frikommuneforsøgene får noget viden omkring det. Jeg forstår godt, at kommunerne også gerne, i øvrigt også i forhold til udfordringsretten, har villet have afprøvet det her spørgsmål. Jeg synes, det er naturligt og godt, og så må vi afvente svarene og tage stilling til dem.

Men igen: EVA-rapporterne viser også, at både skoleledere, lærere og forældre er rigtig glade for noget af indholdet i de her elevplaner, og det er netop i forhold til det her med at sikre evalueringskulturen, som er så vigtig for elevernes udbytte af undervisningen, og at det sker løbende, at der er en skriftlighed og en systematik. Det vil jeg henholde mig til.

Kl. 11:31

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger til ordføreren. Den næste ordfører i ordførerrækken er hr. Alex Ahrendtsen, Dansk Folkeparti.

Kl. 11:32

(Ordfører)

Alex Ahrendtsen (DF):

Dansk Folkeparti kan ikke støtte forslaget. Fru Merete Riisager skal dog have ros for at tage skolestof op til debat i Folketingssalen. Men man kunne måske have tøjlet sin tålmodighed, for vi er jo i gang med forberedelserne til ændringerne i folkeskolen.

Forslaget er forligsstof, og alene af den grund må vi afvise det. Det vigtigste argument imod forslaget er dog, at forslaget er et typisk eksempel på den Christianialiberalisme, som Liberal Alliance fører på uddannelsesområdet. SF fremsatte i folketingsåret 2007-08 et lignende forslag. Jeg kan se, at det giver anledning til lidt morskab, men det her er jo alvor. Vi kunne jo næsten bede om, at man omdøbte sig selv til Liberalsocialistisk Alliance.

For Dansk Folkeparti er elevplaner et godt redskab for både elev, lærer, skole og forældre. Eleven får på grund af elevplanerne mulighed for at forbedre sig. Læreren kan følge elevens udvikling, opdage mangler og sætte ind med forslag til forbedringer. Og så er elevplanerne uundværlige, hvis skolerne skal leve op til kravet om differentieret undervisning. Skolen har også på grund af elevplanerne mulighed for at arbejde hen imod at hæve niveauet for den generelle undervisning. Forældrene kan følge barnets skolegang år for år og se, hvordan det går med deres barn.

Så vi bliver nødt til at afvise forslaget med disse begrundelser.

Kl. 11:33

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er en kort bemærkning fra fru Merete Riisager, Liberal Alliance. Kl. 11:34

Merete Riisager (LA):

[Lydudfald] ... lige at kreditere ordføreren for det blomstrende sprogbrug. For det er jo lige præcis sådan, at vi i Liberal Alliance ikke kun kæmper for, at der er frihed på de bonede gulve, men også for de mennesker, der er udsatte, og alle dem, der er midtimellem, bl.a. skolelærerne. Så det ville jeg bare gerne lige kreditere ordføreren for.

Kl. 11:34

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 11:34

Alex Ahrendtsen (DF):

Skulle jeg forstå det sådan, at man også opfatter sig som et socialistisk parti, eller var det bare en generel kommentar?

Kl. 11:34

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Fru Merete Riisager for en kort bemærkning.

Kl. 11:34

Merete Riisager (LA):

Jeg kan helt klart afvise, at Liberal Alliance er et socialistisk parti, men jeg kan sige, at friheden på alle niveauer i samfundet og friheden for alle samfundsgrupper er noget, der optager os.

Kl. 11:34

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

K1 11:34

Alex Ahrendtsen (DF):

Men hvis man ikke er et socialistisk parti, hvorfor fører man så en socialistisk uddannelsespolitik? Det giver jo ingen mening. Se dog at komme ind i den borgerlige fold; vi har brug for Liberal Alliance.

Kl. 11:35

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Lotte Rod.

Kl. 11:35

(Ordfører)

Lotte Rod (RV):

Det er jo dejligt at få lov til at komme herop på talerstolen og blive drillet lidt i dag. I Radikale Venstre brænder vi for at give skolerne mere frihed, fordi vi tror på, at vi får den bedste skole, når ledere, lærere, elever og forældre har stor medindflydelse på skolen, når det er vores skole. Jeg brænder for at udvikle evalueringskulturen i vores skoler. Jeg tror på, at skoleudvikling sker ude på skolerne, og ikke ved at vi opfinder alle mulige regler, skemaer og kontrol herinde på Christiansborg.

Jeg har en vision om, at vi ændrer den måde, vi styrer vores skoler på, så vi går væk fra kontrol, der begrænser de gode initiativer, og i stedet lytter til det, der virker godt, og giver rammerne for at skabe endnu mere af det. Jeg drømmer derfor også om, at vi kommer til at styre skolerne på en ny måde, ved at vi fra politisk side går over til at stille krav til skolerne om, at de skal arbejde målrettet med at forbedre undervisningen, så eleverne bliver opslugt og lærer mere.

Men det skal netop være op til den enkelte skole at lægge en strategi for, hvordan man gør, så man gør det, der giver mening på skolen, og så ledere, lærere, elever og forældre netop har stor medindflydelse. For vi ved jo alle sammen godt, at man gør tingene godt, når man gør det helhjertet.

For par måneder siden afholdt jeg en workshop for nogle af de mest inspirerende skolefolk, og deres budskab var to ting. For det første, at vi ikke skal sætte alle mulige spredte projekter i gang – det er rigtig vigtigt, at alting har en retning – og for det andet, at alting skal være lokalt forankret. Derfor tror jeg også på, at hvis vi virkelig vil lave skoleudvikling, så handler det om at styrke ledelsen, sikre, at vi har dygtige og veluddannede lærere, og at vi arbejder målrettet med at forbedre undervisningen, så alle elever bliver udfordret og opslugt. For det er jo, når vi bliver optaget af noget, at vi lærer bedst og også husker bedst.

Derfor er det helt afgørende for os i Radikale Venstre, at vi flytter evalueringskulturen fra kontrol og afrapportering til løbende udvikling ude på skolerne, og det er jo en større proces, vi skal i gang med. Derfor har vi sådan set også stor sympati for Liberal Alliances forslag. Det er jo ikke nogen hemmelighed, at vi syntes, det var forkert, dengang man valgte at indføre de obligatoriske elevplaner, men vi kunne bare ikke rigtig gøre noget ved det, fordi der var et flertal uden om os.

Dengang som nu er Radikale Venstre meget optaget af evaluering. Det er jo helt afgørende, at vi hele tiden vurderer, hvordan det går vores elever, og hvad der skal til for at gøre dem endnu dygtigere. Der kan være rigtig mange måder at gøre det på, og en af dem kunne være de her elevplaner, som der kan være meget fornuftigt i, men det er jo meget vigtigt, at det ikke bliver for bureaukratisk

I dag er der en del skoler, som synes, kravene til elevplanerne er unødvendigt bureaukratiske. Derfor gennemfører regeringen jo også et forsøg med elevplaner som en del af udfordringsretten. I kommunerne er der ret stor efterspørgsel netop omkring elevplanerne, sådan at det i dag er over halvdelen af kommunerne, der har søgt om og fået dispensation i forhold til elevplanerne. Jeg synes, det er rigtig fint, at kommunerne har den mulighed, men det ændrer jo ikke på, at der stadig væk ikke er flertal her på Christiansborg for at gøre de obligatoriske elevplaner frivillige.

Liberal Alliance ved godt, at der ikke er flertal for det, så det her forslag er mere end så meget andet et udtryk for politisk drilleri. For Liberal Alliance ved selvfølgelig også godt, at Radikale Venstre ikke kan støtte forslaget i dag. Radikale Venstre er kommet i regering, og det er vi meget glade for. Vi er også kommet med i folkeskoleforligskredsen, hvilket vi også er meget glade for. Det giver os nemlig mulighed for at få indflydelse på de beslutninger, som vi træffer fremover, men det betyder så også, at jeg må bide i det sure æble i dag. For som medlem af forligskredsen står vi selvfølgelig inde for det kompromis, som det er at være en del af forligskredsen, og det er, at der lige nu ikke er flertal for at afskaffe elevplanerne. Sådan er det jo at være et ansvarligt parti.

I stedet for at sprænge forligskredsen, før vi rigtig er kommet i gang, vil jeg hellere kaste al min energi ind i at rejse den store og principielle debat omkring evalueringskulturen. Vi går snart i gang med at evaluere både udfordringsretten og de nationale test, og jeg håber, at vi alle sammen herinde vil bruge det som afsæt for at udvikle vores evalueringskultur, så vi flytter fokus fra kontrol over til at skabe udvikling med det samme ude på skolerne. Jeg vil gerne stå i spidsen for at skabe udvikling, begejstring og motivation ude på vores skoler, for det er det vigtigste for Radikale Venstre.

Vi kan godt tåle lidt politisk drilleri, for det er langt vigtigere, at vi som en del af forligskredsen får mulighed for at skabe en evalueringskultur, hvor vi fokuserer meget mere på at skabe udvikling ude på skolerne og bruge evaluering til hele tiden at gøre tingene bedre i stedet for at bruge det til afrapportering og kontrol.

Kl. 11:40

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Der er en kort bemærkning fra fru Merete Riisager fra Liberal Alliance.

Kl. 11:40

Merete Riisager (LA):

Tak. Først vil jeg gerne kvittere for ordførerens principielle støtte til beslutningsforslaget, og så vil jeg gerne afvise, at der er tale om politisk drilleri. Det her er et reelt politisk ønske om forandring og mere frihed til skolerne.

Jeg vil gerne spørge ordføreren, om hun som en del af forligskredsen – og i det arbejde, der skal påbegyndes nu – vil arbejde for fuld metodefrihed i den løbende evaluering af eleverne.

Kl. 11:41

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 11:41

Lotte Rod (RV):

Man kan jo gå til det her med at være blevet en del af forligskredsen på to måder: På den ene side kan man synes, det er træls, at man ikke kan få lov til at støtte det her forslag i dag, men på den anden side kan man også, netop som ordføreren opfordrer til, gå helt seriøst ind i arbejdet med evalueringskulturen, og for mig handler det jo om meget mere end bare det, vi diskuterer i dag. Der vil Det Radikale Venstre forsøge at spille så stor en rolle, som vi overhovedet kan, og jeg glæder mig til også at få opbakning til det af Liberal Alliance.

Kl. 11:41

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Fru Karen Ellemann fra Venstre for en kort bemærkning.

Kl. 11:41

Karen Ellemann (V):

Tak for det. Ordføreren starter med at sige, at nu står man så på talerstolen og skal udsættes for politisk drilleri. Det har forslagsstilleren afvist, og jeg vil også afvise, at det her skulle være udtryk for politisk drilleri. Jeg har faktisk en politisk bekymring, for som forligspartner er man jo forpligtet af det forligsstof, der nu engang ligger. Og det er en kendt sag, at Det Radikale Venstre jo ikke var en del af folkeskoleforliget, men er blevet det, på grund af at man nu er med i regeringen. Men så er man jo også nødt til at støtte det, der er i forliget. Og en meget, meget vigtig del af folkeskoleforliget er, at vi har de obligatoriske elevplaner. Derfor synes jeg, at jeg må give udtryk for politisk bekymring, når man på den her måde faktisk står og siger, at man synes, det er noget fjolleri.

Ordføreren taler meget om, at udviklingen skal ske ude på skolerne, og i den forbindelse vil jeg gerne spørge, om der ikke kan ske udvikling ved brug af en elevplan. Er det helt utænkeligt, at elevplanen som redskab faktisk medvirker til, at der sker en udvikling både for den enkelte elev og for det enkelte lærerteam i forhold til hele evalueringen af undervisningen og udbyttet af undervisningen?

Kl. 11:43

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 11:43

Lotte Rod (RV):

I Det Radikale Venstre går vi, som jeg også sagde, meget op i at evaluere, og vi synes, at det er vigtigt, at vi hele tiden kigger på, om vi gør det godt nok for vores elever, og hvad der skal til, for at vi kan

gøre dem endnu bedre. Det kan der være mange redskaber til, og jeg anerkender fuldt ud, at elevplanerne kan være et af de redskaber.

Det, der er vores bekymring, er, at det bliver for bureaukratisk, og derfor synes jeg faktisk, at det rigtig gode ved den her debat, vi har haft i dag, er, at jeg har hørt nogle signaler fra Venstres ordfører om, at man gerne være med til at gøre det endnu mere fleksibelt. Jeg hørte også en åbning over for, at det ikke nødvendigvis behøver at være for alle elever i alle fag hvert år, og det synes jeg er en rigtig, rigtig god udmelding, for så er vi i virkeligheden slet ikke så uenige.

For mig handler det her jo ikke så meget om at afskaffe elevplanerne, men om at gøre det mere fleksibelt, og det var lige præcis det, jeg hørte Venstres ordfører sige.

Kl. 11:44

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

En kort bemærkning fra fru Karen Ellemann.

Kl. 11:44

Karen Ellemann (V):

Tak for svaret på mit første spørgsmål. Jeg vil sige, at jeg faktisk også hører svaret som en tilkendegivelse af, at elevplaner er gode evalueringsredskaber, og at elevplaner er en del af den danske folkeskole, og at man faktisk fra radikal side bakker op om, at der eksisterer elevplaner, og at man er optaget af, at det måske kan gøres på mere fleksibel vis. Hvis det er tilfældet, tror jeg sådan, set man kan stå at konstatere, at vi er enige, men der må jeg bare sige, at det tror jeg ikke er tilfældet.

Når man ruller tilbage i diskussionerne om indførelsen af elevplanerne og lytter til ordførerens forgænger på området, blev der virkelig massivt protesteret mod indførelse af elevplaner. Så derfor vil jeg gerne nu have et meget, meget klart svar fra den radikale ordfører: Har vi på den anden side af forhandlingerne stadig væk elevplaner i den danske folkeskole?

Kl. 11:45

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 11:45

Lotte Rod (RV):

Det er jo ikke nogen hemmelighed, at Det Radikale Venstre aldrig ville have indført obligatoriske elevplaner, men nu er der nogle elevplaner. Der er ikke noget flertal her i Folketinget for at afskaffe elevplanerne, og derfor gør det mig sådan set meget glad, at det lyder, som om debatten har rykket sig, ved at Venstre nu åbner for, at elevplanerne skal være mere fleksible, og at det ikke nødvendigvis skal være for alle elever i alle fag. Det synes jeg er et stort skridt, hvis vi når derhen, og derfor vil jeg gå meget konstruktivt ind i de diskussioner, vi skal have om elevplanerne.

Kl. 11:45

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Den næste for en kort bemærkning er fru Mai Henriksen, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 11:45

Mai Henriksen (KF):

Jeg vil sige, at som forligspartner bliver jeg altså også dybt, dybt bekymret over at høre ordførerens tale, for det, ordføreren siger, er jo: Vi stemmer ikke for det her forslag, men vi er fuldstændig enige med Liberal Alliance i alt, hvad de siger om at afskaffe elevplanerne. Så det er den politiske holdning, jeg er bekymret for, også når vi skal til at forhandle om det her senere hen. Man kan sige meget, men det er jo radikalt hjerteblod at få afskaffet de her elevplaner.

Jeg bliver nødt til at spørge ordføreren: Hvem er det, der laver det her bureaukrati, når det er sådan, at det bliver besværligt? Det er jo ikke Folketinget, det er kommunerne selv, som beslutter sig for at gøre det til et stort monster og besværliggøre det i stedet for at bruge redskabet, som det egentlig var tiltænkt, altså lave en form for systematisk opfølgning eller en indgang til, at læreren sammen med eleven, sammen med forældrene kan finde ud af, hvordan eleven skal rykke sig, altså bruge det som et redskab i skole-hjem-samtaler, hvor man kan få forældrene på banen – noget, som familie og skole råber på i de her år, de råber på at få forældrene til at committe sig mere.

Elevplaner er jo et helt centralt værktøj til det, så jeg bliver rigtig, rigtig bekymret og rigtig, rigtig ked af at høre, hvordan den radikale ordfører stemmer, mens hun altså har en diametral modsat opfattelse end den, hendes stemme viser.

Kl. 11:47

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 11:47

Lotte Rod (RV):

Nu kan jeg høre, at De Konservative er meget optaget af, hvordan det bliver gjort ude i kommunerne. Det er jeg sådan set også. Og det er ret interessant, at det er over halvdelen af de danske kommuner, som har søgt om og har fået dispensation fra elevplanerne. Det viser jo noget om, at i det arbejde, man laver med dem ude lokalt, synes man, at det kan være meget godt måske at gøre tingene lidt mere fleksible. Derfor synes jeg, at det er godt, at der er den mulighed for kommunerne, og det synes jeg da er noget af det, som vi skal tage med ind i de videre diskussioner.

Kl. 11:47

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Fru Mai Henriksen for en kort bemærkning.

Kl. 11:47

Mai Henriksen (KF):

Jamen ordføreren hører ikke en konservativ sige, at vi ikke gerne vil være med til at kigge på, hvordan man udvikler elevplanerne, og vi kan sagtens lægge noget mere fleksibilitet ind. Det, vi jo er interesserede i, er, at man får det bedst mulige værktøj ude på skolerne. Men det er jo noget helt andet, når den radikale ordfører står og siger, at indholdsmæssigt ligger ordføreren på linje med Liberal Alliance, og dermed siger, at hun helt vil afskaffe elevplanerne, for det er jo ikke at ville moderere og udvikle det bedst mulige værktøj osv. Med en afskaffelse har man sagt, at man ikke ønsker den her systematiske opfølgning, og det synes jeg er rigtig, rigtig ærgerligt. Og jeg bliver meget, meget bekymret som forligspart.

Kl. 11:48

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 11:48

Lotte Rod (RV):

Det er netop sådan, at vi er en del af folkeskoleforligskredsen, og det, man aftaler i en forligskreds, vil jo altid være på baggrund af et kompromis og en politisk forhandling.

I Det Radikale Venstre vil vi gerne være med til at give skolerne større frihed, men vi anerkender samtidig, at der ikke er flertal for at afskaffe elevplanerne. Til gengæld begynder der at tegne sig et flertal for, at vi kan lave elevplanerne mere fleksible. Det synes jeg er et skridt i den rigtige retning, og det vil jeg gå meget konstruktivt ind i.

Kl. 11:48

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er endnu en med en kort bemærkning, nemlig fra hr. Christian Langballe, Dansk Folkeparti.

Kl. 11:48

Christian Langballe (DF):

Jeg har et spørgsmål til den radikale ordfører – og her vil jeg sige, at jeg i øvrigt kan tilslutte mig hr. Alex Ahrendtsens udtryk Christianialiberalisme – og det er: Hvad er egentlig forskellen mellem Det Radikale Venstre og Liberal Alliance, hvad angår værdipolitikken og skolepolitikken? For jeg synes egentlig, man må sige, at der jo bare er blevet givet los med hensyn til friheden; den skal gælde, og der skal ikke stilles nogen krav. Vil man også afskaffe eksamener på 8. og 9. skoletrin, for det skal folk derude selv finde ud af, det skal man i skolerne selv finde ud af? Hvad er meningen?

Kl. 11:49

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 11:49

Lotte Rod (RV):

Jeg skal ikke udtale mig om, hvad Liberal Alliance måtte mene. Det, jeg som radikal er rigtig optaget af, når vi diskuterer evalueringskultur, er, at jeg gerne vil være med til at præge debatten hen i retning af, at når vi taler evaluering, så vil formålet være, at vi skal evaluere, hvordan det går med vores elever, med henblik på at vi skal gøre vores elever dygtigere, og at vi hele tiden bruger evalueringen som et internt pædagogisk redskab frem for et redskab til at rangordne og til at afrapportere. Det er sådan set den principielle debat, som jeg geme vil sætte gang i, og det er også derfor, jeg godt kan leve med, at jeg i dag skal stå her og blive drillet lidt med, at jeg jo ikke kan støtte det forslag, der er. Men jeg siger: Lad os tage en større principiel diskussion omkring evalueringskulturen. For hvis vi virkelig vil udvikle vores skoler, skal det jo være noget, der sker ude på skolerne, og ikke så meget ved det, vi faktisk foreslår herinde.

Kl. 11:50

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Hr. Christian Langballe for en kort bemærkning.

Kl. 11:50

Christian Langballe (DF):

Jamen ordføreren for Det Radikale Venstre tilkendegiver jo blot, at man i virkeligheden er imod evalueringskulturen, og at man er imod elevplanerne, men at man så alligevel er gået med til det. Og der vil jeg i forhold til det med rangordningen og alt muligt andet sige, at man jo faktisk gør de børn en tjeneste ved at lave de elevplaner, for så ved de, hvor de står, og så ved forældrene, hvor børnene står. Jeg synes, det er et klart fremskridt i forhold til den 1968'er-, 1970'er-kultur, som jeg er vokset op med, hvor det dalrede derudad.

Kl. 11:51

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 11:51

Lotte Rod (RV):

Jeg vil igen sige, at man jo kan have to tilgange til det politiske. Man kan enten synes, at man var imod de obligatoriske elevplaner, da de blev indført, og at man derfor bare er imod dem for enhver pris, eller man kan sige: Der er et flertal, som gerne vil have de obligatoriske elevplaner, og så lad os da gå konstruktivt ind i debatten. Jeg synes faktisk, det har været en rigtig god debat, fordi der kom de her mel-

dinger fra Venstres ordfører om, at man gerne vil være med til at gøre systemet mere fleksibelt, og at det ikke nødvendigvis er noget, der skal være for alle elever i alle fag og hvert år. Så jeg synes da allerede, vi er kommet et skridt i den rigtige retning, og på den måde er det måske ikke helt så skidt, at vi har den her debat.

Kl. 11:51

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører i ordførerrækken er fru Annette Vilhelmsen fra SF.

Kl. 11:52

(Ordfører)

Annette Vilhelmsen (SF):

Først vil jeg gerne sige mange tak til Liberal Alliance, tak, fordi Liberal Alliance med det her forslag får sat fokus på folkeskolen og på den måde viser, I er reelt interesseret i, at vi får skabt en debat om det, der sådan er hjerteblod for mange af os, og det er folkeskolen.

Liberal Alliances store interesse for folkeskolen ser jeg som noget meget positivt forud for den reform af folkeskolen, som skal forhandles her efter sommerferien. Jeg ser Liberal Alliances forslag som en interesse i at være med til at præge folkeskolepolitikken her i landet, og derfor glæder det mig, at Liberal Alliance går konstruktivt ind i de kommende forhandlinger om folkeskoleformen, og det kunne være godt, hvis partiet også kunne være med i et kommende forlig.

Samtidig er jeg nødt til, og det står jeg bag, at sige nej tak det forslag, der fremlægges i dag; nej tak til det, som jeg må sige, tilbud, som der lægges frem her; nej tak, fordi vi står på tærskelen til at finde nye rammer for fremtidens folkeskole, og nej tak, fordi vi i SF synes, at folkeskolen fortjener en samlet løsning, hvorfor jeg synes, at Liberal Alliance skal tage det her forslag med til forhandlingsbordet, så det kan indgå i en samlet afvejning af, hvordan vi får verdens bedste folkeskole.

Vores ønske for arbejdet med folkeskolen er, at arbejdet grunder sig i pædagogiske overvejelser og muligheden for at kunne følge op på de faglige, sociale og personlige udfordringer, eleverne står med. Det forudsætter et loyalt og udviklingsorienteret samarbejde mellem rigtig mange interessenter. Det er politisk, det er ledelser, det er lærere, elever, forældre, det er faglige organisationer, det er forskningsinstitutioner og flere. Der er et stort behov for en styrkelse af folkeskolen. Vi har en god folkeskole, men den skal blive meget bedre.

Vi har for mange børn og unge i dag, som ikke får det ud af undervisningen, som de kunne. 10 års fokus på kanon, kongerække og kadaverdisciplin, test, elevplaner m.m. har øget bureaukratiet, men ikke resultatet. Det har desværre ikke betydet, at alle elever er kommet godt igennem skolen. Vi har en kæmpe udfordring med at få de 17-20 pct. af eleverne med, som i dag forlader folkeskolen uden at have fået de mest grundlæggende færdigheder med sig. De elever er blevet svigtet.

Vi afventer evalueringen af elevplanerne, som kommer i 2013, og da vi ønsker at arbejde på et oplyst grundlag, kan vi ikke stemme for forslaget fra Liberal Alliance, som vi i den her sammenhæng ser måske som lidt af en symbolpolitik, eller som det også er blevet nævnt, som at der bliver sparket en åben dør ind, fordi arbejdet sådan set allerede er i gang.

I SF er vi meget ambitiøse, og vi har ambitiøse mål for folkeskolen. Vi vil have genskabt tilliden, tilliden til folkeskolen, til lærerne, til ledelsen, til eleverne og til forældrene.

Det er et mål, at alle elever skal kunne læse, skrive og regne så tidligt som muligt. Det øger indlæringen i de større klasser, og på den måde sikres det, at flere lærer mere og får mulighed for at have frihed til at vælge i deres liv. Det er også et mål at skabe bedre trivsel, for bedre trivsel betyder bedre læring, og endelig er det et mål, at

alle elever skal have en reel mulighed for at tage en ungdomsuddannelse. Det betyder f.eks., at der skal være mere inddragelse af praktiske fag, så der i højere grad tages højde for børns forskellige måder at lære på.

Så der er meget at tage fat på, men Liberal Alliances forslag er et hjørne af hele debatten, som bedst behandles, når vi skal arbejde med hele reformen af folkeskolen, og derfor stemmer vi i SF imod forslaget, som det er fremlagt her.

Kl. 11:55

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Der er en kort bemærkning fra fru Mai Henriksen, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 11:55

Mai Henriksen (KF):

Hold da op! Man bliver som konservativ helt bekymret, når det lige pludselig er uvigtigt og unødvendigt at lære kongerækken. Det kunne jo lyde – det kan godt være, at jeg tager helt fejl – som om det nu er fuldstændig op til den enkelte skole og den enkelte lærer selv at bestemme, hvad man vil give af undervisning til eleverne. Om de lærer kongerækken, kan nu være helt ligegyldigt. Så vil jeg gerne spørge lige i forhold til det: Betyder det, at SF ikke ønsker, at der skal være en historiekanon, og at der ikke skal være en danskkanon? For det, der netop er pointen med en dansk- og historiekanon, er, at vi politisk har sagt, at der altså er nogle begivenheder og nogle forfattere, som er så vigtige, at dem ønsker vi at alle skoleelever skal lære at kende.

Man kan se det hele gå op i sådan en værdirelativisme, hvor det hele er lige godt eller lige skidt, og så kan det i øvrigt være lige meget.

Kl. 11:56

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 11:56

Annette Vilhelmsen (SF):

Nu kunne jeg godt være sådan lidt fredagskåd og sige, at hvis jeg var konservativ, var der måske også andre ting end kongerækken, der bekymrede mig. Vi kunne måske også omdøbe den til dronningerækken, hvis vi skulle have det hele med.

Vi står absolut ikke for sådan værdirelativisme i SF, overhovedet ikke. Det, vi debatterer i dag, er, om det skal være obligatorisk eller frivilligt med elevplaner. Vi har tidligere haft en debat om kanon. Det var faktisk en meget udmærket debat rejst af Dansk Folkeparti.

Det, vi i SF rigtig gerne vil, er at tale om, hvad det er for en udfordring, folkeskolen står med. Udfordringen er ikke elevplaner. Udfordringen er ikke kanon. Udfordringen er, at en stor gruppe af de elever, der forlader folkeskolen i dag, ikke er synderlig tilpas med det og ikke får det ud af det, de skal, når de går i folkeskolen, og når de har forladt folkeskolen, har de ikke de mest basale, grundlæggende færdigheder. Så det største problem er, at folkeskolen ikke får givet eleverne det, de faktisk har krav på, og det, vi som samfund har brug for.

Om det så bliver bedre af en elevplan eller en kongerække, skal jeg sådan set ikke lige her gøre mig til talsmand for, men vi er nødt til at se på, hvad den største udfordring er. Der har været svigtet. Der er gået 10 år med en politik, som ikke har gavnet de elever, som vi ser forlade folkeskolen i dag uden grundlæggende færdigheder, og det er det, vi i SF sådan set er optaget af.

Kl. 11:58

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Fru Mai Henriksen for en kort bemærkning.

Kl. 11:58

Mai Henriksen (KF):

Jeg kan da også blive lidt fredagskåd og sige, at hvis jeg var SF'er, ville der nok være andre ting end elevplaner, der bekymrede mig. Men lad nu det ligge.

Jeg vil gerne spørge fru Annette Vilhelmsen om, om ikke SF anerkender, at elevplanerne som redskab godt kan være en fornuftig måde at komme ind at arbejde med elevens udvikling på: Man får sat nogle mål, og man følger systematisk op fra lærernes side, men også fra elevens side. Det kan være et redskab til en bedre måde at inddrage forældrene på, og man kan den vej rundt få en større forældreopbakning. Kan SF ikke godt anerkende, at elevplaner ikke kun er af det onde, men at det også har meget at gøre med, hvordan kommunerne har implementeret dem – nu ved jeg, at ordføreren har en stor erfaring med kommuner – og at det derfor ikke nødvendigvis er sådan, at det bureaukratiske monster, som nogle gerne vil gøre det til, er skabt herinde i Folketinget, men at det i høj grad kan være noget, kommunerne selv bygger op?

Kl. 11:59

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 11:59

Annette Vilhelmsen (SF):

Sådan kan vi fortsætte vores fredagskådhed.

Det, som vi i SF er meget optaget af, som fru Mai Henriksen også siger, er at få lavet en faglig vægtning. Vi vil gerne arbejde systematisk. Vi vil også gerne arbejde med evaluering, og vi vil også meget gerne arbejde med inddragelse. Det nævnte jeg også i min tale. Det er ganske vigtigt, at den viden, som oparbejdes både på den enkelte skole, i den enkelte kommune og på tværs af kommunerne, bliver indsamlet og faktisk også bliver anvendt til at lave den skoleudvikling, som der er et stort behov for.

Vi vil rigtig gerne i forbindelse med arbejdet i forligskredsen være med til at implementere de erfaringer, der kommer fra elevplanerne, og det kan også være, at vi fra SF's side må sige, at vi var rigtig meget imod, men måske ligger der et redskab her, som vi kan inddrage og bruge i det videre arbejde. Men først og fremmest er den store udfordring, at der er for mange elever, der får for lidt ud af at gå i folkeskolen. Det er muligt, at elevplanen er et godt redskab, men det er i hvert fald helt stensikkert, at systematisk arbejde, målrettet arbejde på at blive klogere på, hvordan man arbejder pædagogisk, er det, vi skal frem til. Det er også derfor, vi sidder i forligskredsen. Vi vil gerne trække i arbejdstøjet.

Kl. 12:00

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Fru Karen Ellemann, Venstre, en kort bemærkning.

Kl. 12:00

Karen Ellemann (V):

Tak for det. Jeg vil godt starte med at takke ordføreren, for jeg synes rent faktisk, at vi nærmer os noget, der handler om en anerkendelse af et evalueringsværktøj, som har sin berettigelse i den danske folkeskole. Ordføreren står selv og siger, at der skal være fokus på lige præcis det faglige udbytte i folkeskolen, og taler meget om, at et mål naturligvis er, at alle elever skal lære at læse.

Mit spørgsmål er så: Hvordan skulle forældrene, eleverne og lærerne omkring den pågældende elev ellers kommunikere sammen i forhold til udviklingen, hvad angår læsefærdigheder, hvis de ikke havde et værktøj som elevplanen? Giver det ikke rigtig god mening, at vi faktisk har opfundet det her redskab, der hedder en elevplan, og som alle benytter derude på forskellig vis – og det har vi jo også talt

om, i forhold til hvordan kommunerne hver især implementerer det – lige præcis det her evalueringsværktøj, hvor man eksempelvis kan fokusere på, hvordan det går med at lære at læse?

Kl. 12:02

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 12:02

Annette Vilhelmsen (SF):

Jo, jeg vil gerne gentage, at vi er meget optaget af, at der arbejdes systematisk, og at der arbejdes videnbaseret. Vores bekymring er den måde, hvorpå elevplanerne opleves i nogle kommuner. Vi medgiver, at der er kommuner, der faktisk gør det her rigtig godt, og der er lærere, der er glade for det, men i forhold til timeforbrug og ressourceforbrug er der hele tiden en afvejning af, om det bliver gjort på den bedst mulige måde. Det er noget af det, som vi afventer evalueringen på, så vi kan se, hvordan vi faktisk får skabt viden om det her område, så vi får løftet hele området. Så hele systematikken og videnopsamlingen er vi selvfølgelig rigtig positive over for.

Det, som også er vigtigt at arbejde med, er f.eks. andre initiativer, som vi hilser meget velkommen, f.eks. hvor Danmarks Lærerforening sammen med Nationalt Videncenter for Læsning og ministeriet går sammen om at lave en indsats på læsning. Der vil det jo være naturligt, at man på de enkelte skoler så også har et særligt fokus på læsning, og at den enkelte lærer har et systematisk redskab til at finde ud af, hvordan der faktisk tages hånd om, at alle elever får lært at læse. Så det er et blandt flere redskaber. Vi skal bare finde det bedste

Kl. 12:03

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Fru Karen Ellemann for en kort bemærkning.

Kl. 12:03

$\textbf{Karen Ellemann} \ (V):$

Tak for det. Jeg vælger at lytte mig frem til, at der rent faktisk er en opbakning til, at det her værktøj giver rigtig god mening, og at der også er en vilje til at diskutere større fleksibilitetsgrader i det, hvilket der jo også er blevet givet tilkendegivelse om fra Venstres side i den her debat.

Så anerkender jeg, at ordføreren nu også står og taler om netop det her med at få indsamlet viden om, hvad der foregår på den enkelte folkeskole, hvad der foregår i den enkelte klasse, hvad der foregår hos den enkelte elev. Og dermed er de forskellige værktøjer som elevplaner, nationale test og kvalitetsrapporter jo lige præcis det, der matcher ordførerens ønske om at have en systematisk indsamlet viden. Så jeg bliver lige pludselig helt opmuntret og bliver så glad for, at jeg rent faktisk hører ordføreren sige, at der er nogle værktøjer her, som ikke er så tossede endda.

Kl. 12:04

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 12:04

Annette Vilhelmsen (SF):

Så bliver jeg bekymret. Hvis jeg kan gøre fru Karen Ellemann så glad, så tænker jeg, at der må være noget, jeg ikke har sagt helt klart, eller også er det faktisk sådan, at folkeskolen for os alle sammen er så utrolig vigtig, at vi måske også for en stund lige må glemme, at – hvad skal man sige – komme med politiske statements, hvor vi egentlig altid er imod hinanden bare for at være det, men at vi faktisk i fællesskab, som vi gør i forligskredsen, lægger den udfordring frem, som er, at vi simpelt hen skylder de børn og unge, der går i

folkeskolen, at de skal have mere ud af det, end de har i dag. Hvordan det så skal gøres, er det vores opgave at finde ud af, da vi jo er valgt politisk til det her.

Vi har som SF'ere ikke en absolut holdning til noget. Vi vil gerne blive klogere, fordi vi tager det ansvar på os, at det er os, der sidder i regering og skal sørge for, at de her børn og unge bliver mødt med det bedste. Om det så skal være på den ene eller den anden måde, ved jeg ikke, og det er jeg helt sikker på at vi også vil bruge rigtig mange rundgange på i forligskredsen.

Men vi er åbne over for det, hvis vi er enige om, at det, vi skal, er at sikre, at flere børn kommer igennem deres skoleforløb med mest mulig læring. Det er ikke sket, men vi vil have, at det kommer til at ske nu.

Kl. 12:05

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Lars Dohn for Enhedslisten.

Kl. 12:05

(Ordfører)

Lars Dohn (EL):

Jeg vil starte med at sige tak til Liberal Alliance for, at forslaget er blevet fremsat. Jeg tror, at når Liberal Alliance fremsætter det, er det lige så seriøst ment som vores anbefaling om at støtte Liberal Alliances forslag. Når Dansk Folkeparti antyder, at nu er Liberal Alliance rykket over på den anden side af midterstregen, så vil jeg sige, at jeg ikke tror, at en sådan udvikling ville være noget, der ville passe Liberal Alliances bankforbindelse. Så jeg tror ikke, at det er sådan, det forholder sig. Det kunne være kompasnålen, der var lidt forvirret et andet sted.

Det er sådan, at det er et stort ønske i Enhedslisten at få ændret den måde, som man fra centralt hold har forsøgt at styre den danske folkeskole på. Vi skal af med detailstyringen. Og hvis jeg skulle føre det over på en anden sektor, nemlig sundhedssektoren, er detailstyringen med de seneste 10 års VKO-dominans efterhånden blevet sådan, at de siger på de danske skadestuer: I gamle dage spurgte vi, om vi havde hænderne fri; nu spørger vi, om vi har ryggen fri. Derfor handler det altså om at genskabe tilliden til de offentligt ansatte, tilleden til, at de kan løse opgaverne, og at de ud fra deres professionalisme og de gode rammer, der kan etableres, vælger de rigtige måder at arbejde på. Det vil på evalueringsområdet betyde, at man vælger den rigtige måde at evaluere på.

Det her meget, meget rigoristiske krav, som jeg kan fornemme at flere partier også er parate til at bløde op i forbindelse med folkeskolereformen, betyder i praksis, når der skal være en skriftlig elevplan for hver enkelt elev, som læreren har, at der altså er lærere, der skal bruge tid på at lave 200 skriftlige elevplaner. Det giver jo ikke mening. Så føler man, at der bliver drevet gæk med en, og at der ikke vises tillid til, at man kan vurdere, hvad der er mest fornuftigt at lave. Derfor har vi også oplevet, at der var en markant vrede ude på skolerne, og vi har oplevet en politikerlede, fordi der blev taget beslutninger, der osede af mistillid.

Når vi så når videre i processen og det viser sig, at der formentlig – eller det er der – er skoler, som har gode erfaringer med elevplanerne, vil det være naturligt, at de fortsætter med elevplanerne, hvis de ønsker at fastholde dem. Men de steder, hvor de hellere vil lave andre ting eller inddrage andre måder at evaluere på, så er det det, de gør. Det er også sådan, at når det handler om den særligt tilrettelagte undervisning, er der jo en meget lang tradition for at lave elevhandleplaner. De er meningsfyldte, og alle de lærere, der arbejder på det felt, kan se en mening i at lave den skriftlige plan.

Men vi står altså i en situation, hvor kommunerne også stemmer med fødderne. Som det er blevet nævnt flere gange her, har over halvdelen af landets kommuner gennem udfordringsretten søgt om at lave ændringer i de her regler, og så er det jo, at vi som Folketing skal vurdere – ligesom man gjorde i 1963 med stænklapperne, da der overhovedet ikke kunne argumenteres for brugen af dem – om det her er en god idé at fortsætte med.

Derfor støtter Enhedslisten forslaget. Vi har den holdning, at vi hellere i går end i morgen får afskaffet pligten til de obligatoriske elevplaner.

Kl. 12:10

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er ikke nogen korte bemærkninger, så tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Mai Henriksen.

Kl. 12:10

(Ordfører)

Mai Henriksen (KF):

Lad mig sige det ganske kort: Elevplanerne er kommet for at blive. Elevplaner og kvalitetsrapporter blev indført som en del af VK-regeringens mål om at sikre en større faglighed. Elevplanerne bidrager til, at lærere, elever og forældre får en viden om, hvad eleven allerede kan, og hvilke mål eleven skal arbejde hen imod, det være sig både fagligt, og hvad angår elevens personlige udvikling. Elevplanen fungerer som lærerens arbejdsredskab i den daglige planlægning af undervisningen af den enkelte elev og fungerer også som udgangspunkt for samtalen mellem skole og hjem. Dermed kan elevplanen jo også komme til at bidrage til at skabe sammenhæng ved klasse- eller lærerskift. Elevplanen kan også indeholde aftaler mellem lærere og forældre om, hvordan forældrene kan støtte op om elevens fortsatte udvikling, og det er altså et redskab til at få involveret og inddraget forældrene i elevens skolegang, noget, der rent faktisk råbes på i disse år. Elevplanen kan også indeholde aftaler om, hvordan eleven selv kan medvirke til at nå målene.

Så elevplaner er kommet for at blive, men vi vil gerne kigge på, om de er stykket godt nok sammen. For når en fjerdedel af landets folkeskoler har fået dispensation fra Undervisningsministeriet, så de ikke behøver at lave elevplaner i alle fag, så sender det jo et signal til os politikere. Så vi vil gerne være med til at kigge på, om elevplanerne er strikket sammen på den rigtige måde, men vi mener, at de er et værdifuldt redskab. Elevplaner skal jo ikke skabe unødigt bureaukrati. De skal være et redskab til udvikling og gensidige aftaler mellem lærere, elever og forældre.

Så vil jeg blot sluttelig sige tak til Liberal Alliance – eller Christianialiberalisterne – for at rejse den her debat.

Kl. 12:12

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, der slutter ordførerrækken.

Kl. 12:12

(Ordfører for forslagsstillerne)

Merete Riisager (LA):

På flere af de arbejdspladser, hvor jeg har arbejdet, hænger der en lille seddel på opslagstavlen, hvor der står: Ryd op efter dig, din mor arbejder ikke her! Beslutningsforslag nr. B 61 om afskaffelse af obligatoriske elevplaner er sådan en seddel sat op her i Folketingssalen om at rydde op efter sig. For politikere lever for at producere love. Så kan vi rigtig mærke, at vi er politikere, men vi skylder også at rydde op efter os, når vi er gået over stregen. Gør vi ikke det, efterlader vi opvasken til de næste, og der skal vaskes op og vaskes op og vaskes op. Lovene forsvinder ikke, hvis ikke vi selv fjerner dem.

De obligatoriske elevplaner skal afskaffes, fordi de er alt for meget. En gennemsnitlig lærer udfylder rundt regnet 100 elevplaner om året, og en virkelig uheldig lærer kan nå op 250 elevplaner på et år. Der skal udarbejdes elevplaner i alle fag, det er for meget, og det bi-

drager med for lidt. For det er jo sådan, at vi på tværs af de politiske partier ønsker lærere, der brænder for at undervise; lærere, der sætter fagligheden højt; lærere, der er motiveret for deres arbejde; lærere, der fokuserer på kerneopgaven, undervisningen, i stedet for at bruge tid på dokumentation. Vil vi have det, må vi give mere frihed. Som politikere må vi bestemme os for, hvad vi vil møde lærerne med: regulering og overvågning eller frihed og faglighed. Vi kan ikke gøre begge dele på en gang. At påstå andet er bragesnak.

Mere end halvdelen af landets kommuner er på baggrund af en ansøgning ud fra udfordringsretten, der har til formål at fritage kommuner for unødvendige regler, blevet fritaget for reglerne om elevplaner i alle fag. Det må siges at være et klart signal fra skolerne om, at evalueringsiveren har taget overhånd. I september 2011 sagde Christine Antorini, der dengang var undervisningsminister in spe, om dette:

»Når så mange har søgt om dispensation, så er det da et vink med en vognstang om, at der skal laves om på det her.«

Det har hun jo ret i, men med ministerstolen er ambitionerne åbenbart gået fløjten. Det er altså ikke godt nok, at en regering, der brugte ordet uddannelse i hver anden sætning under valgkampen, nu siger: Vi må vente, vi har tænkehatten på.

Skolerne ønsker i højere grad at tage udgangspunkt i en helhedsvurdering af eleverne for på den baggrund at finde ud af, hvad der er væsentligt at medtage i den løbende evaluering. Det giver ganske enkelt god mening, og når fagfolk taler, bør politikere lytte. Ellers gør vi os skyldige i præcis det, vi ofte anklages for, nemlig at leve afsondret fra virkeligheden bag Christiansborgs skærmende mure. Ved at give skolerne metodefrihed i den løbende evaluering af den enkelte elevs faglige udvikling, der i dag sker gennem elevplaner, gøres det muligt at bruge lærernes tid mere effektivt, reducere skrivebordsarbejdet og åbne for lokalt drevet innovation, så skolerne selv kan sørge for den bedste og mest effektive metode. Herefter kan ministeriet passende stille sig til rådighed ved at mangfoldiggøre de bedste metoder fra skolerne og sikre, at alle skoler får kendskab til disse, f.eks. ved at lægge dem på ministeriets hjemmeside.

Det er nemlig sådan, at skoleledere og skolelærere motiveres af præcis de samme parametre som alle andre: frihed til at tage initiativ og finde veje til at forbedre praksis. Ved at frisætte skolerne til selv at vælge den metode for løbende evaluering, der passer bedst til skolens ånd og vision, elevsammensætningen og forældrenes ønsker, giver vi plads til initiativet og virkelysten.

Lad mig understrege, at afskaffelse af bureaukratiske og obligatoriske elevplaner ikke er det samme som at lade eleverne hænge i et tomt rum frit for evaluering. Det er i højere grad en frisættelse af hvordan. Det skal da også nævnes, at når det her i dag bliver sagt, at elevplanerne blot er en overordnet ramme, så er det altså ikke helt rigtigt. Der er krav om, at det skal være en skriftlig evaluering, at det skal være i alle fag, og at det skal inddrage trinmålene og også de nationale test. Det er ganske vanskeligt. Aldrig har det været så veldokumenteret, hvad vores børn laver i skolen, og aldrig har fagligheden været så tyndslidt og tiden mellem lærere og elever så knap.

Jeg vil gerne på Liberal Alliances vegne takke for den principielle opbakning til at se på loven om elevplaner i dag, og jeg regner med, at de gode intentioner også vil udmønte sig i egentlig handling. Så vil jeg sige, at i Liberal Alliance er vi optaget af at måle de overordnede resultater for folkeskolen, men vi ønsker at give langt større frihed til, hvordan man skaber en god skole, og hvilke metoder man vælger til det. Liberal Alliance ønsker med dette forslag, at skolernes mulighed for fravalg af elevplaner gøres generel og permanent, og at ensretning og bureaukratisering erstattes af fuld metodefrihed i forhold til den løbende evaluering.

Kl. 12:17

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Børneog Undervisningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 48: Forslag til folketingsbeslutning om udskoling hos frie grundsko-

Af Merete Riisager m.fl. (Fremsættelse 13.03.2012).

Kl. 12:17

Forhandling

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Forhandlingen er åbnet. Børne- og undervisningsministeren.

Kl. 12:18

Børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini):

Forslagsstillerne foreslår, at regeringen gør det muligt for de frie grundskoler at oprette en ny type skole, nemlig udskolingsskoler med kun syvende til tiende klassetrin. Lad mig indledningsvis tilkendegive, at regeringen vil afvise forslaget.

Det er ikke med end 2 år siden, at et enigt Folketing vedtog en lov, der klarlægger kravene til antal elever på hvert klassetrin på de frie grundskoler. Loven trådte i kraft den 1. august 2010. De frie grundskoler skal oprettes og drives som skoler, hvor eleverne har mulighed for at gennemføre et samlet skoleforløb. Det gælder uden hensyn til, om der ydes statstilskud til skolerne. Frie grundskoler skal give børnene en oplevelse af et skolemiljø, hvor der kan skabes sociale relationer med andre børn på samme alder eller lidt yngre eller lidt ældre. Det gældende klassetrinskrav, som Folketinget har taget stilling til for 2 år siden, er derfor pædagogisk begrundet.

Grundloven sikrer forældrene skolefrihed. Forældrene har derfor ret til at vælge folkeskolen fra og søge alternativ undervisning på en privatskole eller i form af hjemmeundervisning på det vilkår, at undervisningen står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Grundloven sikrer ikke, at staten skal sørge for, at ethvert tiltag på folkeskoleområdet skal tilbydes i alternativ form, f.eks. i form af ret til at oprette skoler med statstilskud forbeholdt de ældste klassetrin.

Jeg mener, at vi skal bevare den nuværende skolestruktur med folkeskolen som det absolut centrale tilbud. Som det er bekendt, sætter regeringen alle sejl til for at forbedre folkeskolen på en række punkter og er i øjeblikket i gang med at drøfte tiltag med partnerskabet for folkeskolen. Herudover findes allerede i dag relativt mange muligheder, særlig for de ældste klassetrin. Kommunerne har mulighed for at etablere overbygningsskole for de ældste klassetrin på folkeskolerne. Yderligere er der åbnet mulighed for 10. klasse på erhvervsskoler. Herudover findes de frie grundskoler som et samlet skoletilbud. På frie skoler, der er knyttet til et privat gymnasium, gælder, at grundskoleafdelingen skal have 8. klasse og 9. klasse, og i sammenhæng hermed kan man, men skal ikke, have andre klassetrin.

Hertil kommer, at det står forældre frit for at melde deres børn ind i en fri grundskole på de øverste klassetrin, og de frie grundskoler bestemmer selv, om de f.eks. vil oprette flere pladser på de øverste klassetrin. Endelig tilbyder efterskolerne undervisning og samvær til elever på ottende til tiende klassetrin. Husholdnings- og håndarbejdsskoler giver yderligere tilbud om undervisning og sam-

vær på kurser for de ældste klassetrin. Der er således allerede tilstrækkeligt med tilbud på dette område såvel via de kommunale skoletilbud som i den statsfinansierede frie skolesektor.

Imødekommelse af forslagsstillernes ønske kan have betydelige økonomiske konsekvenser for staten. I en tid med begrænsede ressourcer bør nye initiativer målrettes folkeskolen. Kræfterne skal efter regeringens mening koncentreres om folkeskolereformen, og overbygningsskoler i friskoleregi kan komme til at underminere de udskolingstilbud, der ligger i folkeskolen, og som skal drøftes fremadrettet i forbindelse med reform af folkeskolen. Gennemførelse af forslaget vil kunne få store konsekvenser for kommunernes folkeskolevirksomhed på tværs af kommunegrænsen, f.eks. for så vidt angår planlægning og oprettelse af udskolingsskoler. På den baggrund finder regeringen, at beslutningsforslaget bør afvises.

Kl. 12:21

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er en kort bemærkning fra fru Merete Riisager.

Kl. 12:21

Merete Riisager (LA):

Ministeren siger, at forslaget kan få store økonomiske konsekvenser for samfundet, men vil ministeren ikke medgive, at hver gang en familie vælger at sætte deres barn i en friskole, så sparer samfundet rent faktisk penge, eftersom friskolerne kun får 73 pct. i støtte, i forhold til hvad det gennemsnitligt koster at have en elev i folkeskolen?

Kl. 12:22

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ministeren.

Kl. 12:22

Børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini):

Det er sådan, at vi i Ministeriet for Børn og Undervisning har kigget på, hvad det kan få af økonomiske konsekvenser, og det er jo lidt indviklet, fordi der er en anderledes finansieringsmodel i forhold til friskolerne. Der er udarbejdet et ret grundigt notat om, hvad der kan være af økonomiske konsekvenser, og derfor vil jeg opfordre forslagsstillerne til at stille det som et udvalgsspørgsmål, sådan at vi kan tage det derfra.

Kl. 12:22

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Fru Merete Riisager for en kort bemærkning.

Kl. 12:22

Merete Riisager (LA):

Jamen det vil jeg så gøre, men det er selvfølgelig svært at diskutere her i Folketingssalen, hvis ministeren har nogle informationer, som ikke er givet til udvalget endnu. Men det forekommer mig bare noget vidtløftigt at stå her og sige, at det vil have store konsekvenser, al den stund man som sagt sparer penge for hver elev. Derfor tænker jeg også, at der må ligge nogle politiske motiver bag, når man på den måde betoner det økonomiske aspekt.

Kl. 12:22

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Børne- og undervisningsministeren.

Kl. 12:22

Børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini):

Det er ikke med udgangspunkt i politiske motiver; det er en ren nøgtern konstatering af, at hvis man gennemfører det, så kan det få økonomiske konsekvenser. Og da der ligger nogle lidt, kan man sige, indviklede beregningsmodeller bag vurderingen af, hvad de økonomiske konsekvenser er, altså når man ser på folkeskolen, i forhold til

hvad der sker, hvis der kommer nogle nye friskoletilbud – og i dette tilfælde udskolingsskoler – vil jeg, da det er lettere, foreslå, at vi tager drøftelsen på baggrund af det notat. Så det er ikke af uvilje mod at tage diskussionen; det er bare, fordi jeg godt kunne læse en hel side op med økonomiske beregninger, men jeg er nu ikke sikker på, at det vil gavne diskussionen her.

Kl. 12:23

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er ikke flere spørgsmål. Tak til ministeren. Den første ordfører er fru Anni Matthiesen for Venstre.

Kl. 12:23

(Ordfører)

Anni Matthiesen (V):

Vi behandler her i dag et beslutningsforslag, som er fremsat af Liberal Alliance, og som går ud på at give friskolerne mulighed for at oprette deciderede udskolingsskoler, altså oprette friskoler bestående af f.eks. 7., 8., 9. og 10. klasse. Forslaget er fremsat for at gøre op med den skævvridning, der er i mulighederne mellem private og offentlige udskolingstilbud, en skævvridning, der går på kompromis med princippet om det frie skolevalg.

Tanken om at give de frie skoler mulighed for at konkurrere på samme grundlag som andre skoleformer støttes af Venstre. Vi skal som politikere ikke gå ind og lovgive med henblik på at forfordele visse skoletyper. Vi skal have tiltro til, at forældrene faktisk godt selv kan tage ansvaret for, hvilken skole de ønsker deres børn skal gå i. Vi i Venstre tror på, at forældrene selv er i stand til dette, og vi tror på, at forældrene sagtens selv kan vurdere, hvilke skoleformer de ønsker deres børn skal have.

På baggrund af dette glæder vi os til udvalgsbehandlingen, og vi ser frem til at få nærmere indsigt i dette beslutningsforslag.

Kl. 12:25

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Og den næste ordfører er hr. Troels Ravn, Social-demokraterne.

Kl. 12:25

(Ordfører)

Troels Ravn (S):

Tak. Grundloven sikrer forældre i Danmark skolefrihed for deres børn. Det vil sige, at forældre kan vælge at melde deres barn ind i folkeskolen eller en friskole, hvilket er en god ordning, som Socialdemokraterne er glade for. Det er godt at have valgmuligheder, det er godt at have alternativer. Så forældre kan altså i dag vælge mellem folkeskoler, frie grundskoler og efterskoler, for så vidt angår 8.-10. klasse eller 7.-10. klasse, alt efter hvor vi lægger snittet. Der er derfor tre mulige tilbud at vælge mellem på udskolingstrinnene, og en ny mulighed for at oprette udskolingsskoler som frie grundskoler vil kunne underminere satsningen i folkeskolen og betyde merudgifter for stat og kommune. I en tid med begrænsede ressourcer bør nye initiativer målrettes folkeskolens udskolingsforløb.

Det er Socialdemokraternes opfattelse, at valgmulighederne er tilstrækkelige for elever i udskolingsklassetrinsalderen, og som sagt at alle kræfter nu skal koncentreres om folkeskolereformen. Og så er det i øvrigt ikke mere end 2 år siden, at et enigt Folketing vedtog den lov, der beskriver, at frie grundskoler skal oprettes og drives som skoler, hvor eleverne har mulighed for at gennemføre et samlet skoleforløb. Hermed skabes der nemlig på friskolerne et pædagogisk miljø, hvor man kan etablere sociale relationer og fællesskaber med andre børn på samme alder som en selv eller med børn, som er lidt yngre eller lidt ældre end en selv.

Socialdemokraterne kan derfor ikke støtte dette beslutningsforslag.

Kl. 12:27

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er en kort bemærkning fra fru Merete Riisager.

Kl. 12:27

Merete Riisager (LA):

Jeg kunne ikke lade være med at notere mig, at ordføreren sagde, at der er tilstrækkeligt med valgmuligheder. Men det er vel altså borgerne, der skal afgøre, om der er tilstrækkeligt med valgmuligheder. Hvis der er nogle forældre eller lærere ude et sted – det kan være et sted i Vandkantsdanmark – der ønsker at starte en udskolingsskole, en friskole, hvorfor skal de så ikke have lov til det? Hvis de vurderer, at de gerne vil have den valgmulighed, og at de vil lægge engagementet og lærerne vil lægge fagligheden, og at de sågar vil løbe spidsrod mellem alle de vanskeligheder, der er ved at starte en friskole, hvorfor skal de så ikke have lov til det?

Jeg vil gerne have lov til at sætte parentes omkring det med, at det skulle være en meget stor økonomisk byrde. Det må vi tage op i udvalget, for jeg ser det som yderst tvivlsomt, at det skulle være sådan.

Kl. 12:28

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 12:28

Troels Ravn (S):

Det er helt rigtigt, at det er godt og vigtigt, at grundloven sikrer, at forældre i Danmark har skolefrihed for deres børn. Det betyder også, at man som forældrekreds kan starte en friskole, men vi har altså her i Folketinget besluttet, at en friskole skal være et samlet skoleforløb, dvs. fra børnehaveklasse og 1. klasse og til med 6. klasse, 7. klasse, hvad man nu vælger, eller udskolingsskole. Men vi har besluttet ikke at give tilladelse til, at man kan etablere udskolingsskoler. Og med de argumenter, som jeg var inde på i min ordførertale, dels omkring det økonomiske, dels at vi skal satse alle kræfter på folkeskolen og folkeskolereformen, så mener jeg, at det er vigtigt, at vi siger nej til Liberal Alliances forslag.

Kl. 12:28

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Fru Merete Riisager for en kort bemærkning.

Kl. 12:28

Merete Riisager (LA):

Men hvorfor er det, at vi skal koncentrere alle vores kræfter om folkeskolen? Der er flere og flere forældre, der ønsker at vælge en friskole. Underkender ordføreren ikke forældrenes ret til at tilvælge en friskole? Og når nu der er et ønske derude om at oprette udskolingsskoler, som jo selvfølgelig også er en reaktion på, at man i folkeskolerne også arbejder med udskolingsskoler, ville det så ikke være godt, at Socialdemokratiet anerkendte det engagement, der er ude i landet?

Kl. 12:29

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 12:29

Troels Ravn (S):

Jo, men fru Merete Riisager skal jo netop gøre sig klart, at forældre har mulighed for at vælge en friskole og har mulighed for at vælge at sætte deres barn i en friskole i udskolingsklasserne. Det her beslutningsforslag kører på, om vi skal give friskolerne mulighed for at oprette udskolingsskoler, altså udelukkende for 7., 8., 9. og 10. klas-

se, eller 8., 9. og 10. klasse, hvilket jeg ikke mener at vi skal. Men valgmuligheden er der for forældrene, den anerkender jeg, og den mener jeg i øvrigt også, som jeg sagde i min indledning, at det er rigtig vigtigt at holde fast ved. Det sikrer grundloven, og det er en god ting.

Kl. 12:30

Tredie næstformand (Marianne Jelved):

Der er en ny spørger. Det er fru Anni Matthiesen fra Venstre for en kort bemærkning.

Kl. 12:30

Anni Matthiesen (V):

Jeg vil gerne følge lidt op på det, som den tidligere spørger var inde på. Jeg vil gerne høre, om ordføreren for Socialdemokraterne ikke mener, at det er en rigtig god ting, at der er frie muligheder, og om ordføreren ikke mener, at der bør være lige konkurrence mellem de offentlige og de private skoler.

Kl. 12:30

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 12:30

Troels Ravn (S):

Jeg mener, som jeg sagde i min indledning, at det er vigtigt, at grundloven sikrer, at forældre i Danmark har skolefrihed. Det vil sige, at de kan vælge at sætte deres børn i en folkeskole eller i en friskole. Som forældrekreds, som lærerkreds, som befolkningsgruppe kan man endda også oprette en friskole, og det mener jeg er en rigtig, rigtig god ting. Det er godt, at vi har valgmuligheder. Det er godt, at vi har alternativer.

Kl. 12:31

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er endnu en kort bemærkning fra fru Anni Matthiesen.

Kl. 12:31

Anni Matthiesen (V):

Det er rigtigt, at ordføreren siger, at det er en rigtig god idé, at man har valgmulighederne. I dag er der jo rigtig mange folkeskoler, som vælger at etablere deciderede udskolingsskoler, altså samle de ældste klasser. Og som loven er i dag, kan man ikke gøre det på friskolerne. Mener ordføreren dermed, at man giver de her muligheder for at træffe de frie valg? Bør man ikke i stedet for bakke op omkring det, som Liberal Alliance nu fremfører, og dermed så give lige muligheder for både de frie skoler og for folkeskolerne?

Kl. 12:31

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 12:31

Troels Ravn (S):

Det er faktisk ikke sådan, at der rigtig mange steder etableres udskolingsskoler i folkeskoleregi, men der er nogle eksempler på det. Jeg mener, det er vigtigt, at man har mulighed for at kunne sætte sit barn i sin friskole. Som forældre kan man sætte sit barn i en friskole i et helt skoleforløb, eller man kan sætte sit barn i en friskole i et udskolingsforløb. Og den mulighed skal vi holde fast ved. Det er begrundet i, at vi i forhold til Folketinget for 2 år siden har lavet en lovgivning om friskolernes mulighed for at oprette skoler, altså at det skulle være i hele skoleforløb. Også med baggrund i landets økonomiske situation mener jeg faktisk, at de valgmuligheder, der er i dag, er tilstrækkelige, og at der ikke er grund til at åbne op for muligheden for, at man kan lave friskoler i udelukkende udskolingsforløb.

Kl. 12:32

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er ikke mere til ordføreren. Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Alex Ahrendtsen, Dansk Folkeparti.

Kl. 12:32

(Ordfører)

Alex Ahrendtsen (DF):

Dansk Folkeparti kan ikke støtte dette forslag. Baggrunden for beslutningsforslaget er en henvendelse fra nogle borgere, der ønsker at lave en udskolingsskole fra 7.-9. klasse. Jeg har selv stillet ministeren et spørgsmål om det og har modtaget et fint svar.

Baggrunden for det er et forslag om friskoler, som Dansk Folkeparti i 2010 stemte om. Vi fik dengang lovforslaget delt i to, altså et, der handlede om filialer, og et, der handlede om kravet til antallet af elever på klassetrinnene i friskoler. Det blev vedtaget, at den frie grundskole i indskolingen skal have mindst ni elever, at den fra 3. til 4. klasse skal have i alt seks elever, og at den på 5.-7. klassetrin i alt skal have ni elever. Argumentet for dette var, at det er en god ting, at friskolerne kan tilbyde et sammenhængende skoleforløb med en vis volumen, og det er et synspunkt, vi stadig har.

Vi kan derfor ikke støtte Liberal Alliances forslag. Partiet skal dog have ros for at have taget henvendelserne fra borgerne og foreningerne alvorligt og have omarbejdet dem til et beslutningsforslag i salen, selv om friskoleforeningen ikke har været inde over dette forslag.

Kl. 12:34

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er ikke nogen, der har korte bemærkninger, så tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Jeppe Mikkelsen, Det Radikale Venstre.

Kl. 12:34

(Ordfører)

Jeppe Mikkelsen (RV):

Tak for det, og først og fremmest tak til fru Merete Riisager og Liberal Alliance for dette beslutningsforslag. Jeg synes, det er skarpt observeret af Liberal Alliances ordfører, at der på dette område måske er en problemstilling, og jeg skal da ærligt fortælle, at det har været noget, der har sendt den radikale ordfører ud i nogle tanker. For det er klart, at vores hjerte i Det Radikale Venstre banker meget for de frie skoleformer i Danmark; vi ser gerne, at de fortsætter som det fantastiske eksperiment, de er i dag. Ikke desto mindre står vi – det vil jeg gerne understrege – i dette spørgsmål sammen med den øvrige regering, og som ministeren også sagde, kan vi desværre ikke bakke op om forslaget. Når det så er sagt, tror jeg nu nok, at jeg vil kunne sove roligt i nat, og at jeg vil kunne se mig selv i øjnene, næste gang jeg skulle gå forbi et spejl, selv om jeg nu er med til at afvise dette beslutningsforslag. For det er nemlig ikke en blomst, der har groet i den radikale have, og det er der tre årsager til.

For det første er det her ikke noget, jeg har kunnet høre var et af de signaler, vi har fået fra foreningerne bag de frie grundskoler. Det skal dog siges, at jeg er sikker på, at de ikke har noget imod dette forslag. Men jeg har ikke indtryk af, at der er tale om et initiativ, der kommer på baggrund af et stort ønske fra et bredt udsnit af de foreninger, som står bag de frie grundskoler.

For det andet er de frie skoleformer jo ekstremt populære blandt udskolingseleverne, og det er de, fordi der her findes mange andre gode tilbud til eleverne. De frie fagskoler kan have 10. klasser til-knyttet deres skole, de private gymnasier kan have udskolingsafdelinger, og frem for alt er det jo sådan, at der hvert år starter over 25.000 elever på de danske efterskoler, som har 8.-10. klassetrin. Så det er jo absolut ikke sådan, at de ældste elever ikke har nogen berøring med de frie skoleformer i Danmark.

For det tredje er det simpelt hen et spørgsmål om – og det er det, der for mig som ordfører er den vigtigste årsag – at der er mange af skolerne, der økonomisk har det meget hårdt, og det kan jeg love for er noget jeg får mange input om ude fra selve miljøet. Det seneste, jeg har hørt, er, at der er en række skoler, der oplever en svigtende tilgang til deres kommende børnehaveklasser, og det kan være meget kritisk for dem i en tid, hvor der er blevet skåret markant ned i forhold til deres koblingsprocent, og hvor bankerne er meget skeptiske over for at bidrage med finansiering til renovering af lokaler osv. Så jeg tror, vi her står med en anden udfordring, der er vigtigere, nemlig at sikre de nuværende skolers overlevelse, før vi udvider mulighederne for at oprette nye.

Jeg vil gerne slutte af med at sige tusind tak for beslutningsforslaget. Jeg vil gerne kæmpe for de frie skoleformer, men jeg synes, man skal vælge sine kampe med omhu, og det her er nok ikke min førsteprioritet.

Kl. 12:36

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Og den næste ordfører er fru Annette Vilhelmsen, SF

Kl. 12:37

(Ordfører)

Annette Vilhelmsen (SF):

Mange af mit livs arbejdstimer gennem de sidste mange år er gået med de frie skoler, og derfor er det med stor glæde, at jeg i dag står på talerstolen for at debattere netop de frie skoler. I SF er vi nemlig enige med Liberal Alliance i, at aftalen om de frie grundskoler trænger til et eftersyn. Men så stopper ligheden også.

Overordnet set abonnerer vi i SF ikke på den idé, at fordi noget finder sted, skal det partout udbredes til alle andre steder. Vi mener, at der først skal laves et generelt servicetjek på hele friskoleloven, herunder vil vi meget gerne undersøge de besparelser, som området er underlagt. Vi vil også gerne diskutere de frie skolers placering i undervisningslandskabet, matrikelloven, som er levn fra tvindloven, og f.eks. tilskudsmodellerne. Der er også en række forudsætninger, som ikke er på plads i forslaget, som vi behandler nu: Hvordan skal tildelingsmodellen se ud? Hvor mange børn skal indskrives, førend skolen må åbne? F.eks. er det sådan, at for at åbne en friskole skal der være 32 børn fra 0.-7. klasse, og hvordan vil det tal se ud i forhold til en overbygningsskole? Og hvad med økonomien? Hvor passer initiativet i forhold til hele vores budget, som også undervisningsministeren var inde på i sin tale?

Samtidig mener vi i SF, at dialog med de frie skoler er en helt essentiel forudsætning for sådan et forslag. Vi bliver nødt til at lytte til skoleforeningerne og høre, hvor de synes skoen trykker. Der er givetvis en stribe andre problematikker, som ligger højt på deres ønskeliste, måske også højere end netop dette forslag. I SF prioriterer vi vores indsats, efter at der så vidt muligt skal være sammenhæng mellem lov og virkelighed, f.eks. hvor presserende sagerne er. Liberal Alliances ordfører taler formentlig med mange af de samme mennesker i friskoleverdenen, som jeg gør, og derfor ved ordføreren også, at der er mange udfordringer for de frie skoler, som skoleforeningerne gerne ser vi politisk bruger vores energi på. Som loven er nu, er det muligt for friskoleelever at fortsætte deres skolegang på en af de frie skoler, lige indtil de forlader folkeskolen. I flere kommuner er der friskoler, der har et ubrudt skoleforløb fra 0.-9. klasse, og endda 10. klasse, og der kan forældre i dag vælge at lade deres børn tage en overbygning i 8.-9. klasse og eventuelt 10. klasse.

Derfor virker Liberal Alliances forslag mest af alt måske som en kamp, man ønsker at opdyrke for princippets skyld, en kamp for fri konkurrence. Gennem årene er loven om frie grundskoler ændret og justeret, og vi mener, det er tiden at kigge på, om loven og bekendtgørelsen i sin helhed er retvisende for den virkelighed, skolerne står i

i dag. På den baggrund kan vi fra SF's side ikke stemme for forslaget.

Kl. 12:39

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Lars Dohn for Enhedslisten.

Kl. 12:40

(Ordfører)

Lars Dohn (EL):

Modsat det tidligere forslag kan Enhedslisten ikke støtte det her forslag. I Enhedslisten har vi valgt at prioritere at styrke den fælles folkeskole. Det er vigtigt for Enhedslisten, at vi bevarer folkeskolen som centrum og udgangspunkt for vores fællesskab. Det er jo Danmarks vigtigste kulturbærende samfundsinstitution. Vi ønsker at prioritere folkeskolens udskoling og prioritere samfundets begrænsede ressourcer på folkeskolen, så på det punkt er vi – jeg havde nær sagt – rørende enige i regeringens vurdering af sagen.

Dertil kommer så, at de frie skoler allerede i dag bidrager med mange muligheder for valg af udskolingsklasser på friskoler. Godt nok ikke som selvstændige udskolingsskoler, men som en del af hele skolen. Tak.

Kl. 12:41

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Mai Henriksen for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 12:41

(Ordfører)

Mai Henriksen (KF):

Et Danmark i balance er vigtigt for en konservativ, og her tænkes ofte på balancen mellem individ og stat. Altså balancen mellem på den ene side den personlige frihed og plads til at udfolde sit liv samt styrkelsen af det private initiativ, og på den anden side hensynet til det værdifulde fællesskab, vi alle er en del af. Denne balance er i høj grad udtryk for den konservative grundholdning.

Når vi deltager i denne debat, er det også med denne balance for øje, for balancen gælder ikke kun mellem individ og stat. Den gælder også i høj grad i uddannelsespolitikken. På den ene side anerkender og hylder vi det private initiativ også i skoleverdenen. Vi er glade for, at der er frit skolevalg i Danmark, og at man som forældre selv kan vælge, hvilken skole ens barn skal gå i. Vi ser konkurrencen mellem folkeskoler og frie grundskoler som noget positivt. Ved at forældre har et reelt valg opnås en bedre kvalitet, for det betyder jo, at de enkelte skoler må levere et bedre tilbud for at kunne følge med. Ellers forsvinder kundegrundlaget som i enhver anden konkurrence.

Vi er glade for det private initiativ, også når det private initiativ er opstart af en fri grundskole, for vi anerkender, at der på de frie grundskoler ofte er en stærk lokal forankring og en stærk lokal opbakning. Det er positivt.

På den anden side ønsker vi også et skolesystem, der hænger sammen, og som ikke atomiseres. For os Konservative er folkeskolen en central institution, og vi ønsker en stærk folkeskole, hvor vi uddanner vores børn både fagligt og dannelsesmæssigt. Det er her, vi har en forpligtelse til at skabe sammenhængskraft og lade eleverne blive præget af det danske værdifællesskab. Som konservative har vi en forpligtelse til at sikre et godt skolesystem og sikre et godt folkeskoletilbud. Det tror vi heldigvis også at vi kan, når vi vælger at støtte det her beslutningsforslag. Det kan muligvis blive en udfordring for den kommunale planlægning af skolestrukturen, men vi er overbeviste om, at det kan håndteres lokalt, hvor man er vant til at have en god og solid planlægning.

Det var sådan de mere ideologiske overvejelser omkring lovforslaget. Jeg vil også godt nævne de praktiske grunde til, at De Konservative støtter dette forslag. For ud over de ideologiske årsager er der også de rent logiske eller fornuftsbetonede. Når man kan oprette friskoler for børn fra 0. til 6. klasse eller 0. til 9. klasse, så burde det ikke være så mærkeligt også at gøre det fra 7. til 9. klasse. Vi ved allerede nu, at flere kommuner er begyndt at arbejde med at lave børnemiljøer og ungemiljøer på skolerne netop af hensyn til et stærkere fagligt miljø, og erfaringerne er ofte positive. Vi ser 10. klassecentre, hvor alle kommunens 10. klasser kommer til at gå, og det samme kan nu se ud til at være på vej for 7. til 9. klasserne. Skal vi så som Folketing bremse den udvikling? Det mener vi Konservative ikke vi skal, og derfor støtter vi det her beslutningsforslag.

Kl. 12:44

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, fru Merete Riisager, Liberal Alliance.

Kl. 12:44

(Ordfører for forslagsstillerne)

Merete Riisager (LA):

Forældre skal frit kunne vælge skole til deres børn. Alle forældre vil deres børn det bedste, og det er også derfor, at bl.a. folketingspolitikere, f.eks. fra Socialdemokratiet og De Radikale, benytter sig af deres ret til at vælge en friskole til deres børn. Det kan jeg godt forstå! Friskolerne har for færre midler end folkeskolen formået at skabe et mangfoldigt og stærkt skoletilbud mange steder i landet, som forældre og børn er glade for, og det er da også derfor, at andelen af elever på de frie grundskoler de seneste år har været stigende i forhold til andelen på folkeskolerne. Det kan man læse på Ministeriet for Børn og Undervisnings hjemmeside.

Alligevel aner jeg misundelsens orm gnave sig ind på de frie grundskoler under den siddende regering. Undervisningsministeren har således udtalt, at det skal være sværere at oprette friskoler, og at flere elever skal tilbage i folkeskolen. På mit spørgsmål om, hvorvidt ministeren vil give mulighed for at oprette udskolingsskoler som et modsvar til en lignende tendens med udskolingsskoler i folkeskolen, svarer ministeren afvisende. Ministeren vil altså bekæmpe forældrenes frie valg i forhold til at vælge skole til deres børn. Det er i dag sådan, at man kan åbne en friskole for 0.-7. klasse, men man må ikke starte en friskole eller privatskole for 7.-10. klasse. Det giver ikke mening. Det er allerede praksis i mange kommuner at strukturere folkeskolen sådan, at udskolingen ligger separat. Det sker ud fra lokale ønsker om at have forskellige tilbud og beliggenheder for små og store elever og ud fra ønsket om at styrke udskolingen, så flere unge bliver i stand til at vælge den rette ungdomsuddannelse og gennemføre den. Friskoler har meget at bidrage med i denne udvikling, hvis de får lov.

Folkeskoler kan i dag blive såkaldte profilskoler, men en egentlig mangfoldighed inden for folkeskolerne kan der ikke blive tale om, dertil er den centrale styring af skolerne alt for intensiv. Friskoler og privatskoler har den fordel, at de kan agere mere frit, ledelsen på skolen kan udstikke en retning og en pædagogisk ramme, lærerne ansættes direkte på skolen uden bureaukratiske mellemled, skolerne har større råderet over deres økonomi, og forældrene stemmer typisk med fødderne, hvis tilbuddet ikke er godt nok. Friskolerne modtager i dag 73 pct. af, hvad det koster at have et barn i folkeskolen, resten betales af forældrene. De offentlige kasser sparer således penge, hver gang en familie vælger en friskole til, og forældre vælger typisk kun friskolen til, hvis det er et bedre skoletilbud end den private folkeskole. Forældrenes frie valg løfter derfor samlet set niveauet i grundskolen og bringer prisen ned. Det er sandsynligt, at muligheden for at oprette friskoler som udskolingsskoler vil blive særlig vel modtaget i Vandkantsdanmark. Hvor der er færre elever, er der også

brug for mere fleksible skoletilbud. Mange steder ser man, at initiativlysten i forhold til at skabe en lokal skole er stor, og det bør vi som politikere hilse velkommen i stedet for at prøve at bekæmpe.

Naturligvis skal disse skoler leve op til de faglige krav, vi sætter til grundskoler generelt, for det er det, vi bør måle skoler på, altså hvor god en skole de tilbyder, og ikke hvorvidt initiativet udspringer af lokal virkelyst eller offentlig planlægning. Jeg vil gerne kvittere for de mange kommentarer og særlig også for Konservatives tilslutning til nærværende beslutningsforslag. Liberal Alliance finder det rimeligt, at man gør det muligt for friskolerne at indrette sig på samme måde som folkeskolerne i forhold til muligheden for at tilbyde udskolingsforløb. Tak.

Kl. 12:47

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Børneog Undervisningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

4) Forespørgsel nr. F 26:

Forespørgsel til kulturministeren:

Vil ministeren redegøre for, om regeringen agter at tage initiativer til en national og international H.C. Andersen-strategi, der kan have som mål at formidle H.C. Andersens forfatterskab på forskellig vis og via moderne teknologier til en bred kreds af interesserede i både ind- og udland, herunder forskere?

Af Alex Ahrendtsen (DF) og Christian Langballe (DF). (Anmeldelse 23.02.2012. Fremme 28.02.2012).

Kl. 12:48

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Jeg gør opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse udsættes til torsdag, den 3. maj 2012.

Vi skal først have ordførerens begrundelse for forespørgslen, og der er 3 minutter til at begrunde den.

Kl. 12:48

Begrundelse

(Ordfører for forespørgerne)

Alex Ahrendtsen (DF):

For nylig var Kulturudvalget i Warszawa og Sankt Petersborg. Begge steder fremhævede de H.C. Andersen og hans betydning for Danmark, men de pegede på, at vi som land ikke fik nok ud af ham.

Se, det var jo sød musik i Dansk Folkepartis ører. Igennem mere end et halvt år har vi forsøgt at få opbakning til en handlingsplan for H.C. Andersen. Vi har udarbejdet et udkast til et beslutningsforslag, der er sendt til Kulturudvalgets ordførere, kulturministeren og ministeriet. H.C. Andersen-netværket har haft foretræde for Kulturudvalget, og ministeren har efterfølgende svaret på oplægget. Jeg har endda peget på, hvordan man kunne finansiere en sådan handlingsplan.

Der har – skal det retfærdigvis siges – været velvilje og venlighed fra hr. Flemming Møller Mortensen, Socialdemokraternes kulturordfører og formand for Kulturudvalget, og det vil jeg gerne her

fra talerstolen takke ham for. Men regeringen og ministeren har ikke været til at bevæge. Og det undrer vitterligt. H.C. Andersen er vores kendteste dansker uden sammenligning. Mennesker verden over lyser op i et smil, når man nævner ham. Han er elsket for sine fortællinger og eventyr i Asien, Europa, Nord- og Sydamerika. Han er ganske enkelt vores bedste ambassadør. Samtidig skønner vi ikke nok på ham herhjemme. Vi tænker på ham som digteren med høj hat og nogle eventyr, og så er den ofte ikke længere.

Det ønsker Dansk Folkeparti at gøre noget ved, for det med H.C. Andersen er en national opgave. Det er ikke kun en opgave for Odense. Af den grund har vi indkaldt til denne forespørgselsdebat for at høre, hvad regeringen agter at foretage sig, så vi endelig kan få en national og international H.C. Andersen-strategi og bruge hans navn til at markedsføre Danmark og dansk kultur i alle henseender. Det er på høje tid.

Kl. 12:51

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Så er det kulturministeren, der besvarer forespørgslen.

Kl. 12:51

Besvarelse

Kulturministeren (Uffe Elbæk):

Tak for invitationen til at give et godt svar, forhåbentlig.

Til denne forespørgselsdebat er jeg blevet bedt om at redegøre for, om regeringen agter at tage initiativer til en national og international H.C. Andersen-strategi, der kan have som mål at formidle H.C. Andersens forfatterskab på forskellig vis og via moderne teknologier til en bred kreds af interesserede i både ind- og udland, herunder forskere.

H.C. Andersen er en spændende del af den danske kulturarv, som også mange uden for Danmark kender til og interesserer sig for. I 2005 fejrede vi i stor stil H.C Andersens 200 års-dag. Der blev brugt et betragteligt beløb på fejringen, og mange gode initiativer blev gennemført. Desværre synes fejringen alene at blive husket for de mindre heldige begivenheder, men der blev skabt en lang række gode arrangementer, og fejringen af H.C. Andersen er en af de største kultursatsninger i Danmark til dato. Ifølge evalueringen af fejringen gav året et betydeligt udbytte, nationalt og internationalt, i form af kunst, kultur, undervisning og værker. Der var og blev skabt forudsætning for H.C. Andersen-relateret turisme, og der blev skabt betydelig opmærksomhed om H.C. Andersen ude i verden.

Da H.C. Andersen 2005 Fonden blev lukket ned efter fejringen, blev det valgt at videreføre fonden i et mindre format, som blev H.C. Andersen Fonden Odense. Det er fondens formål at udbrede kendskabet til og skabe interesse for H.C. Andersen. Fonden arbejder med at revitalisere H.C. Andersen-indsatsen og videreføre de bedste ideer og potentialet fra 2005-fejringen. Fonden har en koordinerende rolle i relation til H.C. Andersen-aktiviteter og fokuserer sit arbejde i tre hovedspor, som er 1) formidling, herunder særligt H.C. Andersenbegivenheder, 2) forskning og 3) turisme. Kulturministeriet har en repræsentant i bestyrelsen, ligesom Erhvervs- og Vækstministeriet, Region Syddanmark og Udvikling Fyn er repræsenteret ud over, naturligvis, Odense Kommune. Det er de rigtige aktører til at løfte opgaven.

Et af de vellykkede formidlingsinitiativer- og resultater, som 2005-fejringen af H.C. Andersens 200-års jubilæum bragte med sig, var udgivelsen af H.C. Andersens samlede værker. H.C. Andersen 2005 Fonden støttede flere forskellige oversættelser, ligesom fonden støttede udgivelse af skolemateriale om H.C. Andersen. Dertil er Det Kongelige Biblioteks H.C Andersen-samling, som er optaget i Memory of the World Register, blevet digitaliseret og er derfor tilgængelig online. Odense Bys Museer og Syddansk Universitet har lige-

ledes fået digitaliseret meget af deres samling, og samlingerne linker alle til hinanden. Formidlingen af H.C. Andersen via moderne teknologier pågår derfor i høj grad.

Odense Bys Museer spiller en stor rolle i igangsættelsen af relevante initiativer i forhold til formidlingen af H.C. Andersen, både nationalt og internationalt. Odense Bys Museer varetager de museale opgaver vedrørende H.C. Andersen på nationalt plan i samarbejde med relevante aktører og er samtidig meget aktiv på internationalt niveau. Museet har bl. a. skabt større internationale udstillinger som »De Vilde Svaner«, hvor Hendes Majestæt Dronningen har bidraget. Udstillingen har været på international turné og er netop åbnet i Rom, hvor både Hendes Majestæt Dronningen og jeg selv overværede åbningen.

Også på forskningsfronten er der gode H.C. Andersen-initiativer i gang. Syddansk Universitet har igangsat et forskningsprojekt, der skal afdække Andersens betydning i dag og hans betydning bl.a. som brand. I 2011 blev der indledt et nyt forskningssamarbejde mellem Odense Bys Museer, Syddansk Universitet og Fudan-universitetet i Shanghai. Nogle af resultaterne af dette samarbejde kan vi allerede se. Der er etableret et dansk-kinesisk Andersen-netværk; der blev udført en udredning af Andersens betydning i Kina; og der planlægges en stor international H.C. Andersen-konference i 2013.

De igangsatte forskningssamarbejder skal bl.a. udpege nye redskaber og ideer i relation til kvalificeret udnyttelse af H.C. Andersen inden for turisme. Også Odense Bys Museer har fokus på H.C. Andersens turismepotentiale. Derfor samarbejder museet bl.a. med Udvikling Fyn om en særlig turistkampagne rettet mod asiatiske lande i et tæt samarbejde med Scandinavian Tourist Board i Tokyo, Beijing og Shanghai, herunder VisitDenmark.

Endelig vil jeg nævne, at der til 2005-fejringen af H.C. Andersen blev givet en særbevilling af det daværende Økonomi- og Erhvervsministerium – 10 mio. kr. øremærket til international turismemarkedsføring af H.C. Andersen forvaltet af VisitDenmark. Pengene blev brugt på udvikling af produkter med turisme som hovedsigte, på kulturelle aktiviteter, attraktioner med turistmæssig afsmitning og på international turismemarkedsføring af H.C. Andersen. Ifølge evalueringen af 2005-fejringen af Andersen er det værd at bemærke, at en stor del af de initiativer, der blev startet herunder, opnåede permanent karakter eller blev fortsat ud over 2005.

Jeg har nu givet adskillige eksempler på gode H.C. Andersen-initiativer i faglige og forskningsfaglige regi. Det er min overbevisning, at både omfang, niveau og kvalitet er i den høje ende. Vi har de rigtige institutioner og aktører på banen i forhold til at udbrede kendskabet til H.C. Andersens forfatterskab. Regeringen noterer sig derfor med tilfredshed, at der arbejdes seriøst med formidling af og forskning i H.C. Andersen. Det er derfor ikke regeringens intention at fastsætte en national strategi. Vi bør i stedet holde fast i de initiativer og spor, som allerede eksisterer i forhold til arbejdet med udbredelsen af kendskabet til H.C. Andersen.

Det skulle være mit svar.

Kl. 12:57

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til kulturministeren. Så går vi til forhandlingen. Den første, der får ordet, er ordføreren for forespørgerne, hr. Alex Ahrendtsen fra Dansk Folkeparti.

Kl. 12:57

Forhandling

(Ordfører for forespørgerne)

Alex Ahrendtsen (DF):

Tak til ministeren for det pæne svar og også for at have redegjort for de mange initiativer, der er i gang og har været i gang. For mit vedkommende eksemplificerer det egentlig bare, at vi har brug for en handlingsplan, der kunne systematisere alle disse initiativer i en enstrenget, national handlingsplan.

Hvorfor skal vi så overhovedet gøre det? Det vil jeg forsøge at give min begrundelse for. H.C. Andersen minder egentlig meget om den moderne dansker. Han var national, men rejste Europa tyndt og nåede endda til Afrika. Han var begejstret for den nye teknik, men også bevidst om dens fare for ånden. Han var kristen, men udogmatisk, og havde himmelrummet som sit kirkeloft. Han var tiltrukket af det katolske skuespil, men protestantisk i sit syn på kristendom. Han brugte tidens kommunikationsformer med stor dristighed, men var samtidig poetisk og følsom. Han var usnobbet, men smigret af overklassens ros. Ikke mindst: Havde H.C. Andersen levet i dag, ville han have deltaget i X Factor. Han var på mange måder lige så forfængelig og selvoptaget som nogle af vore dages unge.

Men han var også en mønsterbryder. Han kom fra fattige kår. Ved hjælp af snilde, flid og gåpåmod kæmpede han sig frem til verdensberømmelse. Hvad mange ikke ved, er, at han aldrig glemte, hvor han kom fra. Derfor var han en flittig gæst i de socialdemokratiske læseforeninger, der skød op i årene før digterens død. Det var jeg faktisk ikke selv klar over, men fik det fortalt af Danmarks H.C. Andersen-kender Johan de Mylius.

Der er med andre ord stadig god grund til at beskæftige sig med H.C. Andersen. Der er meget, vi ikke ved om ham, og han ligner os mere, end vi tror. Derfor er det også på sin plads, at staten afsætter penge til et forskningscenter om H.C. Andersen. Dette center kunne blive omdrejningspunktet for en handlingsplan, hvor Danmark udnytter digterens verdensberømmelse. Bare et eksempel: Da Kulturudvalget var i Warszawa, besøgte vi også det polske folketing for at tale om kulturpolitik. Uopfordret understregede man, hvor vigtigt det var, at staten støttede sine kendte forfattere i mellemfolkelige fremstød.

I Danmark har vi en eller anden underlig tilbageholdenhed over for den slags. Det er, som om vi tror, at vi ikke har noget at byde verden uden for. Men det har vi. Det er oplagt at bruge H.C. Andersen til at formidle dansk sprog og kultur i udlandet. Digteren er verdenskendt og elsket af både børn og voksne. Hans værker taler til alle mennesker på tværs af grænser, kulturer og ikke mindst trosretninger. Han er et dansk varemærke uden sidestykke, og han var en mønsterbryder, der selv i et moderne velfærdssamfund kan tjene til efterfølgelse.

I tredjeverdenslande kan han skabe håb for de mange fattige mennesker. Ved at læse H.C. Andersen kan vi give disse mennesker håb om et bedre liv. Alene dette er vel hele umagen værd, skulle man mene. Dansk Folkeparti opfordrer derfor endnu en gang til, at regeringen sætter sig i spidsen for udarbejdelse af en handlingsplan, for H.C. Andersen har stadig brug for støtte trods initiativerne. Han fik den i sin ungdom af Jonas Collin, der forstod hans evner. Uden Collins støtte havde vi ikke haft H.C. Andersen, som vi kender ham. Vi har brug for at finde den collinske ånd igen. Spørgsmålet er, om Folketinget er rede til dette.

På vegne af De Konservative, Liberal Alliance og selvfølgelig Dansk Folkeparti vil jeg fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget anerkender, at H.C. Andersen er kendt ikke bare i Danmark, men verden over for sit forfatterskab, at han har haft stor betydning for Danmarks anseelse uden for landets grænser, og at han med held kan anvendes til at markedsføre Damark både kulturelt, turist- og erhvervsmæssigt. Folketinget opfordrer regeringen til at medtænke H.C. Andersen i den kommende internationale kulturstrategi.«

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Forslaget vil indgå i debatten.

Den næste ordfører er fru Anni Matthiesen for Venstre.

Kl. 13:02

(Ordfører)

Anni Matthiesen (V):

Tak for det. Da Venstres ordfører i forbindelse med denne forespørgsel her i dag desværre ikke har mulighed for selv at være til stede i salen, har jeg påtaget mig opgaven.

Dansk Folkeparti, hvis ordfører vi netop lige har hørt, har anmodet kulturministeren om denne forespørgselsdebat angående H.C. Andersens betydning og brug af H.C. Andersen i regeringens vækstudspil og den kommende internationale kulturstrategi. I Venstre anerkender vi H.C. Andersens enorme beydning for Danmark. Vi kender jo nok alle sammen de gode eventyr, og mange af os har læst dem højt for vores børn gang på gang. Vi har i H.C. Andersen et brand, som ingen smarte reklamefolk kan gøre efter, og det skyldes ganske enkelt, at der er kvalitet, og at der er indhold i alle de ting, som H.C. Andersen har skrevet; et indhold, som alle mennesker kan forholde sig til uanset alder, og uanset om man er fra Kina, Rusland eller New York. H.C. Andersen er måske netop også derfor tænkt ind i markedsføringen af Danmark på rigtig mange områder. Dog mener vi også, at der må være grænser for, hvad vi skal blande os i fra Christiansborgs side, og at det må være op til regeringen, hvad de går ind i på dette område.

Venstre kan derfor ikke støtte det fremsatte forslag til vedtagelse. Kl. 13:03

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er et par spørgere. Den første er hr. Alex Ahrendtsen, Dansk Folkeparti, for en kort bemærkning.

Kl. 13:04

Alex Ahrendtsen (DF):

Tak for de pæne ord. Ordføreren er vel bekendt med, at Danmark har et internationalt Søren Kierkegaard-center, som er støttet af statslige midler. Mener ordføreren, at dette ikke skulle være en opgave for staten? Er det sådan, jeg skulle tolke ordførerens tale?

Kl. 13:04

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 13:04

Anni Matthiesen (V):

Tak. Der er visse ting, som jeg også nævnte i min tale her, som man kan sige bør ligge på regeringens bord, og det er det, vi i Venstre har taget beslutningen ud fra.

Kl. 13:04

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

En kort bemærkning fra hr. Alex Ahrendtsen.

Kl. 13:04

Alex Ahrendtsen (DF):

Så forstår jeg det sådan, at Venstre nu er af den overbevisning, at man ikke skal støtte et Søren Kierkegaard-center. Det giver jo ingen mening. På samme vis som man har støttet udbredelsen af Søren Kierkegaard ved at etablere dette center, kunne man jo også støtte H.C. Andersen. Det giver langt mere mening, fordi H.C. Andersen er mere kendt, end Søren Kierkegaard er i den vide verden, og han er kendt af den brede befolkning. Hvorfor vil Venstre ikke være med til at systematisere de tiltag, der er i Danmark, så Danmark sætter sig i

spidsen og udnytter det varemærke, som H.C. Andersen er ude i verden?

KL 13:05

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 13:05

Anni Matthiesen (V):

Jeg er helt enig med spørgeren i, at H.C. Andersen er et brand, som vi jo helt klart bør bruge og anvende, og det synes jeg faktisk også man gør i rigtig, rigtig mange sammenhænge. Det er jo bredt ud rigtig mange steder, hvor man anvender H.C. Andersen, og det synes jeg faktisk også man gør på en rigtig god måde.

Kl. 13:05

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er en mere, der har meldt sig: Hr. Christian Langballe, Dansk Folkeparti, for en kort bemærkning.

Kl. 13:05

Christian Langballe (DF):

Jamen jeg vil gerne vende tilbage til det spørgsmål – eller videreføre det – som hr. Alex Ahrendtsen stillede til Venstres ordfører. Der er nu igennem årene af Søren Kierkegaard Selskabet blevet udgivet et kommenteret værk, som i hele sit omfang er en formidabel bedrift. Og jeg kan simpelt hen ikke forstå, at man ikke yder den samme ret til H.C. Andersen. Jeg mener, at vi, der lever i dag, er dværge, der står på ryggen af kæmper, og jeg må sige, at den ånd og sandhed, der udgår fra H.C. Andersens og Søren Kierkegaards værker, fortjener mere end blot nogle skåltaler fra Venstre.

Så jeg vil godt høre, hvad man egentlig har tænkt sig. Jeg synes, det er mærkeligt, for det er ikke kun et brand for mig. For mig er det også et spørgsmål om vores kultur og historiske hukommelse. Jeg synes, det er pauvert, at Venstre end ikke vil være med til at give et løft til det forhold, ved at man faktisk pålægger regeringen at lave en egentlig strategi.

Kl. 13:07

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 13:07

Anni Matthiesen (V):

Det er sådan, som jeg også svarede den tidligere spørger, at man på rigtig, rigtig mange områder gør en kæmpe indsats jo også for at synliggøre navnet H.C. Andersen. I rigtig mange sammenhænge – og det kan jeg også nævne fra mit eget område – møder man jo netop H.C. Andersen i mange former. Man møder dem på udstillinger, man møder synliggørelsen af navnet H.C. Andersen i rigtig, rigtig mange sammenhænge. Dér er det på den måde, at vi i Venstre bakker helt klart op om, at man anvender de her ting, og at man bruger de her ting.

Men som jeg også sagde i talen, mener vi så også, at det i det her tilfælde må ligge på regeringens bord at komme med en plan.

Kl. 13:08

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er endnu en kort bemærkning til hr. Christian Langballe.

Kl. 13:08

Christian Langballe (DF):

Nu husker jeg jo 2005-året for Tina Turners optræden, hvilket jo ikke ligefrem var noget jeg synes, man bør rose sig af. Jeg synes faktisk, det var en ren katastrofe. Jeg vil godt spørge hvorfor. Jeg synes, at man i Venstre kan få meget tid til at gå med at diskutere økonomi-

ske nøgletal. Små, for mig at se, ubetydelige bagateller. Men når det drejer sig om en af de største danskere, vi har haft, så har man ikke noget svar. Man siger, at det skal være op til regeringen. Har man i Venstre ikke nogen holdning til, hvad der er vores kulturelle rødder, og hvad der betyder noget for Danmark? Jeg vil mene, at H.C. Andersen betyder langt mere end boligpakken.

Kl. 13:09

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 13:09

Anni Matthiesen (V):

Jeg må sige, at jeg synes, det kan være lidt vanskeligt at lave en sammenligning mellem H.C. Andersen og boligpakken. Men jeg kan da være enig med spørgeren i, at H.C. Andersen har en kæmpe betydning, og jeg vil sige, at H.C. Andersen om nogen også for mig personligt har haft en kæmpe betydning. Og som jeg også nævnte i talen, så har det med at læse op af H.C. Andersen, taget ud fra mine egne erindringer, været en naturlig ting i min opvækst. Og det er så sandelig også nogle af de ting, som jeg mener er rigtig, rigtig vigtige at give videre til de næste generationer.

Kl. 13:09

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Den næste er ordføreren for Socialdemokraterne, hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 13:10

(Ordfører)

Flemming Møller Mortensen (S):

Til Dansk Folkepartis ordfører, hr. Alex Ahrendtsen, vil jeg gerne sige, at man mange gange kunne ønske sig, at man også havde haft mulighed for at leve i en anden tid. Jeg er nemlig også blevet informeret om nye ting i dag. Jeg ville da rigtig gerne have mødt H.C. Andersen i en socialdemokratisk læseforening. Det er sådan, at H.C. Andersen har noget helt særligt at fortælle os om værdien for vort land og for os, der bor her, om den grundlæggende forståelse for menneskers held og skæbne i livet, altså om værdien for mennesker og for vores samfund. Normalt siger jeg, hvis jeg skal definere, hvad identitet er, at det i hvert fald er koblingen af sprog og historie. Og vi må sige, at også her fylder H.C. Andersen rigtig godt for mennesket, for samfundet og for vores nation.

Vi Socialdemokrater har jo sammen med de to andre regeringspartier i regeringsgrundlaget sagt, hvad det er, vores kulturpolitik ligesom skal munde ud i og sigte efter. Der er tre ting: Vi vil gerne være med til at sikre, at vores kulturpolitik har et internationalt sigte – sigter mod økonomisk vækst og fremmer demokrati. Det skal gøres på den allerbredeste måde med allerflest interessenter. Det skal være et åbent samarbejde, en åben dialog, der hylder og respekterer armslængdeprincippet.

Hvordan er det så, det skal tolkes ind i Dansk Folkepartis forslag om en samlet strategi? Vi ved, at H.C. Andersens litterære kvaliteter i både nutiden og fortiden har rigtig meget at fortælle om menneskets væsen, og det både på godt og ondt. Vi ved også, at den her form for fortælling har forskellig appel hos forskellige kulturer i verden. Jeg har selv oplevet det i Kina, hvor det er meget forunderligt at opleve, hvordan H.C. Andersen vægtes helt anderledes end i andre kulturer, europæiske eksempelvis. Jeg spurgte nogle af dem, jeg mødte i Kina, hvorfor H.C. Andersen fylder så meget der. Jo, sagde de, han er jo en meget poetisk forfatter, og Kina er et meget poetisk anlagt land, så der er et helt naturligt og fantastisk match, som vi politisk også bruger i Kina i vores repræsentation og i den måde, vi kulturformidler i Kina.

Der blev lavet en utrolig satsning på H.C. Andersen i år 2005. Det blev afprøvet såvel på dansk jord som ude i verden, hvordan den internationale interesse var for H.C. Andersen.

Vi ved også, at H.C. Andersens værdier har rigtig mange interessenter. Værdierne er stærke, de er konstruktive, og de understøtter en fortsat udvikling af det, H.C. Andersen har at give i nutiden, men også den satsning, vi laver med henblik på fremtiden. Det kan være interessenter, som kigger på den litteraturhistoriske vinkel. Det kan være dem, der kigger på det erhvervsmæssigt, økonomisk, det kan være ud fra en kommunal eller regional vinkel i forhold til den lokale identitet. Ja, der er rigtig mange følelser, og der er rigtig mange, der finder stor fornuft i at gøre en særlig indsats for H.C. Andersens værker og hans personlighed. Fra socialdemokratisk side hylder vi og erkender og priser de stærke kræfter, og i meget vid udstrækning understøtter vi det politisk, både med opmærksomhed og på den måde, Folketinget har fokuseret på det og understøttet det i årene, der er gået.

Ministeren er fremkommet med eksempler på steder, hvor man står stærkt. Jeg har i mine drøftelser og også i de drøftelser, Kulturudvalget har haft med Det Danske Kulturinstitut, også spurgt ind til, hvordan Det Danske Kulturinstitut i de lande, hvor man arbejder, medtænker H.C. Andersen i den danske strategi. De siger: Vi tager naturligvis H.C. Andersen med som et element i at fremvise dansk kultur og mentalitet og påvirke med dansk kultur og mentalitet. De gør det ud fra den vinkel, at de mener, at det giver nytte og værdi. Ministeren har også været inde på at sige, at der er en massiv indsats fra såvel Det Kongelige Bibliotek som fra andre steder i landet, for at man kan få den digitalisering, som er helt nødvendig i nutiden, for at man kan få kendskabet.

Forskningsmæssigt forsker ikke kun Syddansk Universitet, men også satelitter ude i verden, allerede for nuværende i H.C. Andersen. Turismemæssigt tror vi alle sammen, også regeringen, meget på, at oplevelsesøkonomi har noget at byde på, og der skal vi naturligvis bruge de ting, vi kan, ude i verden.

Som afslutning vil jeg sige, at Dansk Folkeparti var med til at understøtte den tidligere regering, var med til at understøtte initiativet i år 2005, det var et samlet Folketing. Jeg kan ærgre mig over, at Dansk Folkeparti ikke umiddelbart efter 2005 tog initiativet til dengang at sige, at man skulle lave en videre strategi eller i hvert fald få held med, at den blev fastlagt. Jeg skal sige, at Socialdemokraterne ikke kan støtte den strategi og det forslag til vedtagelse, som det ligger her, og som er fremsat af Dansk Folkeparti. Men jeg har her på allertydeligste vis sagt, at vi virkelig føler, at det her har værdi.

Så vil jeg gerne læse forslaget til vedtagelse op. Det er regeringspartierne (S, RV og SF) og Enhedslisten, der står bag:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget anerkender den betydning, H.C. Andersen har som kulturelt fyrtårn for dansk kultur, og påskønner den interesse, der udvises for H.C. Andersen i både Danmark og i udlandet.

Folketinget noterer sig med tilfredshed, at der gøres en stor indsats på H.C. Andersen-området, med mange initiativer rettet mod udbredelsen af kendskabet til H.C. Andersen.

Folketinget bifalder, at der gøres en bred indsats for udbredelsen af H.C. Andersen gennem arbejdet på områder som:

- Formidling af H.C. Andersens forfatterskab, eksempelvis digitalisering af samlinger
- Internationale initiativer, herunder større udstillinger om H.C. Andersen og særlige turismeindsatser
- Forskning, internationalt som nationalt.

Folketinget tager til efterretning, at der arbejdes seriøst med udbredelsen af H.C. Andersen i forskningsøjemed såvel som i et formidlings- og turismeperspektiv. Folketinget hilser det velkommen,

at der arbejdes videre i de spor, som allerede er lagt for arbejdet med udbredelsen af H.C. Andersen.« $\,$

(Forslag til vedtagelse nr. V 60).

Kl. 13:17

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak for det. Forslaget til vedtagelse vil indgå i debatten.

Der er to for en kort bemærkning på listen. Den første er hr. Alex Ahrendtsen fra Dansk Folkeparti for en kort bemærkning.

Kl. 13:17

Alex Ahrendtsen (DF):

Tak for de mange pæne og venlige ord. Jeg skulle måske eksemplificere, hvad vi egentlig mener. Lad os gå tilbage til verdensudstillingen i Kina. Der var Danmark jo med, og det var en stor succes. En af grundene til, at det blev sådan en succes, var, at man fragtede Den Lille Havfrue fra København til Kina. På grund af Den Lille Havfrue, på grund af en lille statue i sten, blev det et tilløbsstykke, fordi kineserne kendte eventyret om den lille havfrue af H.C. Andersen.

Se, det er jo en måde at bruge H.C. Andersen på, der er virkelig virkningsfuld. Og så er det, at jeg tænker: Hvorfor er det, at regeringen ikke vil systematisere sådan nogle ting, så vi altid på en eller anden måde bruger H.C. Andersen praktisk og offensivt, f.eks. som de gjorde under verdensudstillingen? Det er mit spørgsmål: Hvorfor er det, at man ikke gør det? Hvorfor er det, at man ikke vil det?

Kl. 13:18

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 13:18

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg synes, at det er et helt relevant og godt spørgsmål at stille til mig som Socialdemokraternes ordfører. Jeg vil sige, at jeg var så heldig selv at få lov til at opleve Expo i Shanghai. Jeg oplevede den effekt og den nytte, der var af, at vi havde flyttet Den Lille Havfrue fra Langelinie til Shanghai. Jeg synes, det var en modernistisk, vovet og rigtig god beslutning, man traf. Og det havde effekt.

Men jeg må spørge hr. Alex Ahrendtsen om, hvad der ville have været anderledes i den her meget nyttige måde at brande og vise Danmark, H.C. Andersen, vores identitet, vores nutid og vores historie på, hvis der havde været en samlet national strategi. Her var der nogle, der tog initiativet i udarbejdelsen af den danske pavillon. Det var dygtige arkitekter, dygtige brandingfolk, dygtige turistfolk, der sagde: Vi bygger en spændende pavillon, vi flytter Den Lille Havfrue, og så ser vi, hvordan effekten er.

Det havde effekt, og det er jo et rigtig godt eksempel, men hvorfor lave en national strategi, når faglige interessenter selv får de her geniale ideer og understøtter det, at vi bruger H.C. Andersen? Jeg synes som socialdemokrat, at H.C. Andersen skal bruges i enhver sammenhæng.

Kl. 13:19

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Hr. Alex Ahrendtsen for en kort bemærkning.

Kl. 13:19

Alex Ahrendtsen (DF):

Strategier skal jo ikke bero på tilfældigheder og enkelte personers indfald. Det var en arkitekt, der foreslog det her, og straks greb man det. Hvis man nu havde indtænkt H.C. Andersen fra begyndelsen, havde man måske som en helt naturlig del i ethvert fremstød brugt H.C. Andersen. Det var egentlig første gang, at man brugte ham på den her måde.

Så vil jeg gerne lige vende blikket mod de tre punkter, som Socialdemokraterne har listet op for en fremtidig strategi: Internationalt udsyn, vækst og demokrati. I alle de tre punkter kan man bruge H.C. Andersen. Han havde internationalt udsyn, han bragte åndelig vækst, og ikke mindst kan man bruge hans fortællinger til at lære børn at læse, og læsning er da forudsætningen for demokratiet. Så det ligger her alt sammen. Hvorfor dog ikke udnytte ham? Er det alene, fordi det kommer fra Dansk Folkeparti, eller hvordan er det, at det hænger sammen?

Kl. 13:20

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 13:20

Flemming Møller Mortensen (S):

Til det sidste vil jeg bare sige, at jeg tror godt, at hr. Alex Ahrendtsen er klar over, at det ikke er årsagen. Sådan er vi nemlig ikke i regeringen. Vi lytter, og vi tænker på: Hvad skal give mening og hvordan? Det er jeg glad for at få lejlighed til at sige, for det her Folketing kan godt en gang imellem bære præg af, om det kommer fra fløjene. Det har i hvert fald ikke påvirket den socialdemokratiske holdning til forslaget her.

Hr. Alex Ahrendtsen spørger, om vores strategier skal bygge på tilfældigheder. Nej, det skal de ikke, og vi har en overordnet strategi. Både ministeren og jeg har givet udtryk for, hvad regeringens overordnede strategi er. Og nej, ikke af tilfældigheder, men den skal bære præg af kvalitet, eftertænksomhed og kreativitet og modernitet. Jeg synes nemlig, at det er genialt, hvis man kan påvirke nutid og fremtid gennem fortiden. Og der ligger Dansk Folkeparti og Socialdemokraterne ikke langt fra hinanden. Det tror jeg er ganske vist for rigtig mange, sådan kunne måske netop H.C. Andersen have sagt det

Til det, at jeg netop nævner det, der står i regeringsgrundlaget med de tre punkter, som hr. Alex Ahrendtsen nævner: Det er jo det, vi gør brug af.

Kl. 13:22

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Den næste med en kort bemærkning er hr. Christian Langballe. Kl. 13:22

$\textbf{Christian Langballe} \ (DF):$

Tak for ordet. Jeg vil så med hensyn til H.C. Andersen-strategien godt lige sige, at mit fædrene ophav faktisk har haft den samme idé og prøvet at komme igennem med den. Så det er bare lige for at sige, at vi faktisk har været i gang før.

Jeg tænker lidt på, at når vi i Danmark skal præsentere H.C. Andersen for omverdenen så at sige i statsligt regi, som vi gjorde der i 2005, så ender det meget med Tina Turner og de der 5,8 millioner, og sjovt nok var der ikke ret mange af de unge mennesker, der kendte til hende, de kendte H.C. Andersen bedre, end de kendte Tina Turner – lidt interessant.

Hvorfor skal H.C. Andersen egentlig spændes for en vogn, der hedder »internationalt udsyn, vækst og demokrati«? Det kunne jo være, at H.C. Andersen havde betydning i sig selv som en forfatter, der sagde noget væsentligt og sandt om det at være menneske, både til børn og til voksne. At spænde ham for den vogn er også lidt ligesom det er med politiske skåltaler og newspeak, som jeg ikke synes siger ret meget.

Kl. 13:23

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Flemming Møller Mortensen (S):

Til hr. Christian Langballe vil jeg sige, at jeg i min ordførertale meget tydeligt præciserede, hvad jeg og Socialdemokraterne anser, at H.C. Andersen har at sige nutiden, han har som menneske nemlig rigtig meget at sige os, for som jeg sagde, fortæller han om, hvordan livet kan være på både godt og ondt. Så der er rigtig mange stærke elementer. Derfor bliver H.C. Andersen jo også brugt, og derfor står jeg her som socialdemokrat og siger, at H.C. Andersen skal bruges. Han skal bruges i en moderne sammenhæng, og det bliver han.

Dansk Folkeparti har tidligere haft fat i det her, og det er ærgerligt, vil jeg sige, at Dansk Folkeparti ikke har holdt mere fast i tømmen på den her strategi, for jeg tror, at der umiddelbart efter 2005 altså var rigdom i Danmark til at prøve at gøre andre ting, end vi kan i dag, hvor vi står med et underskud på 100 mia. kr. Derfor prøver vi at gøre alt det rigtige og alt det bedste så billigt som overhovedet muligt, så naturligvis præger det også Socialdemokraternes holdning i den her sammenhæng.

Til det med, om H.C. Andersen skal spændes for en vogn, vil jeg sige, at H.C. Andersen er spændt for en vogn, men han skal ikke trække den vogn alene, og det er derfor, at H.C. Andersen er et element sammen med andre ting, der kulturpolitisk skal trække Danmark i den rigtige retning ude i verden.

Kl. 13:24

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Hr. Christian Langballe for en kort bemærkning.

Kl. 13:24

Christian Langballe (DF):

Altså, når jeg spørger om det, er det egentlig bare for at sige, at hvis der laves en national strategi, siger man også fra den danske stats og det danske samfunds side: Ja, vi vedkender os, at H.C. Andersen er en af de allerstørste danskere, ja, vi vedkender os den opgave, at det også er vores opgave her i Folketinget at lave en form for strategi.

Så vil jeg i øvrigt sige, at jeg jo synes, når vi taler om Kina, at man så bare lige skal være opmærksom på det, der også viser noget om H.C. Andersens aktualitet, nemlig at der jo i kommuniststaten Kina er dele og passager af H.C. Andersens forfatterskab, der blev udraderet, fordi de var farlige for regimet, og det er lidt interessant, at han på den måde kan være en aktuel replik også til Kommunismekina. Og jeg kender en østeuropæer, der levede i østblokken under den kolde krig, og som siger det samme, nemlig at H.C. Andersen jo så at sige sagde de farlige ord, som anfægtede det tyranni, som de levede under, bl.a. i »Skyggen«, som jo handler om det totalitære og hvordan det så at sige kan bemægtige sig et samfund og et menneske.

Kl. 13:26

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 13:26

Flemming Møller Mortensen (S):

Jamen det er jo netop her, vi har værdien af kulturen og kunsten, og i det her tilfælde litteraturen. Altså, at H.C. Andersen på en eller anden måde i sin datid, i nutiden og givetvis også i fremtiden kan have systemkritiske klange rundtomkring i verden, er jo fantastisk, og det gør vi jo brug af. Vi kan ikke styre, hvad der skal udraderes, men alene gennem det, at Det Danske Kulturinstitut i Kina ikke kaldes Det Danske Kulturinstitut, men Andersen-instituttet, er vi med til at præge tingene i Kina via og med H.C. Andersen.

Om den nationale strategi skal være med til at binde tingene sammen? Det anser vi ikke som en umiddelbar nødvendighed, og det er derfor, vi har svaret, som vi har gjort i dag, men der kan ikke være mange tvivlere her i salen eller andre steder ude i Danmark, når det handler om, hvad Socialdemokraterne synes, nemlig at H.C. Andersen er væsentlig, og her deler vi rigtig mange tanker med Dansk Folkeparti. Tak.

Kl. 13:27

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Så er det Lars Barfoed fra Det Konservative Folkeparti for en kort bemærkning.

Kl. 13:27

Lars Barfoed (KF):

Her når jeg lytter til debatten, sidder jeg og tænker på, at der må være mange, som overværer den her debat, som undrer sig over, hvad det egentlig er, vi er uenige om. Altså, den her debat har indtil nu været og vil sikkert fortsætte med at være det, indtil vi er færdige med den, en kappestrid om, hvem der kan lyde, som om de bedst kan lide H.C. Andersen og vil være bedst til at bruge H.C. Andersen i sådan nogle forskellige internationale sammenhænge.

Det er meget svært at finde ud af, hvad det egentlig er, vi er uenige om, og derfor vil jeg gerne spørge hr. Flemming Møller Mortensen: Hvorfor er det egentlig, at Socialdemokratiet ikke kan støtte forslaget til vedtagelse, som vi tre partier, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti, har fremsat? Hvorfor er det, at man ikke vil medtænke H.C. Andersen i en international strategi? For når man hører debatten, er det altså meget svært at høre forskel på, hvad de forskellige egentlig mener, så jeg vil bare spørge: Er det bare, fordi man som regeringspartierne har foreslået, eller er der noget, som andre end regeringspartierne har foreslået, eller er der noget konkret – og så vil jeg gerne høre noget meget konkret – som man er uenig i med hensyn til at medtænke H.C. Andersen i, som der står, den kommende internationale kulturstrategi? Der står jo »medtænke i den kommende internationale kulturstrategi«. Kan man overhovedet være imod det?

Kl. 13:29

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 13:29

Flemming Møller Mortensen (S):

Det er et godt spørgsmål. Det er jo det, vi er samlet om. Årsagen til, at Socialdemokraterne ikke støtter Dansk Folkepartis forslag, er, at vi ikke vil være med til alene at lave en politisk prioritering af, hvem det er, vi skal spænde for vognen, som Dansk Folkeparti udtrykte det. Vi vil respektere, at vi har en armslængde til de mange kulturinstitutioner, som er med til at drive dansk kulturpolitik ude i verden, og at de skal kunne tage det op, når de synes, at H.C. Andersen passer ind i sammenhængen i forhold til at proklamere og brande Danmark rent kulturpolitisk. Så det er ikke blot et spørgsmål om, at H.C. Andersen skal spændes for vognen, men om, at vi skal tage det allerbedste fra dansk kulturliv, fra tidligere og fra nu, og gøre brug af det ude i verden. Så det er udtryk for respekt for dem, der skal drive den danske kulturpolitik derude, for det er jo ikke os politikere her i Folketinget, der skal det, men det er eksempelvis Det Danske Kulturinstitut, de danske ambassader og de danske kulturattacheer.

Kl. 13:30

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Så er det hr. Lars Barfoed for en kort bemærkning.

Lars Barfoed (KF):

Nu er det jo ikke sådan, at Socialdemokratiet skulle stemme for alt, hvad Dansk Folkeparti eller for den sags skyld nogle andre har sagt. Det er forslaget til vedtagelse, som man kunne stemme for. Jeg forstår stadig ikke forskellen i holdninger, for hvad er det i det her forslag til vedtagelse, som forhindrer alle de gode mennesker, hr. Flemming Møller Mortensen nævner udeomkring i verden, i at medtænke H.C. Andersen i deres konkrete initiativer? Jeg er sikker på, at hverken Dansk Folkeparti eller Liberal Alliance, og det er vi heller ikke i Det Konservative Folkeparti, er ude på at forhindre nogen som helst i at tage H.C. Andersen ind i nogle konkrete projekter. Det ville sådan en medtænkning af H.C. Andersen i en kommende dansk international kulturstrategi da på ingen måde forhindre. Det ville måske tværtimod understøtte det endnu bedre.

Kl. 13:31

Tredje næstformand (Marianne Jelved): Ordføreren.

Kl. 13:31

Flemming Møller Mortensen (S):

Tak. Altså, jeg må lade mig undre lidt, for inden den nye regering satte sig i ministerkontorerne, havde vi en borgerlig regering. Den sidste minister, ja, de sidste mange ministre ovre i Kulturministeriet er kommet fra Det Konservative Folkeparti. Det Konservative Folkeparti havde kulturministerposten hen over 2005, hvor man fejrede 200-års-jubilæet for H.C. Andersen, og vi har hørt, at Dansk Folkeparti er kommet med ønsket her tidligere. Hvorfor har Det Konservative Folkeparti ikke sikret, at økonomien og det politiske flertal for beslutningen var givet, så man kunne gøre det her, når Det Konservative Folkeparti i dag støtter forslaget til vedtagelse fra Dansk Folkeparti – ikke forslaget til vedtagelse, som er fremsat af regeringspartierne?

Dansk Folkeparti står lidt udenfor set i forhold til, hvad Venstre har været på talerstolen at sige de gør, for de stemmer ikke for Dansk Folkepartis forslag til vedtagelse. Jeg synes ikke, at Det Konservative Folkeparti har handlet rettidigt i forhold til, hvad man har haft mulighed for. I dag har vi et underskud på 100 mia. kr., og nu vil Det Konservative Folkeparti gerne være med til at lægge en anden strategi. Det er ikke rettidig omhu fra De Konservatives side.

Kl. 13:32

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Hans Vestager, Radikale Venstre.

Kl. 13:32

(Ordfører)

Hans Vestager (RV):

Jeg siger tak for ordet. Det med H.C. Andersen er jo en stor fornøjelse. At vi skal diskutere det her i dag, undrer mig egentlig, fordi jeg synes, at H.C. Andersen er så kendt og brugt alle mulige steder, og det afgørende ved kunstnere er jo ikke den der strategi og brug, man gør af dem, men hvordan man selv føler, og hvad man sådan tager til sig af det, som kommer til os. Derfor er kulturarven uendelig vigtig.

Man får helt lyst til, når man nu står heroppe, og når der er denne store interesse også for Søren Kierkegaard – det har vi hørt fra hr. Alex Ahrendtsen og hr. Christian Langballe – at spørge, om vi ikke også skal have Grundtvig med. De færdedes jo her. H.C. Andersen gik forbi herude sulten og udhungret, og hvis ikke Jonas Collin tilfældigvis havde taget sig af ham eller forbarmet sig over ham, havde vi måske aldrig fået disse eventyr. Men det ved vi slet ikke, fordi geniet jo kan bryde igennem på mange forskellige måder. Det er noget

helt andet end at være medlem af et politisk parti, hvor vi sådan må slæbe os til på et eller andet tidspunkt at få indflydelse.

Jeg må sige, at H.C. Andersen har været en fornøjelse. I går aftes var jeg til møde ude i Korsgadehallen. Der var det sådan, at vi så en film, der hed »Ordet fanger«. Det er jo et indirekte citat fra Grundtvig: »Med ordet skabes gode kår/ for barnekæmper lave,/ så de kan le ad banesår/ og springe over grave.« Ord, der fanger. Det er også nogle ting, der er gode. Og så hørte vi H.C. Andersens herlige sang »I Danmark er jeg født«. Men det, som vi så så bagefter, var til at blive mere og mere deprimeret over, fordi vi så citater fra, hvad der er sagt fra denne talerstol. Men det var meget skrappe ord om andre mennesker helt generelt, som man så i denne film, og som var sagt fra denne talerstol. Men igen og igen hørte vi H.C. Andersens sang »I Danmark er jeg født«, og det gjorde, at man sådan fik mod til at overhøre disse kedelige ord, som er sagt fra denne talerstol om andre mennesker, fordi de havde en anden religion, eller fordi man ikke kunne lide dem, eller fordi de gik i tøj uden slips, eller hvad man nu ellers kunne tage på af tøj.

Derfor holder jeg uendelig meget af H.C. Andersen, men det, man skal bevare, er sprængkraften i kunsten, og sprængkraften er H.C. Andersens eventyr. Det er dem, man skal tale om, og det er dem, som vi alle umiddelbart kan tale om, når vi vi bliver spurgt: Kommer du fra Danmark? For så ved folk jo, at det er noget med H.C. Andersen, og så drejer det sig så om, at vi fortæller de rigtige historier om H.C. Andersen. Jeg skulle da synes, det var alle tiders, hvis der var mange, der kunne genfortælle »O.T.« eller »Improvisatoren«. Jeg mangler endnu at få læst et af H.C. Andersens debutværker, »Fodreise fra Holmens Canal til Østpynten af Amager i Aarene 1828 og 1829«. Derfor er H.C. Andersen stadig en person, som man skal arbejde med.

Men det er i eventyrene og i det selvbiografiske, at det afgørende kommer, for eventyrene er jo dobbelttydige. Vi hører om lille Claus og store Claus. Det er en pæn lille historie, men den handler jo om, hvad der kommer ud af at være ond og ikke give andre lov til at være glade og af at være pengegrisk.

Nu, når jeg har beskæftiget mig med det her, har jeg også været oppe og se i Salmonsens Konversationsleksikon, som findes her. Der skal vi altså have rettet en trykfejl, fordi der står, at han var født i 1801, og det passer som bekendt ikke.

Det, som jeg har lagt mærke til ved H.C. Andersen, efter at jeg havde været ude at høre det her i Korsgadehallen og set Helle Hansens film »Ordet fanger«, er, at H.C. Andersen jo havde den erindring med fra sin opvækst: Du er anderledes. Du skal kanøfles. Du er anderledes. Du skal kanøfles. Du er anderledes. Du skal kanøfles. Det satte sig fuldstændig igennem i den mands sind, at der var nogen her i Danmark, der kunne opføre sig på den måde. Tænk, det var i helstatens dage, og muligvis er det blevet sådan igen. Det er dog frygteligt, at det er denne enkle sandhed, at man ikke må kanøfle andre, og jeg er da sikker på, at pastor hr. Christian Langballe er i stand til at fortælle om andre mennesker, som i tidens løb også er blevet kanøflet, og som man slet ikke skulle have udsat for denne kanøflethed.

Så jeg vil ønske for os alle, at H.C. Andersen ikke må blive sådan en, man bare bruger i en vækststrategi og alt det der, som vi har hørt om, men at han må blive til noget, vi tager til os, og som vi løbende går rundt og fortæller om, fordi han hører jo til den umiddelbare kulturarv. Det med Kierkegaard og Grundtvig er lidt sværere, men det må vi jo tage, når vi skal til folkemøde på Bornholm, fordi der er der formentlig rig lejlighed til at tale om disse udmærkede personer. Tak.

Kl. 13:37

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Der er korte bemærkninger. Først er det hr. Christian Langballe, Dansk Folkeparti.

Christian Langballe (DF):

Jeg kan forstå, at De Radikales ordfører bruger tiden på at tale om tonen i debatten, hvilket jeg egentlig synes er en skam. Jeg vil så sige, at tonen kunne være hård også på H.C. Andersens tid. Kirkegaard opfordrede almindelige mennesker til at tage et brækmiddel i forhold til det almindelige kirkeliv. Så jeg vil sige, at tonen har været kontant også dengang, og godt for det.

Jeg hørte bare ikke noget om Det Radikale Venstres holdning til en national H.C. Andersen-strategi. Jeg kan være enig med ordføreren i, at vi sådan set også godt kunne få en national Grundtvig-strategi. Det ville være fint. Men hvad mener Det Radikale Venstre om en national H.C. Andersen-strategi?

Kl. 13:38

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 13:38

Hans Vestager (RV):

Undskyld, det skulle jeg selvfølgelig have sagt, men jeg har mistanke om, at jeg ikke kan få lov til at sige alt, hvad jeg sådan har lyst til fra denne talerstol, fordi der er tidsbegrænsning på. Så det er sådan, at jeg kan tilslutte mig det, som hr. Troels Ravn har sagt, og det, som ligger i det, kulturministeren tidligere sagde med hensyn til en national strategi. Vi kan ikke støtte, at man nu giver sig til at lave en national strategi for H.C. Andersen.

Kl. 13:39

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Hr. Christian Langballe for en kort bemærkning.

Kl. 13:39

Christian Langballe (DF):

Så vil jeg godt spørge lidt mere kontant: Vi kan godt diskutere det, men hvad er egentlig meningen med, at en diskussion om en H.C. Andersen-strategi nu skal dreje sig om noget andet? Jeg kunne høre nogle skjulte eller slet skjulte hentydninger til den flygtningepolitik, som vi har diskuteret, og den flygtningedebat, vi har haft her i Folketinget. Hvorfor skal der komme sådan en Emma Gad-belæring? Jeg synes, det er træls med de der løftede pegefingre. Men hvorfor ikke i stedet for udfolde, hvorfor man fra Det Radikale Venstres side ikke vil have nogen national H.C. Andersen-strategi?

Kl. 13:40

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 13:40

Hans Vestager (RV):

Det hænger jo sammen med, at en national strategi ofte bliver til en indskrænket strategi. Der er ting, der er så store, at man er nødsaget til at tage dem hver for sig. Og det er det syn, jeg og Det Radikale Venstre har på H.C. Andersen, nemlig at det drejer sig om at give folk friheden rundtomkring. Og hvis hr. Christian Langballe kan høre nogle bestemte hentydninger i det, jeg siger, er det en stor fornøjelse for mig. For det er jo tegn på, at han kan huske, og at han ved, hvad der er sket i dette Ting. Så jeg glæder mig over, at ord ikke er betydningsløse. Derfor kan man også af og til blive nødt til at sige imod. Den store vanskelighed for mig er jo at forsøge at opføre mig på en sådan måde – hvis der er folk, der optager mig og udsender mig om 20 år – at mine efterkommere ikke skal sidde og krumme tæer over, at jeg brugte sådanne udtryk om andre mennesker, som man må formode er af god vilje. Så derfor har jeg brugt min taletid

til sådan dette mere almene om H.C. Andersen, for det synes jeg at man skylder ham.

Jeg må jo sige, at jeg har mødt ham, fra jeg var barn hjemme i Borup. Da havde skolelærerne lavet store fine optog til byfesten, hvor man illustrerede hans eventyr.

Kl. 13:41

Tredie næstformand (Marianne Jelved):

Hr. Christian Langballe for en kort bemærkning.

Kl. 13:41

Christian Langballe (DF):

Det er åbenbart umuligt at få et konkret svar på, hvorfor man i Det Radikale Venstre ikke støtter en national H.C. Andersen-strategi. Jeg må forstå det på den måde, at det at støtte en strategi, hvor vi i Danmark siger, at ham står vi bag – fordi hans forfatterskab betyder så meget for vores kultur og vores historie – åbenbart er indskrænket nationalistisk at hævde sådan. Jeg må forstå, at det er svaret fra Det Radikale Venstre.

Kl. 13:42

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 13:42

Hans Vestager (RV):

Jamen det er jo ikke indskrænket nationalistisk. Jeg har jo blot forsøgt at se H.C. Andersen i flere forskellige sammenhænge, og jeg kan også tilslutte mig det, der i dag er sagt fra denne talerstol, nemlig at H.C. Andersen jo er så udbredt. Jeg synes ikke, jeg behøver at gentage det, for det ved vi jo alle sammen.

Jeg har hørt hr. Christian Langballe fortælle om, hvordan H.C. Andersen fik betydning i Kina, så det er jo en almindelig viden, at det er sådan. Derfor glæder jeg mig over at have lejlighed til at stå her og fortælle det her, men jeg finder det egentlig unødvendigt set i sammenhæng med de initiativer, der allerede findes på dette område.

Kl. 13:42

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er en ny til korte bemærkninger, og det er hr. Alex Ahrendtsen fra Dansk Folkeparti.

Kl. 13:43

Alex Ahrendtsen (DF):

Tak for de rørende ord om at blive kanøflet og al den slags fra en talerstol. Jeg går ud fra, at ordføreren tænker på ordene: Stuerene bliver I aldrig. Men det må jo vedrøre en anden diskussion. Lad os tale om det, sagen handler om og ikke alt muligt andet, nemlig handlingsplanen. Det er derfor, vi er her.

Hr. Lars Barfoed var jo egentlig meget præcis. Han sagde: Hvor er forskellen? Hvorfor vil man ikke være med til at medtænke H.C. Andersen? Det har vi endnu ikke fået svar på. Der har været en masse snak om Korsgadehallen, tonen og flygtninge og H.C. Andersen og rørstrømsk snak. Men vi er i Folketingssalen, og vi er her i en ganske bestemt anledning, nemlig for at tage stilling til en handlingsplan. Og vi har stadig væk ikke forstået, hvorfor man ikke vil medtænke en strategi, hvor man tænker sig om for at gøre tingene rigtigt. Nu har De Radikale lige sagt nej til regeringens kulturstrategi, for den må jo også være indskrænket – eller hvad?

Kl. 13:44

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 13:44 Kl. 13:47

Hans Vestager (RV):

Jeg synes da ikke, at der er tale om nogen indskrænkethed. Jeg synes bare – som jeg har sagt tidligere med hensyn til den her strategi omkring H.C. Andersen – at der er tale om en risiko for, at vi ikke giver de folk, som allerede arbejder med det, frihed. Jeg har da tillid til, at de folk fra Odense og på universiteterne, som sidder rundtomkring, arbejder effektivt med det her. Derfor kan jeg ikke se nogen grund til, at vi skal lave en strategi. Så vidt jeg kan se, er manglen på handlekraft på det her område ikke så stor, at det betinger, at Folketinget skal tage stilling til det.

Kl. 13:45

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Hr. Alex Ahrendtsen for en kort bemærkning.

Kl. 13:45

Alex Ahrendtsen (DF):

Det kræver et svar fra regeringen. Nu har den radikale regeringspartner lige sagt nej til, at vi skal have en strategi overhovedet, mens regeringen sidder og arbejder med en kulturstrategi. Det giver ingen mening, men det må man selv ligge og slås med.

Det eneste, vi siger, er, at vi vil have en handlingsplan, som indtænker H.C. Andersen i den strategi, som regeringen er ved at udarbejde, og som Det Radikale Venstre åbenbart nu har frasagt sig. Forvirringen er total.

Så vil jeg bare vende tilbage til udgangspunktet. Nu må Det Radikale Venstre altså fortælle os, om det er for at være indskrænket, man laver en strategi, eller om det er for at tænke sig om.

Kl. 13:45

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 13:45

Hans Vestager (RV):

Jamen når man laver en strategi, er det ikke for at være indskrænket, så sker det i et forsøg på at tænke sig om. Men man har jo set adskillige strategier, som har været udtryk for indskrænkethed, så du har nok ret – undskyld! – hr. Alex Ahrendtsen har nok ret, når han siger, at han har lidt svært ved at finde ud af, hvor Det Radikale Venstre står i denne sag. For der ligger det i det, at kultur er noget, som er i en konstant bevægelse, og som kræver en personlig stillingtagen. Og det er svært at tage personlig stilling efter strategiske overvejelser, men man kan have nogle ideer om, hvordan noget bestemt skal bruges, og så kan der pludselig ske det, at det, som man havde tænkt sig at bruge, eksploderer imellem hænderne på en.

Det var derfor, jeg kom til at tænke på denne bemærkning: Du er anderledes, og du skal kanøfles. For det er jo en væsentlig del af den H.C. Andersenske tankegang. Og det synes jeg skulle frem her i dag. Når vi taler om strategi og vækst og demokrati, skal det med, for H.C. Andersen er jo større, end hvad jeg kan finde på at sige om ham. Der er denne tvetydighed eller mangetydighed i tankegangen, og vi får nok lejlighed til at tale om det på et senere tidspunkt, for vi skal jo formentlig til mange møder sammen, og så kan vi drøfte det her. For jeg synes, at det er vigtigt, at disse kulturelle emner bliver drøftet.

Kl. 13:47

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Hr. Lars Barfoed, Det Konservative Folkeparti, for en kort bemærkning.

Lars Barfoed (KF):

Jeg må jo forstå på hr. Hans Vestager, at hr. Hans Vestager simpelt hen har haft så meget på sinde, at der slet ikke var plads til inden for taletiden at komme ind på det med en H.C. Andersen-strategi; sådan udtrykte hr. Hans Vestager det jo selv. Det er så i sig selv det bemærkelsesværdige. Eftersom det er det, forespørgslen handler om, er det lidt interessant, at hr. Hans Vestager vælger at tale om alt mulig andet i sin taletid

Nu er der så flere gode kolleger, der har gjort hr. Hans Vestager den tjeneste at give hr. Hans Vestager mulighed for så at supplere i forbindelse med sine svar på spørgsmål at komme ind på det, forespørgslen egentlig drejer sig om. Men det bobler simpelt hen over for hr. Hans Vestager med alle mulige andre ting, der skal siges, så der er stadig væk ikke blevet svaret på det.

Nu vil jeg så give hr. Hans Vestager en chance til. Hvorfor er det, at Det Radikale Venstre ikke mener, at man bør medtænke H.C. Andersen i en kommende, international kulturstrategi? Kan vi ikke bare få et svar på det?

Kl. 13:48

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 13:48

Hans Vestager (RV):

Altså, vi hørte jo kulturministerens indlæg først. Og kulturministeren gav et indlæg, hvori han gjorde opmærksom på de initiativer, der allerede er taget, og på den strategi, der er allerede er lagt. Det Radikale Venstre kan tilslutte sig de tanker, som kulturministeren lagde frem.

Jeg kunne godt have indskrænket min ordførertale til at sige, at vi tilslutter os de tanker, som kulturministeren havde, men jeg valgte altså at gøre det andet i et forsøg på at respektere den betydning, som jeg selv lægger i H.C. Andersens arbejde som kunstner. Så vi kunne godt have sparet hele denne debat, så hvis jeg har taget hr. Lars Barfoeds tid, vil jeg undskylde det.

Kl. 13:49

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Hr. Lars Barfoed for en kort bemærkning.

Kl. 13:49

Lars Barfoed (KF):

På ingen måde, det har da været interessante bemærkninger. Det var bare sådan, at der ikke var så meget af det, som har at gøre med det, som forespørgslen egentlig drejer sig om. Det er jo derfor, vi er nogle, der synes, at vi vil give ordføreren mulighed for dog lige sådan bare her på falderebet at kommentere det, som forespørgslen egentlig drejer sig om.

Men altså, jeg må konstatere, at konklusionen er, at Det Radikale Venstre ikke mener, at man skal medtænke H.C. Andersen i den kommende internationale kulturstrategi. Det må være konklusionen, og det er så fair nok. Det kan man undre sig over, men det er så fair nok.

Kl. 13:49

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 13:49

Hans Vestager (RV):

Det er sådan, at H.C. Andersen skal medtænkes i en strategi, på samme måde som vi medtænker de øvrige forhold, som vi overordnet mener er nødvendige for en kulturstrategi. For som det vist er blevet

klart, har jeg den opfattelse, at H.C. Andersen er det umuligt at komme uden om. Det er det store ved ham.

Kl. 13:50

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Pernille Vigsø Bagge fra SF.

Kl. 13:50

(Ordfører)

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Vi er samlet her i dag for at tale om H.C. Andersen og kendskabet til ham på både nationalt og internationalt plan. Jeg vil lægge ud med at sige, at ligesom alle andre, der har stået på den her talerstol under det her punkt på dagsordenen, holder jeg utrolig meget af H.C. Andersen, af hans forfatterskab og af den hæderkronede plads, H.C. Andersen har i såvel den danske som den internationale kulturarv. Efter sigende er H.C. Andersen den dansker, der nyder størst berømmelse uden for landets grænser, og det kan, som det også er blevet sagt, bl.a. nævnes, at Det Kongelige Biblioteks H.C. Andersen-samling indgår i UNESCO's Memory of the World-register. Det er imponerende flot. Det betyder så også, at H.C. Andersen skal anerkendes for sit forfatterskab og for sine tanker, før han skal anerkendes for sin danskhed.

Når det så er sagt, har H.C. Andersen selvfølgelig en utrolig stor værdi for Danmark i forhold til branding, i forhold til kendskabet til Danmark, i forhold til turisme og vækst, men så sandelig også i forhold til den berigelse, som kendskabet til hans værker giver den enkelte. Der er altså rigtig mange positive ting forbundet med at udbrede den kulturelle berigelse, som indsigten i H.C. Andersens forfatterskab er.

Jeg har jo også med interesse læst det udkast til beslutningsforslag, som hr. Alex Ahrendtsen fra Dansk Folkeparti har lavet om en H.C. Andersen-strategi. Det er et interessant og ambitiøst forslag, og det vidner om en stor viden på området fra forslagsstillerens side. Forslaget indeholder nogle gode ideer til en videreudvikling af formidlingen af H.C. Andersen-kulturarven, og det vil tjene os alle sammen godt at have de her forslag i baghovedet, også som ideer til promovering af andre nationale klenodier, for Danmarks kulturarv indeholder heldigvis meget andet end H.C. Andersen.

Jeg mener altså også, at det på nuværende tidspunkt er urealistisk at iværksætte alle de her forslag, der ligger i udkastet til beslutningsforslaget, som ganske vist ikke er det, vi diskuterer i dag, men som er de tanker, forespørgeren har gjort sig, både fordi der allerede foregår så utrolig mange ting på det her område – det er jo dem, vores kulturminister har redegjort for i sin indledende tale, der er rigtig meget gang i den med hensyn til at udbrede kendskabet til H.C. Andersen – og også fordi det måske er en lille smule utrygt, synes jeg, at hr. Alex Ahrendtsen i forbindelse med finansieringen af alle de tanker, som hr. Alex Ahrendtsen har gjort sig, skriver, at der bliver brugt 281 mio. kr. til internationale kulturaktiviteter, men ikke, hvad det så er, der ikke længere skal prioriteres. Hvad er det så, der ikke længere skal prioriteres, når vi skal til udelukkende at bruge penge på H.C. Andersen i stedet for? Det har vi ikke fået noget svar på.

Så SF tilslutter sig det forslag til vedtagelse, der er læst op af hr. Flemming Møller Mortensen, fordi vi i høj grad anerkender alle de ting, der i forvejen sker på området, og selvfølgelig også anerkender, at man fortsat skal have et stort fokus på, hvordan man udbreder kendskabet til H.C. Andersens forfatterskab og hans tanker, som det allerede sker på bedste vis. Tak.

KL 13:53

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Hr. Alex Ahrendtsen, Dansk Folkeparti, for en kort bemærkning.

Kl. 13:53

Alex Ahrendtsen (DF):

Tak for de venlige ord, og tak for talen. Der var et spørgsmål, der var rettet direkte til mig, vedrørende finansieringen, og det vil jeg da gerne svare på. Som sagt brugte vi i 2008 281 mio. kr. på internationale kulturaktiviteter. Jeg har ikke ment, at vi skulle bruge alle disse midler på H.C. Andersen, jeg har bare sagt, at vi dér kunne hente nogle af de midler, som vi eventuelt skulle bruge til en handlingsplan, til et forskningscenter, til en H.C Andersen-ordbog, eller hvad det var; det er sådan noget, som det er op til et center at vedkende sig. Men jeg siger bare, at når vi har valgt at bruge temmelig mange penge i forhold til Søren Kirkegaard og et videnskabeligt arbejde på et center, hvorfor er det så, man i regeringen ikke vil gøre noget af det samme i forhold til H.C. Andersen?

Kl. 13:54

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 13:54

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Nu er det jo en lidt omvendt situation, hvor jeg står her og stiller hr. Alex Ahrendtsen spørgsmål, men jeg vil sige, at det stadig væk er uklart for mig, hvad det er, vi ikke skal prioritere i forhold til de internationale kulturaktiviteter. For det er vel gået op for enhver og også for Dansk Folkeparti, at vi i øjeblikket er i en økonomisk situation, der betyder, at vi er nødt til at prioritere, og hvis vi skal til at bruge penge på nye forskningscentre ud over de glimrende ting, der i øjeblikket ligger på Syddansk Universitet, hvor er det så, vi skal tage pengene fra? Det er jo et meget relevant spørgsmål. Og når det nu er i en rigtig god gænge med hensyn til at udbrede kendskabet til H.C. Andersen gennem alle de fine initiativer, som kulturministeren har nævnt, så er vi også nødt til at vide, hvad det er, Dansk Folkeparti mener der ikke længere skal bruges penge på.

K1. 13:55

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Hr. Alex Ahrendtsen for en kort bemærkning.

Kl. 13:55

Alex Ahrendtsen (DF):

Det er jo sådan noget, man altid tager i en forhandling, det er ikke noget, man tager nede i salen. Jeg anviser en finansiering. Jeg anviser, hvor man kan hente pengene, og hvordan man kan bruge pengene anderledes. Så vil jeg gerne stille et spørgsmål, som jeg er blevet inspireret til af den forrige taler, nemlig den radikale ordfører, som jo faktisk til allersidst sagde, at H.C. Andersen skulle medtænkes, og at han var umulig at komme uden om, selv om man så alligevel tilsluttede sig regeringens holdning om, at vi ikke skulle gøre det. Altså, jeg er jo forvirret på et højere plan. Ønsker regeringen at medtænke H.C. Andersen i en international kulturstrategi, eller gør man ikke? Jeg håber, at regeringspartneren SF kan give en forvirret ordfører fra Dansk Folkeparti et svar på det.

Kl. 13:56

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 13:56

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Ja, bare Dansk Folkepartis ordfører ikke beder mig om at udlægge den radikale ordførers tanker, for det vil jeg helst afstå fra. Jeg vil bare sige, at vi jo tænker H.C. Andersen ind i de kulturaktiviteter, vi har sat i gang, som kulturministeren så glimrende har gjort rede for, og det betyder i praksis, at H.C. Andersen, når vi har internationale kulturaktiviteter, så også er en del af det. Som vi også har kunnet høre på den socialdemokratiske ordfører, er det jo ikke uden grund, at kulturinstituttet i Kina hedder Andersen-instituttet.

Kl. 13:57

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Den næste for en kort bemærkning er hr. Christian Langballe fra Dansk Folkeparti.

Kl. 13:57

Christian Langballe (DF):

Jamen jeg forstår stadig væk ikke, hvorfor det skal være så svært at forpligte sig på det forhold. Altså, vi har jo – og det er blevet nævnt flere gange – et Søren Kierkegaard-selskab herhjemme, som har taget initiativ til, at Søren Kierkegaards samlede værker er blevet udgivet, og det er jo en formidabel præstation, det er et pragtværk. Selskabet har i øvrigt trukket international forskning hertil, folk, der kommer til Danmark for at studere Kierkegaard. Jeg synes jo, at det er det, der kendetegner de store personer.

Jeg anser H.C. Andersen for at være i samme kategori som Shakespeare og Dante, altså virkelige åndsfyrster, der rager op over mængden. Og så synes jeg faktisk, det er lidt pauvert, at vi her i lille Danmark ikke engang anerkender, at der er mennesker, åndsfyrster, der har sagt tingene på en måde, der må få almindelige folketingsdebatter til at forekomme som lilleputdiskussioner ved siden af. Jeg kan simpelt hen ikke forstå, hvorfor man ikke vil forpligte sig og lave en strategi, som angår en af de største, vi har haft.

Kl. 13:58

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 13:58

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Tak. Efter 10 år, hvor Dansk Folkeparti har haft stor indflydelse på den førte politik, så går der et halvt år, efter at regeringsmagten er blevet overdraget til et nyt flertal, og så er det vigtigste i hele verden en H.C. Andersen-strategi.

Hvorfor er det nu, at man efter 10 år med en konservativ kulturminister – Dansk Folkeparti har oven i købet fremsat et forslag til vedtagelse med De Konservative i dag – ikke har nævnt det her med et ord, men gør det, et halvt år efter at regeringsmagten er skiftet? Det forstår jeg ikke; det synes jeg er en besynderlighed. Men det kan jo være, at hr. Christian Langballe kan svare på det.

Kl. 13:59

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ønsker hr. Christian Langballe ordet for anden korte bemærkning? Så tryk lige på knappen, så går det bedre i gang. Værsgo.

Kl. 13:59

Christian Langballe (DF):

Tak. Jamen altså, i al beskedenhed – jeg vil ikke stå her og prale, det ville ligge mig fjernt – vil jeg sige, at min kære far jo selv har rejst debatten om at lave en national og international H.C. Andersen-strategi, så tankerne har søreme været oppe at vende før. Det er bare for at sige, at vi faktisk har været oppe på beatet, hvad angår de ting. Det er klart nok, at det så ikke er gået igennem, men det betyder da ikke, at vi ikke skal blive ved med at forsøge.

Jeg spørger så bare en repræsentant for et af regeringspartierne, hvorfor man ikke vil være med. Altså, vi synes jo stadig væk, det er en fremragende idé.

Kl. 14:00

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 14:00

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Jeg synes, det er prisværdigt, at man erkender, at da det ikke er lykkedes efter 10 år som parlamentarisk grundlag, skal man alligevel ikke opgive ævred, men fortsætte den kamp, man vil kæmpe.

Men jeg er faktisk rigtig enig med den radikale ordfører, som har det synspunkt, at når man laver en national strategi, kan der være den iboende fare, at glimrende initiativer, der ikke er rummet inden for strategien, bliver ekskluderet. Og derfor synes jeg, at de fine initiativer, som regeringen i øjeblikket er i gang med at gennemføre med hensyn til udbredelsen af kendskabet til H. C. Andersen nationalt og internationalt, er glimrende initiativer, som vi skal bakke op om og støtte og selvfølgelig videreudvikle. Det er også derfor, at jeg i min tale anerkender hr. Alex Ahrendtsens inspirerende tanker, men jeg synes ikke, der er grund til at lave en national strategi.

Kl. 14:01

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Jeg ser ikke flere med korte bemærkninger til denne ordfører, så vi går videre i talerrækken. Jeg ser ikke nogen fra Enhedslisten, hvorfor den næste i talerrækken er hr. Simon Emil Ammitzbøll fra Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 14:01

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Der er stillet en forespørgsel om en H.C. Andersen-strategi, og meget har vi fået diskuteret ud fra de forskellige indlæg, der har været. Det, der i hvert fald står klart for mig, er, at alle anerkender den betydning, som H.C. Andersen har haft for Danmark, og at man måske også lægger vægt på forskellige værker, alt efter hvilket politisk udgangspunkt man har. Det er jo sådan set noget af det geniale, nemlig at enhver kan se sig selv. Man taler tit om, at både børn og voksne kan se det, men efter debatten i dag kan man sige, at alle, både socialister og konservative og liberale, kan finde et eventyr, hvor de kan se deres egne pointer understreget. Dermed er der noget fælles, og det er jo rart at se.

Liberal Alliance er gået sammen med Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om et fælles forslag til vedtagelse, som jeg egentlig havde troet ville gå glat igennem i Folketingssalen. Det starter med, at Folketinget anerkender, at H.C. Andersen er kendt, ikke bare i Danmark, men verden over for sit forfatterskab. Det er der vist ikke nogen der har været uenig i. Man anerkender, at han har stor betydning for Danmarks anseelse uden for landets grænser, og det var der vist heller ingen der var uenig i. Man anerkender, at han med held kan anvendes til at markedsføre Danmark både kulturelt og turist- og erhvervsmæssigt, og det har alle jo nærmest givet eksempler på. Og til sidst beder vi så om, at Folketinget opfordrer regeringen til at medtænke H.C. Andersen i den kommende internationale kulturstrategi. Det kan man kun være imod, hvis man ikke vil medtænke det. Ergo skulle man tro, at det var en nem og smal sag at vedtage dette fælles forslag til vedtagelse, som de tre partier er kommet med.

Sådan skulle det imidlertid ikke gå, fordi man har politiseret det, som i virkeligheden ikke var politisk, og det synes jeg sådan set er ærgerligt. H.C. Andersen er jo netop kendt i den ganske verden. Der er alt fra Oscarbelønnede amerikanske tegnefilm til kinesiske bilmodeller, som er blevet inspireret af H.C. Andersen. Ja, man tror næsten, at det er løgn. Han er oversat til ikke mindre end 153 forskellige skriftsprog. Og derfor vil jeg da også gerne som liberal understrege, at jeg sådan set tror, at H.C. Andersen klarer sig ganske fint, uden at man skal putte offentlige midler i ham. Men når man nu bruger offentlige midler, synes jeg da, det er fornuftigt, at man medtænker H.C. Andersen.

Ikke alene har han beriget os med eventyr, han har også beriget os med den sang, som nogle af os synes vel nærmest burde have været den danske nationalsang, nemlig »I Danmark er født, dér har jeg hjemme«. Og på den måde mener vi sådan set igen, at det burde have været en smal sag. Vi burde have kunnet gøre det her i enighed.

Jeg håber, at Folketinget besinder sig og stemmer for vores forslag til vedtagelse.

Kl. 14:05

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er nogle enkelte korte bemærkninger. Hr. Alex Ahrendtsen, værsgo.

Kl. 14:05

Alex Ahrendtsen (DF):

Jeg vil gerne takke ordføreren for den aldeles glimrende tale; det var en fornøjelse at høre. Ordføreren kommer selv ind på, at han havde forventet, at forslaget til vedtagelse ville gå glat igennem, og at han er forundret over, at det ikke gør det. Må jeg spørge til, hvorfor ordføreren mener at det ikke er gået igennem? Har ordføreren nogle tanker om, hvad der kan være gået galt, hvad der er sket?

Kl. 14:05

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 14:05

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Nu er det jo altid noget af en opgave, vi er stillet over for, når vi skal motivforske i, hvorfor de forskellige partier mener og siger, som de gør. Jeg vil sige, at hvis mine evner var større i den retning, ville det måske også være lykkedes os at binde et flertal i Folketinget op på en redningsplan for dansk økonomi. Men der må vi også sige at vi indtil nu er kommet til kort. Og det bliver nok det svar, jeg kan give hr. Alex Ahrendtsen.

Kl. 14:06

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Hvis hr. Alex Ahrendtsen ønsker ordet for sin anden korte bemærkning, skal mikrofonen slås til. Værsgo.

Kl. 14:06

Alex Ahrendtsen (DF):

Jeg har jo altså selv undret mig over den afvisning, som man er nået frem til i fællesskab. Jeg tror, det skyldes en eller anden form for tilbageholdenhed over for H.C. Andersen som person. Det Radikale Venstre omfavner jo med stor kærlighed Søren Kierkegaard og er altid villig til at fremhæve ham, ligesom man også fremhæver Niels Bohr. Men det er, som om H.C. Andersen stadig er Lille Claus, og man har ikke opdaget, at Lille Claus faktisk fik prinsessen. Man tror, det er Store Claus, der gør det. Og det er det, vi i Dansk Folkeparti, og jeg går også ud fra, at det gør sig gældende i Konservative og Liberal Alliance, er noget kede af. Så jeg går og tænker på, hvordan vi dog skal få regeringen til at forstå, at det her jo handler om at indtænke en person og ikke misbruge ham i en strategi. Har ordføreren nogen ideer til, hvordan vi kunne overbevise regeringen om, at det måske var en god idé at gøre det alligevel?

Kl. 14:07

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

K1 14:07

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Der stilles utrolig store krav til min person her i dag, hvis jeg skulle til at være den, der skulle overbevise regeringen om dette eller nogle bredere spørgsmål for den sags skyld i øvrigt. Vi har med enkelte nålestik haft held til at overbevise regeringen om enkelte elementer i vores politik, men derudover tror jeg ikke, at vi kan sige, at vi på den brede bane har haft det store held, og jeg tror, der skal et folketingsvalg til at ændre på det.

Hvis man nu endelig skal gå ind i motivforskningen alligevel, når nu der i flere omgange bliver lagt lidt op til det, og jeg tror egentlig, at spørgeren selv har været inde på det, så vil jeg sige, at det er sådan med regeringer – og det er faktisk ligegyldigt, hvem der sidder på magten, det er mærkeligt – at de simpelt hen ikke kan udstå, at politiske partier i Folketinget uden for regeringen kommer med forslag. De hader det! Og det betyder, at de nærmest af princip altid stemmer imod, ligemeget hvad indholdet af forslaget er. Det sker så ofte – og det kan jo være, at forespørgerne er heldige også her – at regeringen selv i løbet af ½-1½ år kommer med noget lignende, og så synes de, det er en god idé, fordi det ofte er afsenderen, der er vigtig for regeringer, og ikke indholdet.

Kl. 14:08

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er to nye i talere i køen, og den første er Hans Vestager, Radikale Venstre, værsgo.

Kl. 14:08

Hans Vestager (RV):

Altså, Simon Emil Ammitzbøll, det er jo underholdende at høre dig holde tale, og der er jo nok noget i det, du siger, om, at hvis man bare gør tingene lidt langsomt, går det nok nemmere, især når det så er et emne, som vi alle sammen principielt er enige om.

Men jeg har i hvert fald sådan fået tilsendt noget, der endnu ikke er blevet til noget, og det er vel nok det, der har gjort stort indtryk på mig, nemlig at hr. Alex Ahrendtsen har sådan en hel masse andre tanker i hovedet end bare om det der med at samarbejde lige her i situationen. Det er nok det, der gør mig sådan lidt betænkelig, for man kan jo pludselig få en idé, og så kan man stille så store krav til sin egen idés fremme og den måde, den er formuleret på, at det så at sige lukker for dagsordenen. Man kan altså blive for hård i sin selvopfattelse, og det er det, som jeg ser nu.

Det har jo ikke noget nummer eller navn, men det er et udkast til et forslag til folketingsbeslutning fra den 30. november 2011 af hr. Alex Ahrendtsen, men det er jo ikke fremsat endnu, det er vedlagt som et bilag. Og der hentydes også direkte til det i dag, ved at der fra en af de tidligere ordførere har været meget ros til hr. Alex Ahrendtsen for det arbejde, som han har foretaget sig med at formulere det, der står her. Så jeg ved ikke, om det ligger inden for ordførerens område. Du behøver ikke at svare på det, men nu har jeg i hvert fald fået lejlighed til at give udtryk for det.

Kl. 14:10

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Inden ordføreren svarer, skal jeg lige minde om, at vi har en særlig tiltaleform herinde, hvor vi husker at sige »hr.« og ikke så meget »du« og »dig«.

Kl. 14:10

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jamen jeg vil såmænd gerne svare. I virkeligheden synes jeg lidt, at hr. Alex Ahrendtsen bliver offer for sin egen venlighed. Hr. Alex Ahrendtsen har været så venlig at udsende et udkast til et beslutningsforslag, som Dansk Folkeparti har arbejdet med, men som man har valgt ikke at fremsætte. Og jeg kan forstå på hr. Hans Vestager og i virkeligheden også på fru Pernille Vigsø Bagge – det var lidt tidligere – at det så er det beslutningsforslag, vi *ikke* har til behandling, som vi diskuterer, i stedet for det forslag til vedtagelse og den forespørgsel, som egentlig er til debat.

Det vil sige, at det er lidt sådan, kan man sige, at når man giver for meget information, risikerer man nogle gange, at folk koncentrerer sig om det, der er udenom, i stedet for det, der er kernen, og det er måske derfor, man ikke har kunnet samle sig om det forslag til vedtagelse, som jo ellers burde være ligetil for alle Folketingets partier.

Kl. 14:11

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ønsker Hans Vestager ordet for en anden kort bemærkning?

Kl. 14:11

Hans Vestager (RV):

Nej, jeg ønsker ikke ordet mere, jeg er fuldt tilfreds.

Kl. 14:11

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Den næste til en kort bemærkning er hr. Christian Langballe, værsgo.

Kl. 14:11

Christian Langballe (DF):

Ja, men jeg vil sådan set bare bede ordføreren for Liberal Alliance om at gøre det klart eller egentlig bare medgive os i Dansk Folkeparti, at det er meget besynderligt, at man ikke kan vedkende sig en national og international H.C. Andersen-strategi. Jeg har en gang imellem sådan lidt en fornemmelse af, at man taler om H.C. Andersen, som om det var sådan noget, man hørte som barn, og så er H.C. Andersen ikke vigtig, når man er blevet voksen. Men sagen er bare, at han jo er en åndsfyrste, som så at sige hæver sig langt op over også vores egen samtid. Og jeg mener bestemt, at den nationale og internationale H.C. Andersen-strategi jo ikke vil låse forskningen overhovedet, al den stund at den jo bare vil appellere til endnu mere fri forskning.

Så jeg vil spørge, om ordføreren kan medgive mig det, jeg siger i mine kommentarer.

Kl. 14:12

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 14:12

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg deler faktisk hr. Christian Langballes opfattelse af, at det er lidt overraskende, at det tit virker, som om H.C. Andersen alene gøres til en børnebogsforfatter eller en forfatter for børn så at sige. Det mener jeg klart er forkert, og det er jo sådan set også det, der er noget af det geniale ved mange af H.C. Andersens tekster, nemlig at de kan læses både af børn og voksne, og at der er forskellige forståelseslag for forskellige aldersgrupper.

I forhold til den manglende lyst til at vedtage forslaget til vedtagelse vil jeg sige, at jeg ikke ved, om man er blevet skræmt af de gamle erfaringer med Tina Turner og halvdårlig underholdning i Parken i 2005. Jeg var selv inde at overvære det, og det fremstår ikke som en af de mest minderige aftener i min tilværelse, og det kan måske være det, der har gjort, at man har fået en vis berøringsangst. Det skal jeg ikke kunne sige.

Jeg kan kun henholde mig til det, jeg har sagt et utal af gange nu, nemlig at det forslag til vedtagelse, som Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti i fællesskab har fremsat, burde være lige til at stemme for – også når man har hørt ordførertalerne fra de partier, der var mødt op med en ordførertale.

Kl. 14:14

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er ikke flere for en kort bemærkning til ordføreren. Den sidste i ordførerrækken er hr. Lars Barfoed fra Det Konservative Folkeparti.

(Ordfører)

Lars Barfoed (KF):

Man kunne jo egentlig godt have ønsket sig, at H.C. Andersen havde været til stede her i dag og hørt den her debat. Det havde han næsten fortjent, sådan som vi forsøger at overgå hinanden i vores begejstring for H.C. Andersen. Et eller andet sted fornemmer man jo næsten, at hans ånd er til stede i salen med os her i dag.

Der er jo ingen tvivl om, at H.C. Andersens betydning for dansk litteratur i særdeleshed og dansk kultur i det hele taget er enorm. H.C. Andersen har så også med tiden fået en betydning, der går langt ud over det, og derfor tog den daværende konservative kulturminister hr. Brian Mikkelsen tilbage i 2005 jo også initiativ til omfattende markeringer i anledning af 200-års-dagen for H.C. Andersens fødsel i 1805.

Når det gælder berømmelse ud over Danmarks grænser, er der vel ingen overhovedet, der kan overgå netop H.C. Andersen. Derfor er det jo også helt naturligt at medtænke H.C. Andersen i en international kulturstrategi. I sine værker taler H.C. Andersen jo til os alle sammen, altså til os danskere, men jo lige så meget til mennesker i Amerika, Kina og alle andre steder i verden, og hans eventyr, som vi hørte som børn – og som vi har læst for vores børn – ja, de er jo ikke kun skrevet til børn. Det er de også, men de har jo ligesom to dimensioner, nemlig det umiddelbare og så en dybere livsforståelse og livsfilosofi.

Det er jo forbløffende, som H.C. Andersen f.eks. med en tekst tilbage fra 1850 taler direkte om problemstillinger, der også den dag i dag er aktuelle for os alle sammen. Når jeg nævner 1850, er det, fordi det jo var året, hvor H.C. Andersen skrev »I Danmark er jeg født«, som i hvert fald er en af mine yndlingssange. Og som der står i sangens tekst: I Danmark er jeg født, der har jeg hjemme, der har jeg rod, derfra min verden går. Og videre: Et lille land, og dog så vidt om jorden, end høres danskens sang og mejselslag.

Så enkelt kan man indramme følelsen af at være national – elske sit fædreland – og samtidig være åben over for verden og globaliseringen. I dag er det jo mindst lige så aktuelt med den balance, som det var, da H.C. Andersen skrev teksten i 1850, og det var jo i virkeligheden et eller andet sted et indslag i en debat, der også dengang var om det nationale – om end på en noget andet baggrund.

Derfor er det vel netop også i H.C. Andersens egen ånd at medtænke ham i Danmarks internationale kulturstrategi. Derfor er jeg sådan set ganske forundret over, at forslaget til vedtagelse fra Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti ikke kan opnå en bredere opbakning i Folketinget her i dag. Vi skal da arbejde for, at man – sagt med H.C. Andersens egne ord – hører hans sang og mejselslag vidt om jorden.

Kl. 14:18

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er ikke nogen korte bemærkninger, så tak til ordføreren. Den sidste i talerrækken ser ud til at være kulturministeren. Værsgo.

Kl. 14:18

Kulturministeren (Uffe Elbæk):

Jeg vil bare kort sige tak for den debat, der har været. Der har været flere, bl.a. hr. Lars Barfoed, der har undret sig over, hvorfor vi dog blot ikke kunne stemme for det forslag til vedtagelse, som hr. Alex Ahrendtsen og Dansk Folkeparti og en række andre partier har formuleret. Grunden til, at vi ikke kan det, er jo, at hvis vi stemte for

det, ville vi også sende et signal om, at vi faktisk ikke syntes, at H.C. Andersen allerede blev indtænkt i vores internationale kulturstrategi, og det gør H.C. Andersen.

Jeg startede jo forespørgselsdebatten med at gennemgå alle de initiativer, der allerede har fundet sted og finder sted nu, og der har været en markant, enestående satsning på H.C. Andersen, bl.a. i forbindelse med H.C. Andersen-året i 2005. Det arbejde fortsætter solidt fremadrettet. Der bliver i debatten talt om et egentlig H.C. Andersen-center, men det har vi allerede. Vi har H.C. Andersen Centret på Syddansk Universitet , og det er endda et center, som for øjeblikket opprioriterer sit arbejde.

I stedet for at vi snakker os væk fra hinanden, synes jeg faktisk, at man skulle give en cadeau til de gode kræfter, som allerede tegner hele feltet, dvs. Odense Bys Museer, Syddansk Universitet, Det Kongelige Bibliotek og H.C. Andersen Fonden Odense. Jeg er udmærket vidende om, at der også er andre gode folk, som arbejder inden for feltet, bl.a. i det, der hedder H.C. Andersen Netværk. Ud over at vi alle sammen i salen her har bakket op om betydningen af H.C. Andersen, vil jeg også blot sende et signal til alle de gode kræfter ude i samfundet om at arbejde sammen. Som sagt er der allerede H.C. Andersen Fonden Odense, som koordinerer alle de her initiativer.

Så jeg vil bare sige tak for debatten. Det er dejligt at høre, at vi alle tillægger H.C. Andersen den betydning, han skal have – også fremadrettet.

Kl. 14:20

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ministeren. Jeg tror ikke, der er nogen korte bemærkninger, men hr. Alex Ahrendtsen fra Dansk Folkeparti vil gerne have ordet som ordfører for forespørgerne.

Kl. 14:20

(Ordfører for forespørgerne)

Alex Ahrendtsen (DF):

Først tak for de mange gode taler. En særlig tak til Liberal Alliances og Konservatives ordførere for deres støtte og glimrende kommentarer, men også en tak til de øvrige deltagere i den her debat en sen fredag eftermiddag. Det har været interessant for Dansk Folkeparti at have den, og vi er glade for, at man har stillet op så engageret, som man har gjort. Også tak til kulturministeren. Jeg vil dog henvise til, at H.C. Andersen Centret, som man har i Odense på universitetet, hidtil har bestået af én medarbejder, nemlig Johan de Mylius, plus en halv sekretærstilling, og det kan man ikke ligefrem kalde et forskningscenter, hvis vi sammenligner med centeret for Kierkegaard. Så vil jeg også bare anholde det med fonden. Altså, fonden kan jo ikke løfte den opgave, det er at koordinere og systematisere en samlet national handlingsplan. Det er noget, en stat skal gøre.

Så har det altså virkelig undret mig, som det også har undret andre, at regeringspartierne ikke kan bakke op om et så bredt forslag til vedtagelse, som det egentlig er, især når man tænker på, hvordan andre bruger H.C. Andersen rundtomkring i verden. Man har nævnt Kina, men vi kunne også komme ind på Brasilien. Jeg ved ikke, om man er klar over det, men jeg har faktisk lige fået at vide, at Brasilien har besluttet sig for en H.C. Andersen-handlingsplan. Der er to brasilianere, der har skrevet et værk om, hvordan man bruger H.C. Andersen til at lære børn at læse. Den bog bliver sendt til alle Brasiliens folkeskoler, så lærerne der kan bruge H.C. Andersen til at lære børnene at læse. Brasilien vil endda lave H.C. Andersen-bøger til blinde børn, hvilket vi heller ikke har lavet i Danmark.

Så er det, jeg tænker: Hvorfor gør Brasilien det? H.C. Andersen er født i Danmark. Det må jo være, fordi der er noget særligt ved ham, som man kan bruge. De vælger altså fra statens side at understøtte det, og så er det, jeg tænker: Hvorfor kan vi ikke gøre noget tilsvarende her? Svaret blafrer lidt ikke i vinden, men her i salen. Jeg

havde faktisk håbet på, at regeringen ville vise mandsmod og fremsyn. Jeg havde håbet på, at man ville tage sig selv alvorligt, når man sagde, at man ville bryde blokpolitikken. Det kunne have været en anledning, for H.C. Andersen handler egentlig ikke så meget om politik. Det ville have været en anledning til at samle hele Folketinget om noget, som betyder noget – det kan jeg mærke på alle ordførerne – for os alle, og som betyder noget for danskere. Det ville have været startskuddet til et opgør med blokpolitikken.

Afslutningsvis skal jeg sige, at vi er heldige at have et forfatterskab, som kunne blive fælleskulturgods for denne verdens folkeslag, og at det er en gave, at vi har en sådan forfatter af dette format. Med disse ord vil jeg takke for debatten og de mange indslag, og skulle der være spørgsmål, er man jo altid velkommen til at stille mig dem, men tak for i dag.

Kl. 14:24

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der ser ikke ud til at være spørgsmål, så tak til ordføreren for forespørgerne.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet nu, og jeg skal så gøre opmærksom på, at afstemning om de to fremsatte forslag til vedtagelse som tidligere nævnt i dagens debat først vil finde sted torsdag den 3. maj.

Kl. 14:24

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes onsdag den 2. maj 2012, kl. 13.00. Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside. Jeg skal i øvrigt henvise til ugeplanen, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 14:25).